

សូមថ្វាយព្រះរាជសព្ទសាធុការពរ
 សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី នរោត្តម មុនិនាថ សីហនុ
 ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និង សុភមង្គល
 ព្រះប្រធានកិត្តិយស នៃការកាន់កាប់មរតកម្ពុជា

ក្នុងឱកាសព្រះរាជពិធីបុណ្យចម្រើនព្រះជន្មវស្សា
 សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ជាទិសក្តារៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

ថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥

សូមក្រាបបង្គំទូលថ្វាយដោយសេចក្តីគោរព និងកតញ្ញាតាងម័ជ្ជិជ្រាបជ្រាវបំផុត
 ទិសរុនាវន្តីប្រជាជន

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានតួនាទីស្នូលនៅក្នុងវប្បធម៌សន្តិសុខ

The Cambodian People's Party Plays Central Role in Culture of Dialogue

ប្រជាជាតិកម្ពុជាធ្លាប់បានឆ្លងកាត់ប្រវត្តិសាស្ត្ររាប់រយឆ្នាំ ដែលពោរពេញដោយទុក្ខវេទនាឈាមនិងទឹកភ្នែក ការប្រាត់ប្រាស ការបែកបាក់ សង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង ការចុះខ្សោយជាតិសាសន៍ បាត់បង់ទឹកដី បាត់បង់ជំនឿ អស់សង្ឃឹម និងទទួលបានការប្រមាថមក់ងាយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ តាំងពីក្រោយការដួលរលំនៃចក្រភពអង្គរ ប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូលបានធ្លាក់ទៅក្នុងស្ថានភាពជម្លោះជាតិសាសន៍ដង ប្រទេសមួយត្រូវបែងចែកការគ្រប់គ្រងជាពីរជាបី បង្កជាសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុង ហែកហូរគ្នារកទីបញ្ចប់គ្មាន។ ដើម្បីយកឈ្នះភាគីខ្មែរម្ខាងៗរត់ទៅរកប្រទេសជិតខាងឲ្យមកជួយ ដែលចាំបាច់ត្រូវលះបង់ប្រយោជន៍ជាតិទៅឲ្យគេ។ ជម្លោះផ្ទៃក្នុងដែលបណ្តាលមកពីមហិច្ឆិតាអំណាចរបស់អ្នកដឹកនាំនយោបាយខ្មែរនៅបណ្តាសម័យកាលទាំងនោះ បានធ្វើឲ្យខ្មែរចុះខ្សោយទៅវរបូកមិនអាចរក្សាបាននូវអធិបតេយ្យជាតិរបស់ខ្លួន។ អាណាចក្រខ្មែរដ៏ធំលឿងលើសត្រូវគេដណ្តើមយកស្ទើរអស់ ធ្វើឲ្យទឹកដីនៅរួមតូចសព្វថ្ងៃនេះ ។

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រថ្មីៗរបស់កម្ពុជា ក៏មានការកើតឡើងរដ្ឋប្រហារថ្ងៃ ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៧០ ដែលបានបង្កជាសង្គ្រាមបង្គោលឈាមអស់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ ១ ខែ ១ បន្ទាប់ពីពួកប៉ុលពតបានឡើងកាន់អំណាចពីខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ក្នុងរយៈពេលតែ ៣ ឆ្នាំ៨ ខែ ២០ ថ្ងៃ ពួកវាបានអនុវត្តនយោបាយប្រល័យពូជសាសន៍យ៉ាងយោរយៅបំផុត និងបានបំផ្លាញរចនាសម្ព័ន្ធសង្គមជាតិរបស់កម្ពុជាទាំងមូលឲ្យអន្តរាយខ្ទេចខ្ទីដល់បួសគល់។ ជ័យជម្នះជាប្រវត្តិសាស្ត្រនាថ្ងៃ ៧ មករា ១៩៧៩ បានធ្វើឲ្យប្រជាជាតិខ្មែររស់ឡើងវិញ ប៉ុន្តែសង្គ្រាមនៅតែបន្តអូសបន្លាយដោយនៅកើតមានដោយដាច់ដោយជុំ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ទើបសង្គ្រាមត្រូវបានបញ្ចប់ទាំងស្រុងតាមរយៈនយោបាយឈ្នះឈ្នះ ។

សង្គ្រាមមិនមែនជាដំណោះស្រាយទេ។ ការយកសង្គ្រាមទៅពន្លត់សង្គ្រាមការយកហិង្សាទៅទល់ហិង្សាគឺមិនអាចរកច្រកចេញបានឡើយ។ ប្រជាជាតិមួយដែលបែកបាក់គ្នា ខំប្រឹងលាបពណ៌ឲ្យគ្នាកាប់សម្លាប់គ្នា គុំគូនសងសឹកគ្នា តាមរបៀប "ទឹកឡើងត្រីស្រីស្រមោច ទឹកហោចស្រមោចស្រីត្រី" គឺគ្រាន់តែបាននាំទៅដល់គ្រោះមហន្តរាយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ប្រជាជាតិនោះប៉ុណ្ណោះ ។ កម្ពុជាបានឆ្លងកាត់រួចហើយនូវសម័យកាលដ៏អាក្រក់នេះ ។ ចង់បង្កើតឲ្យមានជម្លោះនឹងគ្នាគឺអាចធ្វើបានតែក្នុងពេលដ៏ខ្លី ប៉ុន្តែការរលត់ជម្លោះនេះទៅវិញ ត្រូវប្រើថវិកាយុវណ្ណស័យ និងត្រូវទទួលបានការលះបង់យ៉ាងច្រើនឥតគណនា ពុំនោះសោតគឺមិនអាចរកបានឱកាសបញ្ចប់ជម្លោះនោះទៀតផង។

ក្រោយថ្ងៃរំដោះ៧មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានប្រកាន់ខ្ជាប់នូវមាគ៌ានយោបាយប្រជាជនមហាសាមគ្គីជាតិ ប្រមូលផ្តុំកម្លាំងជាតិទាំងមូលដោយមិនប្រកាន់និន្នាការនយោបាយ មិនប្រកាន់យកការសងសឹកនឹងគ្នា ដើម្បីរួមគ្នាស្តារ និងកសាងប្រទេសជាតិឡើងវិញពីគំនរផេះផងនៃសង្គ្រាម និងរបបប្រល័យពូជសាសន៍។ ដោយយល់ឃើញច្បាស់ថាវិធីរលត់ភ្លើងសង្គ្រាមមានតែធ្វើឡើងតាមរយៈការចរចា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយបង្រួបបង្រួមជាតិ ដែលបានឈានទៅដល់ការជួបសន្ទនា ឬហៅថាការចរចាសីហនុ-ហ្សឺន សែន នៅវៀងចាងជើងនាប្រទេសបារាំង នៅថ្ងៃទី២២ ឆ្នាំ១៩៨៧ ។ ក្តើមចេញពីនោះ កិច្ចចរចាទាំងឡាយក៏បានធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ការបង្កើតបាននូវកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីសថ្ងៃទី២៣ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩១។ អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ការបោះឆ្នោតនៅកម្ពុជាត្រូវបានធ្វើឡើង របបរាជានិយមនៅកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតជាថ្មី ហើយខ្សែនរណាជាតិក៏ត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់មកវិញ ។ ទោះបីយ៉ាង

The people of Cambodia have gone through history of hundred years of sufferings, blood and tear, separation, division, internal rift, national weakening, loss of territory, belief and hope and, no less, severe disrespect. Since the fall of the Angkor Empire, Cambodia fell into internal racial conflicts and divided into two or three parts led to internal wars to no end. In order to win, Cambodian factions asked for helps from neighbouring countries, for which they had to sacrifice national interests. Internal conflicts born out of ambitions for power of Cambodian political leaders in those periods weakened Cambodia to a point that it was impossible to keep national sovereignty. Once was a large country, the Khmer empire lost its land and had shrunk to the present size.

In the modern history of Cambodia, the coup on 18 March 1970 caused a five years and one month war. After Pol Pot came to power in April 1975, in just three years, eight months and twenty days, they implemented cruel policy of genocide and destroyed Cambodia's national structures to the roots. The historic victory on 7 January 1979 brought Cambodian people back to life. War continued, though, in certain places until late 1998, when it ended thanks to the implementation of the win-win policy.

War is never a solution. Making war to end war or exercising violence to quell violence would lead to no way out. Being a nation in division, accusing and killing one another, and revenge in way of Cambodian slogan that goes "a fish would eat ants when the land is flooded and ants would eat fish when water receded," would only lead to serious disaster for the country. Cambodia already passed away the dark period. It takes a short time to create conflict but it would take long time and sacrifice so much to extinguish it. Otherwise, the country would not be able to get a chance to end the conflict.

After the liberation of 7 January 1979, the Cambodian People's Party adheres strictly to the political path of great banner of national solidarity, gathering all national forces across political tendencies and letting go revenge for the sake of restoring and reconstructing our country from ashes of war and genocide. Understanding clearly the way to extinguish the flame of war through negotiation, the Cambodian People's Party put out the national reconciliation policy leading to dialogue, or in other word the Sihanouk-Hun Sen negotiation in FereenTardenois, France, on 2 December 1987. Negotiations conducted since then until the Paris Peace Agreement came into being on 23 October 1991.

Implementing the agreement, the elections were held, the monarchy was restored and the country's national foundation was mended. Despites all that, war continued in certain places as the Khmer Rouge withdrew itself from the agreement. However, the win-win policy reflected a culture of dialogue put out by Samdech Techo Hun Sen for effective implementation, while scoring success in securing full peace for the whole nation for the first time in almost 500 years. That has created extraordinary opportunity for the country's development into the present. Henceforth, it has proven clearly that a war could not end by another war but by peaceful negotiation or culture of dialogue to achieve peace.

After the general elections on 28 July 2013, the National Rescue Party created the most complex and tense situation through anarchically carrying out streets demonstrations and protests, in what is called "colour revolution," aimed at denying results of the elections, the people's decision, hoping to overthrow legal Royal Government led by the Cambodian People's Party. In this context, the Cambodian People's Party adhered strictly to responsible political position in defending political stability, maintaining sustainability of the state and normalizing people's socio-economic livelihood, while making steadfast efforts to seek political solution with the parties in opposition, in other words, creating chance for negotiation or the culture of dialogue.

នេះក្តី ក៏សង្គ្រាមនៅតែបន្តកើតមានតាមកន្លែងខ្លះដែលបង្កដោយពួកខ្មោចខ្មោចខ្មោច ក្រហមដែលបានដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀង ។ ប៉ុន្តែនយោបាយ ឈ្នះឈ្នះ ដែល ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវវប្បធម៌នៃការសន្តិភាពនោះ ត្រូវបានសម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** ដាក់ឲ្យ អនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានជោគជ័យទាំងស្រុង នាំសុខសន្តិភាព ពេញលេញមកជូនប្រទេសជាតិទាំងមូលជាលើកដំបូងក្នុងរយៈពេលជិត ៥០០ ឆ្នាំ ដែលបង្កបានកាលានុវត្តភាពដ៏វិសេសវិសាលបំផុត សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេស រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។ ដូច្នេះការពិតជាក់ស្តែងបានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា សង្គ្រាមមិន អាចត្រូវបានបញ្ចប់ដោយសង្គ្រាមឡើយ មានតែការចរចាគ្នាដោយសន្តិវិធី ឬការ ប្រកាន់យកវប្បធម៌សន្តិភាពប៉ុណ្ណោះទើបអាចបង្កើតសន្តិភាពបាន ។

ក្រោយការបោះឆ្នោតជាតិថ្ងៃទី២៨ខែកក្កដាឆ្នាំ២០១៣គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានបង្កើតឲ្យមានសភាពការណ៍តានតឹងស្មុគស្មាញបំផុត តាមរយៈការធ្វើបាតុកម្ម កុហកម្មតាមដងផ្លូវសាធារណៈយ៉ាងអនាធិបតេយ្យ ក្នុងគោលដៅប៉ុនប៉ងបដិសេធ លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតដែលកើតចេញពីឆន្ទៈរបស់ប្រជាជន និងឈានទៅផ្តល់ វិសាលភាពស្របច្បាប់ ដែលដឹកនាំដោយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា តាមរយៈ របស់ដែលហៅថា "បដិវត្តន៍ពណ៌" ។ ក្នុងបរិការណ៍នេះគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបាន ប្រកាន់នូវគោលជំហរនយោបាយប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីការពារ ស្ថិរ- ភាពនយោបាយ រក្សានិរន្តរភាពរបស់រដ្ឋ និងប្រក្រតីភាពនៃជីវភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម របស់ប្រជាជន និងបានខិតខំប្រឹងប្រែងស្វែងរកដំណោះស្រាយនយោបាយជា- មួយគណបក្សប្រឆាំងផង ពោលគឺការបង្កើតឲ្យបាននូវឱកាសចរចា ឬហៅថាការ សន្តិភាពនេះឯង។ ប៉ុន្តែគណបក្សប្រឆាំងនៅតែរកលេសបដិសេធការសន្តិភាព ហើយ ប្រថុយប្រថានបន្តសកម្មភាពប្រឡូសវាយ ដែលបានបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើរដ្ឋ- ធម្មនុញ្ញ ច្បាប់របស់រដ្ឋ និងឆន្ទៈរបស់ប្រជាជន។ ដោយគ្មានវិធីណាអាចធ្វើទៅទៀត បានព្រោះត្រូវប្រឈមនឹងច្បាប់ និងការផ្តាច់ទោសពីប្រជាជន ទើបគណបក្ស សង្គ្រោះជាតិភាគច្រើនចរចាជាមួយគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាវិញ ដែលបាននាំ ទៅដល់ការសម្រេចកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីដំណោះស្រាយនយោបាយរវាងគណបក្ស នយោបាយទាំងពីរ ។ នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនោះបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ដំណោះស្រាយដោយសន្តិវិធីតាមរយៈការចរចា គឺជាមធ្យោបាយដ៏ល្អតែមួយគត់ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានយោបាយ ដែលកើតមានក្រោយការបោះឆ្នោតតំណាង រាស្ត្រនីតិកាលទី៥នៃរដ្ឋសភា នាថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣។ លទ្ធផលនេះក៏ បង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ថា ក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ មានតែការសម្របសម្រួល និងសម្បទានឲ្យទៅវិញទៅមក ដោយឈរលើមូលដ្ឋានលើកកម្ពស់ផល ប្រយោជន៍ជាតិ តាមរយៈវប្បធម៌សន្តិភាព ទើបជាដំណោះស្រាយ ។ បញ្ហាខ្មែរត្រូវ ដោះស្រាយដោយខ្មែរខ្លួនឯងគ្មានបរទេសណាមកដោះស្រាយជូនខ្មែរបានឡើយ។

សមិទ្ធផលទាំងឡាយដែលយើងមាននៅថ្ងៃនេះ រាប់ទាំងស្ថិរភាពនយោបាយ ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងឱកាសនៃការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិគឺបានផ្សារភ្ជាប់ជាមួយ វប្បធម៌សន្តិភាពនេះឯង។ ហេតុនេះហើយ ទើបគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាពិសេស សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** បានខិតខំលើកកម្ពស់វប្បធម៌សន្តិភាពបង្ហាញភាពស្មោះ ត្រង់អស់ពីដួងចិត្ត ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យវប្បធម៌សន្តិភាពនេះបានបន្តស្ថិតស្ថេរជានិរន្តរ៍នៅ ក្នុងសង្គមជាតិយើងតាំងពីលើរហូតដល់ក្រោម ហើយបានបញ្ជាបទៅក្នុងសាច់ ឈាម បេះដូងជនរួមជាតិយើងគ្រប់ៗរូប។ ទោះក្នុងកាលៈទេសៈណាក្តី យើងនឹង លែងមើលគ្នាក្នុងភាពជាសត្រូវ ហើយយើងរួមគ្នាដោះស្រាយបញ្ហាជាតិជាមួយ គ្នាប្រកបដោយកិត្តិយស។

ជាការពិតហើយមានអ្នកនយោបាយខ្លះមានបុគ្គលជ្រុលនិយមខ្លះមិនសប្បាយ ចិត្តជាមួយនិងវប្បធម៌សន្តិភាពនេះទេ ហើយគេនៅតែរកវិធីបន្តចបង្អាក់វប្បធម៌សន្តិ- ភាពនេះ។ នោះគឺអាស្រ័យដោយពួកគេនៅតែបន្តស្ថិតក្នុងសភាពជាមនុស្សដែល មានមហិច្ឆតានយោបាយអាក្រក់មិនអើពើចំពោះបំណងប្រាថ្នាពិតរបស់ប្រជាជន។ បើគេបដិសេធវប្បធម៌សន្តិភាព គឺមានន័យថាគេចង់បង្កើតឲ្យមានអវិភាព បង្កើតឲ្យ

មានការបែកបាក់ ការប្រឡូសវាយ អំពើហិង្សាលើគ្នា ដែលនឹងនាំទៅរកការកាប់ សម្លាប់គ្នាជាថ្មីទៀត ។ ប្រជាជនកម្ពុជាស្រឡាញ់សុខសន្តិភាព គាំទ្រវប្បធម៌សន្តិភាព ហើយអ្នកនយោបាយណា ជនអគតិណា ដែលមិនទទួលយក និងបន្តរារាំងវប្បធម៌ សន្តិភាពនឹងត្រូវរំកោពីប្រជាជន ។ ប៉ុន្តែវប្បធម៌សន្តិភាពត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍ ច្បាស់លាស់ ហើយគេមិនអាចយកវប្បធម៌សន្តិភាពទៅប្រើប្រាស់ឲ្យគ្របដណ្តប់លើ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងច្បាប់ និងជំនួសយន្តការប្រជាធិបតេយ្យបានឡើយ។

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានបំពេញតួនាទីជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ក្នុងការ សង្គ្រោះជាតិពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ នាំយកសុខសន្តិភាពមកជូនមាតុភូមិនិង នៅតែខិតខំបង្កើនតួនាទីរបស់ខ្លួនដើម្បីរក្សាឲ្យបានជាដាច់ខាតនូវសន្តិភាពស្ថិរភាព និងការបង្រួបបង្រួមជាតិក្នុងនោះ ក៏មានការអនុវត្តខ្លាំងខ្លួននូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម រវាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិថ្ងៃ៨ឧសភាឆ្នាំ២០១៥។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក៏សង្ឃឹមជឿជាក់ថា គណបក្សសង្គ្រោះជាតិនឹងអនុវត្ត សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមនេះប្រកបដោយភាពស្មោះត្រង់ពិត ដើម្បីផលប្រយោជន៍ដ៏ ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ជាតិ និងប្រជាជនកម្ពុជា ។

ឧស្សនាវដ្តីប្រជាជន

However, the parties in opposition sought pretext to deny dialogue and risked continuing activities that violated seriously the Constitution, state laws and will of the people. While there is no other choice, due to the fact they had to face with law and condemnation of the people, the National Rescue Party resorted to negotiation with the Cambodian People's Party leading to the realization of agreement on political solution between the two political parties. The agreement clearly stated therein that peaceful solution through negotiation is the only positive mean for solving political problems arisen after the fifth legislative term of the National Assembly's elections on 28 July 2013. The result clearly shows that, in any circumstance, only reconciliation and compromise based on uplifting national interest through the culture of dialogue is the solution. The Cambodians have resolved their own problem. No foreigners can help resolve it.

Achievements scored to the present, including political stability, macro-economics and chance for national development, attach with culture of dialogue. It is in this reason that the Cambodian People's Party, especially Samdech Techo Hun Sen, makes efforts to raise high culture of dialogue to reflect bottom-hearted faithfulness to ensure that the culture stays on sustainably in our society, from top to bottom, and to enliven in the hearts and minds of everyone of our compatriots. Under whatever circumstance it maybe, we will not look at each other as enemy and will unite in resolving national problem with honour.

It is true that some politicians and/or extremist persons are discontent with the culture of dialogue and thus seeking means to hinder it. It is so because they keep on placing themselves in negative political ambitions, while ignoring true aspiration of the people. Should they deny the culture of dialogue, it means that they wanted to create hostility, division, adversary and violence leading to killing each other once again. The Cambodian people love peace and support the culture of dialogue. Politicians and/or ill-will persons who would not accept and continue to hinder the culture of dialogue would be isolated from the people. The culture of dialogue should base on clear principle and no one should use the culture of dialogue in replacement of Constitution and law and democratic mechanism.

The Cambodian People's Party, who fulfilled its historic role in rescuing the nation from the regime of genocide bringing peace for the motherland, will strive to increase its role in resolutely keeping peace, stability and national reconciliation, while strictly implementing the joint declaration between the Cambodian People's Party and the National Rescue Party dated 8 May 2015. The Cambodian People's Party hopes that the National Rescue Party will faithfully implement the joint declaration for the sake of supreme national and people's interests./.

បង្កើតច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មិនមែនជាការរឹតត្បិតសេរីភាពរបស់ពលរដ្ឋឡើយ

ក្នុងប្រទេស ដែលអនុវត្តប្រព័ន្ធនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុ-
បក្ស និងគោរពគោលការណ៍នីតិវិធី ការអនុវត្តច្បាប់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវគឺជា
ប្រការជាសារវន្តដែលត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ និងមិនអាចបំពានបាន។ ទាំងស្ថា-
ប័នរដ្ឋ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ ទាំងអង្គការនយោបាយ និងអង្គការសង្គមនា
នាត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងធ្វើសកម្មភាពក្នុង
ក្របខណ្ឌច្បាប់ គ្មានអង្គការណាមួយអាចស្ថិតនៅក្រៅច្បាប់បានឡើយ។
ក្នុងស្មារតីនេះរាជរដ្ឋាភិបាលរដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភាបានខិតខំកសាងច្បាប់
យ៉ាងច្រើន ជំរុញការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់យ៉ាងម៉ឺង-
ម៉ាត់ដើម្បីការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ ធានាប្រសិទ្ធភាពនៃក្បាលម៉ាស៊ីនរដ្ឋនៅគ្រប់
ថ្នាក់ ធានានិរន្តរភាពនៃជីវភាពនយោបាយ ជីវភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម ធានា
សិទ្ធិសេរីភាពរបស់ពលរដ្ឋ រក្សាស្ថិរភាព សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។

ថ្មីៗនេះ សេចក្តីព្រៀងច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតសមាគម និងអង្គការមិន
មែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានកសាង និងបញ្ជូនទៅដល់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
ហើយ។ តាមគម្រោងច្បាប់នេះនឹងត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋសភាពិភាក្សានិងអនុម័ត
នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០១៥ ។ សេចក្តីព្រៀងច្បាប់នេះត្រូវបានរៀបចំ
ដោយមានការគិតគូរគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ លើមូលដ្ឋានធាតុចូលដែលទទួល
បានពីសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិចំនួនពីរលើក មតិយោបល់នានាពីតំណាង
ស្ថានទូត និងតំណាងអង្គការសង្គមស៊ីវិលជាតិ និងអន្តរជាតិ ព្រមទាំងបាន
ធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងម៉ត់ចត់អំពីបទពិសោធន៍ និងការអនុវត្តជាអន្តរជាតិ
ក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងផ្អែក
លើមូលដ្ឋានរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិ
នយោបាយ។ ប៉ុន្តែមានប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ អង្គការសមាគម និងមជ្ឈមណ្ឌល
មួយចំនួនបានធ្វើការចោទប្រកាន់មិនត្រឹមត្រូវថា ច្បាប់នេះរឹតត្បិតសិទ្ធិ
សេរីភាពរបស់ពលរដ្ឋ ហើយព្រួយបារម្ភថា រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រើប្រាស់
មាត្រាច្បាប់នេះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងរារាំងកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់សមា-
គម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ពួកគេទាមទារឲ្យការធ្វើសកម្មភាព
របស់សមាគម និងអង្គការទាំងឡាយប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ដោយមិនចាំ
បាច់មានច្បាប់គ្រប់គ្រងនៅពេលដែលពួកគេស្រែកប្រកួកប្រកាសឲ្យរាជ-
រដ្ឋាភិបាលអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវ នូវគោលការណ៍ប្រជាធិបតេយ្យ និងនីតិ-
វិធីនោះ។ ជាងនេះទៅទៀត មានមន្ត្រីការទូត និងមន្ត្រីនៃអង្គការអន្តរជាតិ
មួយចំនួន សម្តែងការមិនពេញចិត្ត ហើយទិស្សន៍រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះ
ដំណើរការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះក្នុងឥរិយាបថដ៏ព្រហ័ន និងមាន
លក្ខណៈជ្រៀតជ្រែកចូលកិច្ចផ្ទៃក្នុងកម្ពុជា ដែលជាជួរអធិបតេយ្យមួយជា
សមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អ្នកទាំងនោះបានធ្វើខុសពីបុព្វសិទ្ធិ
អភ័យឯកសិទ្ធិ និងតួនាទីភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលមានកាតព្វកិច្ចគោរពច្បាប់
និងបទបញ្ញត្តិរបស់ប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ។

ហេតុអ្វីបានជាពួកគេខ្លាចច្បាប់នេះ? តើមានអាថ៌កំបាំងអ្វីនៅពី
ក្រោយ? គោលបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការបង្កើតច្បាប់ស្តីពី

សមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គឺធានាការពារសិទ្ធិសេរីភាព លើក
កម្ពស់ចលនាបង្កើតសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល សំដៅការពារ
ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ព្រមទាំង
ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងភាពជាដៃគូល្អិតប្រាកដ រវាងសមាគម
និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល។ ច្បាប់នេះនឹងធ្វើឲ្យ
មានការធានានូវតម្លាភាព សុចរិតភាព គណនេយ្យភាពរបស់សមាគម និង
អង្គការទាំងនោះដើម្បីឲ្យម្ចាស់ជំនួយគេបានឃើញច្បាស់ និងមិនមានអ្វីជា
អាថ៌កំបាំង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រជាជនកម្ពុជាក៏នឹងបានឃើញថាតើថវិកា
ដែលជាជំនួយពីបរទេសជួយដល់ប្រជាជនកម្ពុជាតាមរយៈសមាគម និង
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានាមានចំនួនប៉ុន្មាន ហើយត្រូវបានប្រើប្រាស់
ជាប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រជាជនបានអ្វីខ្លះ។ អ្វីៗដែលប្រទេសនានាផ្តល់
ជំនួយមកកម្ពុជាតាមរយៈរាជរដ្ឋាភិបាលក្តី ឬតាមរយៈអង្គការមិនមែនរដ្ឋា-
ភិបាលក្តី នោះគឺជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជាតិរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយ
ដែលប្រជាជនត្រូវតែដឹង។ ម្យ៉ាងវិញទៀតច្បាប់នេះក៏មានទិសដៅការពារ
ចំពោះឧបាយកលទុច្ចរិតរបស់ក្រុមមនុស្ស ឬមជ្ឈមណ្ឌលផ្សេងៗដែលជ្រក
ក្រោមផ្លាកសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ធ្លៀតប្រើប្រាស់សមា-
គម និងអង្គការទាំងនោះធ្វើសកម្មភាពវិនិច្ឆ័យនា ឧក្រិដ្ឋកម្ម ញុះញង់ បង្កឲ្យ
មានអំពើហិង្សាចលាចលសង្គម និងអាចឈានរហូតដល់ផ្តល់រំលំរាជរដ្ឋា-
ភិបាលស្របច្បាប់ថែមទៀត ។

ដូច្នេះ បុគ្គលណាសមាគមណា និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលណា
ដែលយល់ឃើញថាមិនបាច់មានច្បាប់គ្រប់គ្រងនោះ គឺមានន័យថាពួកគេ
ចង់ធ្វើសកម្មភាពនៅក្រៅច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសមួយ ដែលគ្រប់គ្រងដោយ
ច្បាប់។ ការធ្វើច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមិនមានអ្វី
ប្លែកទេ ហើយក៏មិនមានអ្វីខុសពីបណ្តាប្រទេសលើពិភពលោកដែលអនុ-
វត្តនយោបាយប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុបក្សនោះដែរ។

គប្បីចងចាំថា រដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងជំពូកទី៣
មាត្រា៤២ ចែងថាៈ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានសិទ្ធិបង្កើតសមាគម និងគណបក្ស
នយោបាយ ។ សិទ្ធិនេះត្រូវកំណត់ក្នុងច្បាប់។ ដូច្នេះគឺច្បាស់លាស់ណាស់
ថា គ្មានសមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលណាមួយដែលធ្វើសកម្មភាព
ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអាចស្ថិតនៅក្រៅច្បាប់បានឡើយ។

បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជាមានសមាគមអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលបាន
ចុះបញ្ជីមានចំនួនសរុប៤៣៧៨ (សមាគម១៧០៦និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋា-
ភិបាល២៦៧២)។ ក្រោយពេលដែលច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិន
មែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានរដ្ឋសភាអនុម័ត និងប្រកាសដាក់អោយប្រើប្រាស់
ហើយនោះ យើងសង្ឃឹមថាអង្គការ និងសមាគមទាំងអស់នោះ នឹងរួម
ចំណែកកាន់តែខ្លាំងឡើងក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល
កម្ពុជា ដើម្បីឧត្តមប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ផ្តល់អនុសាសន៍ ១២ ចំណុចសម្រាប់ កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ថ្ងៃសុក្រក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យ ប្រចាំឆ្នាំ២០១៤នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

ក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ២០១៤នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅរាជធានីភ្នំពេញនៅព្រឹកថ្ងៃទី ២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជាបានធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើលទ្ធផលនៃកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំកន្លងមកនេះ គឺពិតជាលទ្ធផលដ៏គួរជាទីមោទនៈ។ ជាមួយការវាយតម្លៃខ្ពស់នេះ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អនុសាសន៍៨ផែនដៃសម្រាប់កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបន្ត ។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន មានប្រសាសន៍ថា ខ្ញុំធ្លាប់បានគូសបញ្ជាក់ហើយថា ក្នុងជីវិតនាយករដ្ឋមន្ត្រី គឺពិតជាគ្មានអ្វីដែលធ្វើឱ្យខ្ញុំសប្បាយចិត្តជាងការលុបបំបាត់បានទាំងស្រុងនូវបំណុលសាច់ប្រាក់ និងការកែប្រែស្ថានភាពនៃការអនុវត្តថវិកាពីស្ថានភាពខ្វះសាច់ប្រាក់រ៉ាំរ៉ៃមកជាការទូទាត់បានទាន់ពេលវេលាប៉ុណ្ណោះទេ ក៏ប៉ុន្តែ យើងថែមទាំងបានឈានដល់ស្ថានភាពសម្រេចបានអតិរេកសាច់ប្រាក់ជាបន្តបន្ទាប់ដែលធ្វើឱ្យការអនុវត្តថវិកាកាន់តែអាចជឿទុកចិត្ត ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលក៏មានលទ្ធភាពបង្កើនចំណាយលើវិស័យអាទិភាពមួយចំនួនដូចជាវិស័យអប់រំ សុខាភិបាល និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ព្រមទាំងអាចដោះស្រាយបានដោយជោគជ័យនូវបច្ច័យអាក្រក់នៃវិបត្តិខាងក្រៅ និងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិផ្ទៃក្នុង ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០០៩-២០១១ និងលើសពីនេះជាបណ្តើរៗឈានទៅដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធឱ្យបានកាន់តែសមរម្យ និងប្រកបដោយសមធម៌ថែមទៀតផង ។

ដើម្បីធានាអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យនូវការបញ្ចប់ដំណាក់កាលទី ២ និងឈានទៅចាប់ផ្តើមដំណាក់កាលទី ៣ នៃការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដ៏មានសារៈសំខាន់ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អនុសាសន៍សំខាន់មួយចំនួននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ នៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈចំនួន ១២ ចំណុច ៖

ទី១.ការនាំមុខក្នុងការដឹកនាំនិងគាំទ្រចំពោះគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននៅតែជាការងារចាំបាច់ដែលត្រូវបន្តធ្វើ។ ដូច្នេះគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបន្តដើរតួនាទីស្នូលជាអ្នកនាំមុខក្នុងការដឹកនាំនិងគាំទ្រកិច្ចដំណើរការកែទម្រង់នេះជាមួយគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់។

ទី២.ការរួមចំណែក និងកត្តាកំណត់ជោគជ័យត្រូវបាន និងកំពុងធ្វើកាន់តែច្រើនឡើងៗពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាស្ថាប័ននៃប្រព័ន្ធទៅក្រសួង-ស្ថាប័នដែលជាអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ ។

ទី៣.ការធានាសង្គតិភាព និងការបំពេញឱ្យទៅវិញទៅមក រវាងការងារកែទម្រង់ទាំងបីដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ នឹងរឹតតែមានសារៈសំខាន់ និងភាពចាំបាច់។ ប្រការនេះចង្អុលបង្ហាញអំពីសេចក្តីត្រូវការក្នុងការបន្តពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ការដ្ឋានកំណែទម្រង់ទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានការពាក់ព័ន្ធពិសេសការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការងារកែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ និងការងារកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដើម្បីធានាភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នា និងស៊ីសង្វាក់គ្នាដោយរលូន និងមានសង្គតិភាព ។

ទី៤.ការបំពាក់ស្មារតីអំពីភាពចាំបាច់ និងភាពបន្ទាន់នៃការកែទម្រង់ គឺជាកិច្ចការមិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ។

ទី៥.ភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា ត្រូវបានចាប់ផ្តើមកសាងពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ប៉ុន្តែដើម្បីធានាថិរភាពកិច្ចការនេះ គប្បីត្រូវបានបន្តពង្រឹង និងពង្រីកទៅគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នទាំងអស់ ។

ទី៦.គណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុក៏ដូចគ្នាដែរ គឺកំពុងត្រូវការបង្កើតនៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប៉ុន្តែការងារនេះគប្បីត្រូវបានពង្រឹង និងលើកកម្ពស់នៅគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នដើម្បីធានាឱ្យមានប្រព័ន្ធកត់ត្រា និងប្រព័ន្ធរាយការណ៍គណនេយ្យ និងហិរញ្ញវត្ថុមួយប្រកបដោយស្តង់ដារឯកភាព សង្គតិភាព សុក្រឹតភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងទាន់ពេលវេលា ។

ទី៧.ការរៀបចំគោលនយោបាយកម្រិតក្រសួង និងកម្រិតវិស័យ គប្បីត្រូវបានបន្តកែលម្អ និងពង្រឹងថែមទៀត ដោយក្នុងនេះត្រូវធានាឱ្យបាននូវការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផង និងធានានូវភាពត្រឹមត្រូវច្បាប់លាស់ និងភាពអាចវាស់វែងលទ្ធផលឬសមិទ្ធកម្មបានផង ។

ទី៨.ភាពសមស្របរវាងរចនាសម្ព័ន្ធគោលនយោបាយ និងរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នគឺជាកត្តាដ៏សំខាន់សម្រាប់ធានាស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការងាររបស់ក្រសួងស្ថាប័នផង និងដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ការកំណត់បន្ទាត់គណនេយ្យភាព និងយន្តការត្រួតពិនិត្យតាមដាន និងវាស់វែងលទ្ធផលឬសមិទ្ធកម្មផង ។

ទី៩.ការអភិវឌ្ឍ និងការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សប្រកបដោយផលិតភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាពកាន់តែមានភាពចាំបាច់ និងសារៈសំខាន់ខ្លាំងឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការផ្លាស់ប្តូរប្រព័ន្ធនេះ ។

ទី១០.ការពង្រឹង និងការបង្កើនការអនុវត្តប្រព័ន្ធតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃផ្ទៃក្នុង គឺជាចំណែកមួយដ៏សំខាន់ និងចាំបាច់សម្រាប់ធានាការអនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដោយផ្អែកលើលទ្ធផលឬសមិទ្ធកម្មនិងវិមជ្ឈការ

ដែលយើងបាន និងកំពុងកសាងជាបណ្តើរៗនេះ ។

ទី១១. ទស្សនទានស្តីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកាកម្ពុជាឆ្នាំ ២០១៣-២០២០ ដែលត្រូវបានសម្រេចដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅចុងនីតិកាលទី ៤ និងកំពុងត្រូវបានបន្តជំរុញអនុវត្តនៅក្នុងនីតិកាលទី ៥ នេះ តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី ៣ គឺជាស្នូលនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ទី១២. សមត្ថភាពប្រមូលចំណូលប្រកបដោយស្ថិរភាព និងចីរភាពគឺជាគន្លឹះដ៏សំខាន់មួយ ដំបូងបំផុត គឺសម្រាប់ធានានូវភាពអាចជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា ប៉ុន្តែលើសពីនេះទៀត គឺសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ច និងសម្រាប់ការធានាសមធម៌សង្គម ។

សម្តេចតេជោបានបន្តថា ដោយយោងទៅដល់បទពិសោធន៍ជាអន្តរជាតិ និងជាពិសេស បទពិសោធន៍ជាវិជ្ជមានរបស់កម្ពុជាខ្លួនឯងផ្ទាល់ក្នុងរយៈពេលកន្លងទៅនេះបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាព គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏ចាំបាច់មិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយទើបរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥នេះនៅតែបន្តដាក់កម្មវិធីកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនៅក្នុងដំណាក់កាលទី ១ នៃបញ្ជីអាទិភាពនៃកិច្ចការកែទម្រង់របស់ខ្លួន ។ សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីថ្លែងថា ពិតណាស់ថា ទង្វើនិងសមិទ្ធផលរបស់យើងក្នុងរយៈពេលកន្លងទៅបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលពិតជាមានឆន្ទៈយ៉ាងមោះមុតឥតរាថយប្រកបដោយភាពជាម្ចាស់ និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តការកែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យ និងកាន់តែស៊ីជម្រៅ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយខ្ញុំនៅតែចង់បញ្ជាក់ម្តងហើយម្តងទៀតថា ការកែទម្រង់របស់យើងកើតចេញមកពីការយល់ឃើញដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់យើងដោយខ្លួនឯងគឺមិនមែនជាការធ្វើតាមការបង្គាប់បញ្ជារបស់អ្នកណានោះទេ។ មានន័យថា យើងបានដាក់ចេញ និងជំរុញអនុវត្តកិច្ចការកែទម្រង់ទាំងអស់របស់យើងដោយឈរលើហេតុផលនិងវិចារភាពច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងប្រកបដោយភាពជាម្ចាស់ និងវិភាគហ៊ានធ្វើហ៊ានទទួលខុសត្រូវហើយធ្វើជាដំហានៗ និងជាដំណាក់កាលៗទៅតាមលទ្ធភាព និងសមត្ថភាពជាក់ស្តែងរបស់យើង។ សម្តេចតេជោបន្តថា ជរាបណាយើងនៅតែយល់ឃើញថាការកែទម្រង់គឺជាការងារស្តាប់រស់របស់កម្ពុជា ជរាបនោះយើងពិតជាគ្មានស្តប់ស្តល់នឹងកិច្ចការនេះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ យើងនឹងបន្តចាត់ទុកថាការកែទម្រង់គឺជាការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់យើងដែលយើងត្រូវបន្តកែលម្អប្រើប្រាស់ធ្វើឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅប្រសើរ និងពង្រីកសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពរបស់យើង សំដៅប្រើប្រាស់ឱ្យបានកាន់តែប្រសើរបំផុតនូវសក្តានុពល និងកាលានុវត្តភាពទាំងឡាយដែលយើងមានក្នុងគោលដៅតាមឱ្យទាន់សភាពការណ៍ និងដំណើរវិវត្តន៍នៃសង្គមសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ ទាំងនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រទេសក្របខ័ណ្ឌតំបន់ ក៏ដូចជាក្របខ័ណ្ឌពិភពលោក ។

ឯកឧត្តម **អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុប្រធានគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបានថ្លែងថាកិច្ចប្រជុំនេះមានគោលដៅចម្បង គឺការបង្កើនភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកាដែលផ្តោតលើការពង្រឹងការប្រមូល និងការគ្រប់គ្រងចំណូលការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់និងការកែលម្អនីតិវិធីនៃការអនុវត្តថវិកា។ ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបន្តថាពិតណាស់ថាគោលដៅរបស់យើងអាចមានមហិច្ឆតានិច្ច ប៉ុន្តែយើងពិនិត្យទៅលើសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានគួរជាទីលើកទឹកចិត្ត និងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានកន្លងមកព្រមទាំងទទួលស្គាល់ភាពចាំបាច់ និងភាពបន្ទាន់នៃកិច្ចការកែទម្រង់នោះយើងច្បាស់ជាមិនត្រឹមតែទទួលស្គាល់ថាគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតានេះ គឺពិតជាអ្វីដែលយើងត្រូវតែធ្វើឱ្យសម្រេចបានប៉ុណ្ណោះទេ តែចំណែកចុងចុងដូចធ្វើឱ្យបានកាន់តែលឿនថែមទៀត ។

ឯកឧត្តមបានបន្តថាឆ្នាំ ២០១៤ និងឆ្នាំ ២០១៥ គឺជាដំណាក់កាលអន្តរកាលនៃការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងប្រព័ន្ធថវិកាកម្ពុជា ដូច្នេះក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតបានរាយការណ៍អំពីសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាគន្លឹះ ដែលសម្រេចបាននៅក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ទាំងក្នុងដំណាក់កាលទី

១ កន្លងទៅនិងក្នុងដំណាក់កាលទី ២ ដែលកំពុងតែឈានទៅបញ្ចប់នៅចុងឆ្នាំ ២០១៥ នេះព្រមទាំងការត្រៀមលក្ខណៈចាប់ផ្តើមដំណាក់កាលទី ៣ នៅឆ្នាំ ២០១៦ ខាងមុខ ។

ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីថ្លែងថា ផ្នែកលើបទពិសោធន៍នៃការអនុវត្តការងារកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំកន្លងទៅ យើងក៏អាចយល់កាន់តែច្បាស់ផងដែរ អំពីចម្ងាយផ្លូវដែលយើងត្រូវធ្វើដំណើរ និងអំពីបញ្ហាប្រឈមដែលយើងត្រូវបន្តជួបប្រទះទៅមុខទៀត។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតថ្លែងថាបណ្តាចំណុចខ្លាំងដែលនាំឱ្យយើងសម្រេចបានជោគជ័យក្នុងពេលកន្លងមកគឺ (១) ចក្ខុវិស័យត្រឹមត្រូវ (២) ឆន្ទៈនយោបាយមុតស្រួចឥតរាថយ (៣) ការដឹកនាំឈ្លាសវៃរស់រវើកនិងបរសកម្ម (៤) ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័ន និងអង្គការពាក់ព័ន្ធ (៥) ការចូលរួមឧបត្ថម្ភគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍ ដោយគោរពភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដោយសម្របសម្រួលគ្នាបានយ៉ាងល្អប្រសើរតាមរយៈអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យទាំងមូល និង(៦) យន្តការគ្រប់គ្រងតាមដានត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។

កិច្ចប្រជុំនេះប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេលពីរថ្ងៃចាប់ពីថ្ងៃទី ២០ ដល់ ២១ ខែឧសភាឆ្នាំ ២០១៥ ។ គោលដៅចម្បងនៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ទិសដៅ និងបានប្តេជ្ញាកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកម្ពុជាជាដំហានៗជាដំណាក់ៗ ឆ្ពោះទៅរកកម្រិតស្តង់ដារ និងខ្ពស់ជាងអន្តរជាតិតាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនិងត្រូវប្រើរយៈពេលវែងលើអភិក្រម៤ដំណាក់កាលទី(១)ការកសាងភាពជឿទុកចិត្តលើថវិកា (២) ការបង្កើនគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ (៣)ការបង្កើនការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយនិងទី(៤) ការបង្កើនគណនេយ្យភាពសមិទ្ធកម្ម ។

ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានស្នើឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យលើការចាយវាយថវិកាជាតិរបស់ស្ថាប័នឯករាជ្យឡើងវិញដើម្បីធានានូវសង្គតិភាពក្នុងការចាយវាយថវិកាជាតិដែលកន្លងមកស្ថាប័នឯករាជ្យទាំងអស់នោះកំណត់ប្រាក់ខែស្រេចតែចិត្តចំណាយខ្លួនឯងស្រេចតែចិត្ត និងជ្រើសរើសបុគ្គលិកស្រេចតែចិត្តដោយសំអាងទៅលើថាខ្លួនជាស្ថាប័នឯករាជ្យ ។

សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីបានមានប្រសាសន៍បន្តថា ពាក់ព័ន្ធបញ្ហាសង្គតិភាពនៃការគ្រប់គ្រងមន្ត្រីរាជការខាងផ្នែករាជរដ្ឋាភិបាលនីតិប្រតិបត្តិត្រូវបានពង្រឹងហើយតែបញ្ហា ដែលចោទនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះដែលទាមទារឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិភាក្សាជាមួយស្ថាប័នឯករាជ្យមួយចំនួនដូចជារដ្ឋសភាព្រឹទ្ធសភាក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញគណកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអគ្គសវនកម្មជាតិអង្គការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ។ សម្តេចតេជោបានអំពាវនាវដល់ស្ថាប័នឯករាជ្យទាំងអស់ដូចជារដ្ឋសភាព្រឹទ្ធសភាក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញគណកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតអគ្គសវនកម្មជាតិ និងអង្គការប្រឆាំងអំពើពុករលួយគប្បីមានការពិភាក្សាអំពីកម្រិតបៀវត្សរ៍មន្ត្រី និងការចំណាយនានាផងដែរជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីដាក់ឆ្លងរួមជាកញ្ចប់ថវិកា សម្រាប់ការចំណាយទូទៅរបស់រដ្ឋសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗ។ សម្តេចតេជោបានបញ្ជាឱ្យឯកឧត្តម **អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន** ត្រូវធ្វើការជាមួយស្ថាប័នទាំងអស់នោះដើម្បីធានាសង្គតិភាពមួយ ព្រោះពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយប្រាក់ខែខុសគ្នាបែបនេះមិនអាចគ្រប់គ្រងបាន។ ចំណែកខាងរាជរដ្ឋាភិបាលគឺការជ្រើសរើសបុគ្គលិក គឺមានភាពច្បាស់លាស់ណាស់ចូលនិវត្តប៉ុន្មានត្រូវជ្រើសរើសថ្មីប៉ុន្មានសុទ្ធតែមានការកំណត់ច្បាស់លាស់ ។

ជាមួយគ្នានេះ ជាការឆ្លើយតបនឹងសំណួររបស់ឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហភាពអឺរ៉ុបលោកហ្សង់ហ្វ្រង់ស្វ័រកូតាំង (Jean-Francois Cautain) ទាក់ទងនឹងរបាយការណ៍សវនកម្មនោះសម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** មានប្រសាសន៍ថាកន្លងទៅអគ្គសវនករបានសាកសួរសម្តេចតេជោតើរបាយការណ៍សវនកម្មត្រូវផ្សាយឬមិនផ្សាយ។ សម្តេចបន្តថាករណីនេះមិនចាំបាច់សួរនាយករដ្ឋមន្ត្រីទេគឺត្រូវផ្សាយជាសាធារណៈដោយសាររដ្ឋាភិបាលមិនមានអ្វីលាក់លៀមនោះទេ ។

សម្តេចតេជោ : វប្បធម៌សន្តោសាមិនក្របដណ្តប់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និង មិនជំនួសយន្តការប្រជាធិបតេយ្យបានឡើយ

សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** ថ្លែងសង្កត់ក្នុងពិធីប្រគល់សញ្ញាបត្រថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររង បរិញ្ញាបត្រ និងបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ដល់និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យអាស៊ី អឺរ៉ុប នៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

ក្នុងខែឧសភានេះទៅនេះសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងឱកាសជួបសំណេះសំណាលជាមួយនិស្សិតនិងប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនកន្លែងជាបន្តបន្ទាប់ បានគូសបញ្ជាក់ម្តងហើយម្តងទៀតទាក់ទងទៅនឹងវប្បធម៌សន្តោសាមិន ក្របដណ្តប់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងគណបក្សនៅក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ៤ ខែឧសភា សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីបើកការដ្ឋានស្ថាបនាផ្លូវជាតិលេខ ៥៥ នៅខេត្តពោធិសាត់ ។ នៅទីនោះសម្តេចបានផ្តល់អនុសាសន៍ដល់មន្ត្រីអាជ្ញាធរខេត្ត និងអ្នកពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការទិញផលិតផលកសិកម្ម និងសារនយោបាយមួយចំនួនទៅកាន់គណបក្សនៅក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

សម្តេចបានលើកឡើងថា មានបាតុភាពមិនប្រក្រតីខ្លះបានកើតមានឡើងនៅក្នុងប្រទេសរបស់យើង ហើយមិនត្រូវឲ្យវាមានទៀតទេប្រសិនបើវាមានពិតប្រាកដមែននោះ។ រឿងនេះមានការពាក់ព័ន្ធនឹងតម្លៃកសិផល និងតម្លៃស្រូវ ។ សម្តេចបន្តថា ទីផ្សារអន្តរជាតិបានចុះថ្លៃ ចុះថ្លៃទាំងប្រេង ទាំងស្បៀង ទាំងកៅស៊ូ ។ អ្នកមិនផលិតស្បៀងសប្បាយចិត្ត។ ចំណែកអ្នកផលិតស្បៀងមិនសប្បាយចិត្ត។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលត្រូវចៀសវាងឲ្យបានគឺប្រការដែលក្រសួងកសិកម្មបានលើកឡើងថា មានជើងកាងផ្តាច់មុខកសិផលគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់នោះ ។

សម្តេចបញ្ជាក់ទៀតថា ចៅហ្វាយខេត្តមកច្រើនណាស់ថ្ងៃនេះ ដូចនេះសម្រាប់ចៅហ្វាយខេត្តដែលមិនបានមក ក៏សូមមើលទូរទស្សន៍ឲ្យច្បាស់ព្រោះមានជើងកាងកន្លែងខ្លះឲ្យផ្តាច់មុខប្រមូលទិញកសិផល ។ សូមលោកខេត្តមើលចំណុចនេះកុំចាំតែក្រសួងពាណិជ្ជកម្មប្រកួតស្របកសិកម្ម។ រឿងនេះជារឿងធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពួកមន្ត្រីដែលមានការយុបយិតជាមួយឈ្មួញនោះ ហើយបើមានមន្ត្រីយុបយិតក៏ជាមន្ត្រីនៅមូលដ្ឋានដែរ ដូចនេះអាជ្ញាធរខេត្តត្រូវមើលបញ្ហានេះឲ្យច្បាស់ ។ ទីផ្សារសេរីអ្នកណាចង់ទិញក៏បាន អ្នកណាឲ្យថ្លៃគឺលក់ឲ្យអ្នកនោះ ។

សម្តេចបានណែនាំឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះបញ្ហាតម្លៃនេះដោយយកយន្តការទីផ្សារជាអ្នកកាត់សេចក្តី។ ពុំអនុញ្ញាតឲ្យមានជើងកាងពុំមានជើងប៉ារ។ បើមានរឿងហ្នឹងគឺខុសក្រឹត្យក្រមហើយ។ សម្តេចបញ្ជាក់

ថា ខ្ញុំជម្នះធ្វើសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារតាំងពីប្រទេសរុស្ស៊ី ប្រទេសចិន ប្រទេសវៀតណាម នៅជាសេដ្ឋកិច្ចផែនការម៉្លេះ ។

សម្តេចក៏បានថ្លែងផងដែរទាក់ទងនឹងវប្បធម៌សន្តោសាមិនមួយគណបក្សនៅក្រៅរដ្ឋាភិបាល។ សម្តេចបញ្ជាក់ថាវប្បធម៌សន្តោសាមិនត្រូវបន្ត។ សម្តេចបានឲ្យនិយមន័យចំពោះវប្បធម៌សន្តោសាមិន ចេះគោរពគ្នា ចេះស្មោះត្រង់ជាមួយគ្នា មិនជេរប្រមាថគ្នា មិនគំរាមគំហែងគ្នា ហើយចេះឲ្យតម្លៃគ្នា ។ សម្តេចបន្តថា ប៉ុន្តែយើងជាជនរងគ្រោះនៃការជេរប្រមាថ។ អញ្ជឹងតាមមើលខាងក្រោមជេរតទៅទៀតឬអត់ ? អាក្បាលយូនខ្លួនខ្មែរទៀតឬអត់ ? អាកុម្មុយនីស្តផ្តាច់ការទៀតឬអត់ ? អានេះអានោះទៀតឬអត់ ? ត្រូវតាមមើល ព្រោះឯកខុត្តម សម រង្ស៊ី គាត់ប្រកាសហើយថាអត់មានជេរគ្នាទេ។ សម្តេចបន្តថា ទោះបីនិន្នាការណាក៏ដោយហើយនៅកម្ពុជាមិនមែនមានតែ ២ បក្សទេមានច្រើន។ គណបក្សទោះតូចទោះធំសុទ្ធតែមានអ្នកគាំទ្រទាំងអស់ ។ យើងត្រូវចេះឲ្យតម្លៃគ្នា ចេះគោរពគ្នា ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង រូបលោក តែងតែជាជនរងគ្រោះនៃការជេរប្រមាថ ។ ដូចនេះត្រូវតាមដានរឿងហ្នឹង។ សហការគ្នាមិនត្រឹមនៅថ្នាក់ខេត្តទេ គឺដល់ថ្នាក់ក្រោមរហូតដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលជាអ្នកគាំទ្រ មិនត្រូវរើសអើងទេ ។

គួររំលឹកថា សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រីធ្លាប់បានព្រមានលុបចោលវប្បធម៌សន្តោសាមិនបើលោក សម រង្ស៊ី ប្រធានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ មិនអាចអប់រំលោក កឹម សុខា អនុប្រធានគណបក្សឲ្យឈប់រិះគន់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបាន ។

នៅទីនោះ សម្តេចក៏បានរំលឹកផងដែរនូវជំនួបរវាងសម្តេចជាមួយឯក-ខុត្តម **ស៊ី ឌីតិទ** ប្រធានាធិបតីសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន នៅទីក្រុងហ្សាកាតា ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីកាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែមេសាកន្លងទៅ នៅទីក្រុងហ្សាកាតា ដែលជាជំនួបមួយមានចរិតប្រវត្តិសាស្ត្រ។ សម្តេចបានបញ្ជាក់ថា ៦០ ឆ្នាំមុន គឺជំនួបរវាងសម្តេចឪជាមួយអតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រីចិនបានផ្តួចផ្តើមឱ្យមានការធ្វើទំនាក់ទំនងរវាងកម្ពុជានិងចិន។ ៦០ឆ្នាំក្រោយអ្នកដឹកនាំបន្តផ្តងដែលអនុវត្តនយោបាយចិនមួយ និងជំរុញទំនាក់ទំនងរវាងកម្ពុជា ចិន ក៏បានជួបគ្នាដើម្បីពិភាក្សាអំពីការអនុវត្តជំហានបន្តរបស់យើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌ នៃទំនាក់ទំនងភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន និងឯកឧត្តម ជុន ឃីយធាំ កាត់ខ្សែបួសម្តោលអគារមជ្ឈមណ្ឌលចក្ខុភាគីមិត្តភាព កម្ពុជា កូរ៉េ ស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គឌួង រាជធានីភ្នំពេញ

រវាងកម្ពុជា និងចិន ។

សម្តេចបន្តថា នៅក្នុងការពិភាក្សានោះ ផ្តោតសំខាន់ទៅលើការជំរុញ ទំនាក់ទំនងក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ដែលគ្របដណ្តប់លើទិដ្ឋភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ដែលចិនផ្តល់ការគាំទ្រដល់បញ្ហាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានផ្លូវវារីអគ្គិសនី ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងជួយផ្នែកអប់រំ សុខាភិបាល ព្រមទាំងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស។ អ្វីដែលសំខាន់ជាងនេះ សម្តេចបានអំពាវនាវ ដល់ប្រធានាធិបតីចិន ឲ្យផ្តល់នូវការនាំចូលទៅកាន់ប្រទេសចិនឲ្យបាន ច្រើននូវកសិផលរបស់កម្ពុជាដូចជា ការបង្កើនការនាំអង្ករកម្ពុជាចូលទៅ កាន់ប្រទេសចិនឲ្យលើសពីក្រាម១០ម៉ឺនតោន ពោត សណ្តែក ព្រមទាំង កសិផលដទៃទៀត ពីព្រោះទាល់តែមានទីផ្សារទើបយើងជំរុញការផលិត ទៅបាន។

គួរបញ្ជាក់ថា ការដ្ឋានសាងសង់ផ្លូវជាតិលេខ៥៥មានប្រវែងជាង ១៨២ គីឡូម៉ែត្រ ភ្ជាប់ផ្លូវជាតិលេខ ៥ ត្រង់គីឡូម៉ែត្រលេខ ១៩១ ចេញពី ក្រុងពោធិសាត់ កាត់តាមស្រុកភ្នំក្រវាញ ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិសាត់ ទៅ ជួបជាមួយផ្លូវជាតិលេខ ៦ ដោយគ្រោងចំណាយថវិកាសរុបជាង ១៣២ លាន ដុល្លារអាមេរិក ជាហិរញ្ញប្បទានសម្បទានពីរដ្ឋាភិបាលចិន។ ពិធីនោះក៏ មានវត្តមានចូលរួមពីលោកជំទាវ ពូ ចៀងគីវ៉េ ឯកអគ្គរដ្ឋទូតចិនប្រចាំ កម្ពុជាផងដែរ ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ១១ ខែឧសភា សម្តេចតេជោបានអញ្ជើញប្រគល់សញ្ញាបត្រថ្នាក់បរិញ្ញាបត្ររង បរិញ្ញាបត្រ និងបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ដល់និស្សិតសា- កលវិទ្យាល័យអាស៊ី អឺរ៉ុបនៅវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ។ នៅទីនោះសម្តេចបាន បញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទាក់ទងនឹងវប្បធម៌សន្តិភាពជាមួយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។

សម្តេចថ្លែងថា មជ្ឈដ្ឋានមួយចំនួនកំពុងមានការភ័ន្តច្រឡំចំពោះ វិសាលភាពនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម ដែលគណបក្សទាំងពីរបានចុះហត្ថ- លេខរួមគ្នាកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែឧសភាឆ្នាំ២០១៥ ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម នេះជាប្រភេទសេចក្តីថ្លែងការណ៍នយោបាយ វាមិនអាចទៅទាត់ចោលនូវ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬច្បាប់នានាដែលមាននោះទេ ហើយវាក៏មិនអាចទៅទាត់ ចោល ទៅបំពានលើអំណាចរបស់អង្គការដ្ឋាននានា ទាំងនីតិបញ្ញត្តិ ទាំងនីតិ ប្រតិបត្តិ ទាំងតុលាការនោះដែរ ។ សម្តេចបន្តថា តិចតួចមានវប្បធម៌សន្តិភាព ទៅបង្កើតរឿង តុលាការគេកោះគេយកទៅកាត់ទោស ហើយឲ្យយកវប្ប- ធម៌សន្តិភាពទៅធានានោះ គឺមិនកើតទេសុំប្រាប់ឲ្យហើយ។ នេះជាក្រប- ខណ្ឌនយោបាយ គឺពុំទៅគ្របដណ្តប់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ លើច្បាប់ ហើយក៏មិន ជំនួសឲ្យយន្តការប្រជាធិបតេយ្យបានដែរ ។ សម្តេចបន្តថា នៅខាងក្រោម

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមានបញ្ជាក់ថា ទន្ទឹមការអនុវត្តវប្បធម៌សន្តិភាព- បក្សទាំងពីរគឺនៅតែរក្សាការប្រើប្រាស់យន្តការប្រជាធិបតេយ្យតាមតួនាទី និងភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ដោយមានការរិះគន់តាមរបៀបថ្លៃថ្នូរជាដើម ។ យន្ត- ការប្រជាធិបតេយ្យគឺចង់សំដៅ ក្រៅពីការបកស្រាយនេះ ក៏នៅមានការប្រើ ប្រាស់សំឡេងភាគច្រើន និងភាគតិច ដើម្បីអនុម័តបញ្ហាផងដែរ។ ពុំមាន ន័យថាការសម្រួលរវាងមេបក្ស ស្រាប់តែទៅបំពានអំណាចរបស់សមាជិក សភាក៏អត់ដែរ។

សម្តេចបន្ថែមថា ការនិយាយនេះមិនមែនសំដៅសម្រាប់តែអ្នកណា មួយទេ តែរាប់ទាំងមន្ត្រីរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាផង ។ រដ្ឋសភាសួរ នាំចំពោះស្ថាប័នរដ្ឋ ពិសេសរដ្ឋមន្ត្រីជាតិកិច្ចការរបស់សភា ព្រោះរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលខុសត្រូវចំពោះនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងចំពោះរដ្ឋសភាអំពីការដែលខ្លួន បានប្រព្រឹត្ត។ ដូចនេះ កុំឲ្យមានការភ័ន្តច្រឡំណាមួយថាវប្បធម៌សន្តិភាព នេះអនុវត្តតួនាទីរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រមិនបាន។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រនៅតែ មានតួនាទី យន្តការដែលប្រើប្រាស់តាមរយៈសភាក្តី តាមរយៈស្ថាប័នរដ្ឋក្តី តែកុំរាលដាលដល់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ កុំរាលដាលដល់តុលាការ។ ក្រប- ខណ្ឌនយោបាយគឺយើងអាចសម្រួលគ្នាមិត្តណា។

សម្តេចតេជោបន្តទៀតថា ចំពោះការផ្តល់មតិរិះគន់វិញក៏មិនមែនចេះ តែទទួលនោះដែរ។ នយោបាយផ្តល់លុយ៤ម៉ឺនរៀលក្នុងម្នាក់គឺជានយោ- បាយរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ មិនមែនជារបស់គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាទេ ។ រដ្ឋាភិបាលរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាគ្មានលទ្ធភាពទេ។ យើងរិះរកមធ្យោបាយផ្សេងដូចជា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលប្រជាជនប្រើ- ប្រាស់ដោយមិនចាំបាច់បង់ថ្លៃ វាជាប្រភេទនៃការទ្រទ្រង់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែរ។ ដូចនេះមិនមែនបានសេចក្តីថាការផ្តល់មតិឲ្យត្រូវទទួលយកទាំង អស់នោះឡើយ ព្រោះប្រជាពលរដ្ឋបោះឆ្នោតឲ្យតាមរយៈកម្មវិធីនយោ- បាយ ។

សម្តេចពន្យល់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងនយោបាយថ្ងៃទី ២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្តី និងបន្តបន្ទាប់មករហូតដល់សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម ៨ ឧសភា ក្តី ពុំគ្របដណ្តប់រឿងក្តីនៅក្នុងតុលាការទេ។

ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានរំលឹកដែរថាវប្បធម៌សន្តិភាពមិនមែនជារឿង ចម្លែកសម្រាប់សម្តេច និងជារឿងថ្មីរបស់សម្តេចនោះទេ។ សម្តេចបញ្ជាក់ ថា ខ្ញុំចង់ជូនសារបកស្រាយបន្តិចថា ហេតុអ្វីទៅបានជាចាំបាច់ត្រូវមាន វប្បធម៌សន្តិភាពនេះ ។ បញ្ហាវប្បធម៌សន្តិភាពមិនមែនជារឿងចម្លែកសម្រាប់ ហ៊ុន សែន ទេ ព្រោះពាក់កណ្តាលជីវិតរបស់ ហ៊ុន សែន គឺសន្តិភាព

ជានិច្ចតាំងពី **ហ៊ុន សែន** ធ្វើរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនៅក្នុងរយៈពេល ២៧ ឆ្នាំ ហើយ ធ្វើជានាយករដ្ឋមន្ត្រីក្នុងរយៈពេល ៣២ ឆ្នាំ **ហ៊ុន សែន** មិនដែលជឿលើការដោះស្រាយជម្លោះតាមរយៈការវាយប្រហារគ្នា ការប្រើប្រាស់សង្គ្រាមដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាមទេ។ វប្បធម៌សន្តិភាពជាទម្លាប់របស់ **ហ៊ុន សែន** គ្រាន់តែដៃគូផ្សេងការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេង និងបរិបទនយោបាយផ្សេងតែប៉ុណ្ណោះ ។

សម្តេចលើកដល់ការចរចា **សីហនុ ហ៊ុន សែន** ហ្នឹងអង់តានីនីប្រទេសបារាំងថាតើវាជាអ្វី? នោះឯងគឺការសន្តិភាពដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅរកដំណោះស្រាយបញ្ចប់សង្គ្រាម។ ប្រធានបទពេលនោះគឺបញ្ចប់សង្គ្រាម ។ អញ្ជឹងរឿងសន្តិភាពមិនមែនជារឿងថ្មីរបស់ **ហ៊ុន សែន** ទេ ប៉ុន្តែវាជាទម្លាប់ដែល**ហ៊ុនសែន**បានបង្កើតតាំងពីយូរមកហើយ។ ទោះបីនៅទីណាក៏ដោយពិបាកវេទនាយ៉ាងណាក៏ដោយគឺ**ហ៊ុនសែន**ទៅរកកន្លែងចរចា។ សម្តេចមិនដែលជឿជាក់ថា ដំណោះស្រាយតាមផ្លូវយោធាដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាមអាចដោះស្រាយបានបញ្ហាទេ ។ បន្ទាប់មកគឺនយោបាយ ឈ្នះឈ្នះ វាជាប្រភេទនៃដំណើរការសន្តិភាពខាងនយោបាយ។ ការផ្តល់នូវជំនឿទុកចិត្តដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា។ ជម្រើសសង្គ្រាម ឬការប្រើកម្លាំង គឺជាជម្រើសទាល់ត្រូវទើបធ្វើ ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ១៣ ខែឧសភាសម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងឯកឧត្តម **ជុន វិធីសារី** (Chung Ui-Wa) ប្រធានរដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីសម្ពោធអគារមជ្ឈមណ្ឌលចក្ខុភោគមិត្តភាព កម្ពុជាកូរ៉េ ស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គខ្នង រាជធានីភ្នំពេញ។ អគារនេះជាជំនួយឥតសំណងរបស់រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ ។

នៅពេលនោះសម្តេចបានមានប្រសាសន៍ថា ឯកឧត្តម **ម៉ម ម៉ិល ហេង** ក្នុងឋានៈជានាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល និងឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហោ ណាំហ៊ុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ត្រូវពិនិត្យមើលអំពីទំនាក់ទំនងនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីផង និងពហុភាគីនៅក្នុងក្របខណ្ឌកូរ៉េមេគង្គ និងនៅក្នុងក្របខណ្ឌអាស៊ាន និងអាស៊ីបូព៌ាផងដែរ។ ក្នុងនោះអាចមានវិស័យសុខាភិបាលមានតម្រូវការស្តីពីការចូលរួមរបស់សាធារណរដ្ឋកូរ៉េលើយុទ្ធនាការបំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ។

សម្តេចបន្តថា នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំអាស៊ីបូព៌ានៅទីក្រុងភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០១២ ប្រធានបទមាននិយាយទាក់ទងការលប់បំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ បន្តទៅអាស៊ាន និងអាស៊ីបូព៌ា ជាបន្តបន្ទាប់។ តែបញ្ហាជាក់ស្តែងយុទ្ធនាការលប់បំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ដែលកម្ពុជាបាន និងកំពុងធ្វើដើម្បីឈានទៅលប់បំបាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់ឲ្យអស់នៅឆ្នាំ ២០២៥ ។

សម្តេចបន្តថា យើងសង្ឃឹមថាមិត្តកូរ៉េនឹងជួយនៅក្នុងក្របខណ្ឌជាទ្វេភាគីកម្ពុជាកូរ៉េប្រវែងមេគង្គកូរ៉េឬក្នុងក្របខណ្ឌអាស៊ាន-កូរ៉េក៏ប៉ុន្តែយន្តការដែលល្អជាងគេគឺយន្តការទ្វេភាគីកម្ពុជា-កូរ៉េនិងយន្តការមេគង្គ-កូរ៉េឲ្យក្លាយទៅជាសកម្មភាពជាក់ស្តែង ។

សម្តេចបញ្ជាក់ថា ការកាត់បន្ថយគម្លាតនៅក្នុងក្របខណ្ឌអាស៊ាន គឺពឹងពាក់ទៅលើការរីកលូតលាស់នៃបណ្តាប្រទេស ដែលស្ថិតនៅតាមដងទន្លេមេគង្គ ដែលមានកម្រិតអភិវឌ្ឍន៍ទាបជាងសមាជិកអាស៊ានចាស់ ។ ដូច្នេះសង្ឃឹមថា មិត្តកូរ៉េ នឹងបន្តជួយដល់កម្ពុជាបន្តទៀត ។

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា ក៏បង្ហាញពីការសម្រេចចិត្តដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់សម្តេច ក្នុងការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ នៅក្នុង

អំឡុងឆ្នាំ១៩៩៧។ ជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះទំនាក់ទំនងនៃប្រទេសទាំងពីរបាននាំមកនូវផ្លែផ្កាយ៉ាងច្រើន ទាំងការទូត សេដ្ឋកិច្ច ដោយនាំមកនូវវិនិយោគទុនយ៉ាងច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ សម្តេចបានកត់សម្គាល់ថា ប្រទេសនៅក្រៅតំបន់អាស៊ាន មានតែប្រទេសកូរ៉េមួយប៉ុណ្ណោះដែលមានជើងហោះហើរត្រង់មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាច្រើនជាងគេ ដែលក្នុងមួយថ្ងៃមានប្រមាណ១០ជើង ហើយបាននាំមកជាមួយនូវទេសចរ ប្រមាណកន្លះលាននាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ។

គួររំលឹកថា អគារដែលត្រូវសម្ពោធនេះ បានចាប់ផ្តើមសាងសង់កាលពីថ្ងៃទី២០ខែតុលាឆ្នាំ២០១៣ និងបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ១២ខែធ្នូឆ្នាំ ២០១៤ ។ អគារនេះមានកម្ពស់ ៤ ជាន់ មាន ៧៥ បន្ទប់។ ចែកចេញជាជាន់ផ្ទាល់ដីសម្រាប់ចុះឈ្មោះ និងទទួលពិនិត្យជំងឺក្រៅ។ ជាន់ទី១ សម្រាប់អ្នកជំងឺសម្រាកព្យាបាល។ ជាន់ទី២ សម្រាប់វះកាត់ និងជាន់ទី៣ សម្រាប់ការិយាល័យ និងសាលប្រជុំ ដោយចំណាយថវិកាចំនួន ៥,៥ លានដុល្លារអាមេរិក។ តែបើបូករួមទាំងការបណ្តុះបណ្តាលទៀតនោះការចំណាយកើនដល់ប្រមាណ ៨ លានដុល្លារ។

* ព្រឹកថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភាសម្តេចតេជោបានអញ្ជើញចូលរួមប្រគល់សញ្ញាបត្រដល់និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ នៅកោះពេជ្រ រាជធានីភ្នំពេញ ដែលនៅទីនោះ សម្តេចក៏បានព្រមានជាថ្មីម្តងទៀតចំពោះការបំពានវប្បធម៌សន្តិភាព។

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានប្រសាសន៍ ដោយមិនបានលើកចំណេះរបស់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់របស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិថា ខ្ញុំក៏មិនទាន់ស្តាប់តើគាត់និយាយអញ្ជឹងមែនឬអត់? បើសិនជាគាត់និយាយអញ្ជឹងមែនគឺបំពានលើវប្បធម៌សន្តិភាព ព្រោះវប្បធម៌សន្តិភាពគេមិនឱ្យប៉ះទេ។ យើងក៏មិនប៉ះគេ គេក៏មិនប៉ះយើង ។

សម្តេចបន្តថា ប៉ុន្តែបើទោះបីពិតឬមិនពិតសម្តេចគ្រាន់តែផ្តាំត្រឡប់ទៅវិញថា ការបែក ឬមិនបែកវាមិនចំណុះលើអ្នកបំបែកទេ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា (CPP) មានការងារច្រើនណាស់គ្មានពេលវេលាទៅបំបែកអស់លោកទេ តែរឿងអស់លោកចង់បែក ឬមិនបែក វាស៊ីសងលើអស់លោកទេ។

សម្តេចបន្តថាកាលពីម្សិលមិញសម្តេចនិងលោកសមរង្ស៊ីប្រធានគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ បានសួរសុខទុក្ខគ្នាទៅវិញទៅមកតាមសារទូរស័ព្ទនៅពេលគាត់នៅអាមេរិក ។ គាត់បានសួរសុខទុក្ខខ្ញុំថា សុខសប្បាយទេសម្តេច? ខ្ញុំនៅអាមេរិកបានធ្វើដំណើរទស្សនកិច្ចនៅអាមេរិកដែលទៅដល់ទីណា បានពន្យល់ដល់អ្នកស្តាប់ជនជាតិខ្មែរ ជនជាតិអាមេរិកអំពីរបត់នយោបាយថ្មីនៅកម្ពុជា ហើយខ្ញុំលើកតម្កើងនូវវប្បធម៌សន្តិភាពរបស់យើង ។

សម្តេចបន្តថាប៉ុន្តែអ្នកនៅក្នុងស្រុកបែរជានិយាយបំបែកៗ។ គណបក្សប្រជាជនមានពេលវេលាណាទៅបំបែក។ បើអ្នកឯងចង់បែកៗទៅគ្មានអ្នកណាទៅទប់ជាប់បើអ្នកឯងចង់ ។ វាដូចជាប្តី ប្រពន្ធអញ្ជឹង បើទោះបីម្តាយក្មេកធ្វើបាយយ៉ាងម៉េចក៏ដោយ បើយើងមិនបែកវានៅតែមិនបែក។ សម្តេចបានព្រមានថា សូមប្រយ័ត្នចំពោះសាររបស់សម្តេចចុងក្រោយប្រាប់ទៅលោកសមរង្ស៊ី។ សម្តេចបានប្រាប់ទៅលោក សម រង្ស៊ីថាឡើងតាមសន្លឹកឆ្នោតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ហើយទម្លាក់ចុះមកវិញក៏តាមសន្លឹកឆ្នោតគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែរ។

កម្ពុជាទទួលបានដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ប្រធានរដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរី និងប្រធានរដ្ឋសភានៃសហរដ្ឋអាមេរិក

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ទទួលជួបសវនាការ ជាមួយ លោកជំទាវ Halimah Jacob

លោកជំទាវ Halimah Jacob ប្រធានរដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរីបាន អញ្ជើញមកបំពេញទស្សនកិច្ចមិត្តភាពជាដ្ឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជារយៈពេល៣ថ្ងៃ គឺចាប់ពីថ្ងៃទី១៦ដល់ថ្ងៃទី១៨ខែឧសភាឆ្នាំ២០១៥។

នៅក្នុងឱកាសស្នាក់នៅកម្ពុជា នាព្រឹកថ្ងៃទី ៧ ឧសភា លោកជំទាវ Halimah Jacob បានជួបសវនាការជាមួយសម្តេចចក្រី **ហ៊េង សំរិន** និង បានជួបធ្វើសវនាការជាបន្តបន្ទាប់ ជាមួយសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេ- ជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅវិមានសន្តិ ភាព និងឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** អនុប្រធានទី១ព្រឹទ្ធសភា នៅវិមានព្រឹទ្ធ- សភា។

នៅក្នុងជំនួបសវនាការជាមួយលោកជំទាវ Halimah Jacob នៅវិមាន រដ្ឋសភា សម្តេចចក្រី **ហ៊េង សំរិន** បានមានប្រសាសន៍ថា កម្ពុជា-សិង្ហបុរី មានទំនាក់ទំនងទាំងលើវិស័យការទូត នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ចវប្បធម៌ជា មួយគ្នាតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រទេសទាំងពីរបាន បន្តគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក ទាំងក្នុងវេទិកាតំបន់ និងអន្តរជាតិ ។ សម្តេច ចក្រីបានសម្តែងនូវសុទិដ្ឋិនិយមយ៉ាងខ្លាំង ចំពោះការបន្តពង្រឹងកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការរវាងរដ្ឋសភាប្រទេសទាំងពីរ កម្ពុជា-សិង្ហបុរី និងបានស្នើដល់ លោកជំទាវប្រធានរដ្ឋសភា បន្តជួយគាំទ្រការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅ ក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋសភា ព្រមទាំងជួយជំរុញការអភិវឌ្ឍនិយោគ និងអ្នកទេសចរសិង្ហ- បុរីមកកាន់កម្ពុជាឱ្យបានច្រើនថែមទៀត។ សិង្ហបុរីជាប្រទេសមួយដែល បានរួមចំណែកដ៏សកម្មក្នុងការជួយជំរុញការអភិវឌ្ឍកម្ពុជា ។ លោកជំទាវ Halimah yacob បានចាត់ទុកប្រទេសកម្ពុជាជាដៃគូមួយរបស់សិង្ហបុរី ។ ចំពោះសំណើរបស់សម្តេចប្រធានរដ្ឋសភាសុំជួយអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស លោកជំទាវលើកឡើងថា កន្លងមកសិង្ហបុរីមានកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការជា ច្រើនជាមួយកម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាលនេះ ដោយបានជួយ បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីកម្ពុជាជាច្រើនរួចមកហើយ។ លោកជំទាវនឹងយក សំណើរបស់សម្តេចទៅពិនិត្យដើម្បីជំរុញការងារនេះ ។ ចំពោះបញ្ហាស្នើឱ្យ មានការជំរុញការវិនិយោគ និងអ្នកទេសចរសិង្ហបុរីមកកម្ពុជា លោកជំទាវក៏ បញ្ជាក់ថានឹងខិតខំជំរុញលើការងារនេះផងដែរ ។

នៅក្នុងឱកាសទទួលជួបពិភាក្សាការងារ ជាមួយលោកជំទាវប្រធាន រដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរីនៅវិមានសន្តិភាព សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី-

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ទទួលជួបសវនាការ ជាមួយ លោកជំទាវ Halimah Jacob

តេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចាត់ ទុកដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ប្រតិភូរដ្ឋសភាសិង្ហបុរី ជាព្រឹត្តិការណ៍ថ្មីមួយ ទៀតនៃទំនាក់ទំនងទ្វេភាគី ដែលជាចំណែកមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរីក បន្តិចចំណងមិត្តភាពទ្វេភាគី ក៏ដូចជាក្នុងក្របខណ្ឌអាស៊ាន ។

សម្តេចតេជោបានថ្លែងកត់សម្គាល់ថា សិង្ហបុរីបានក្លាយជាមជ្ឈ- មណ្ឌលផ្នែកសេវាកម្មសុខាភិបាលដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ដោយប្រជាជន កម្ពុជា រួមទាំងប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ដូចជាថៃ ហ្វីលីពីន ឥណ្ឌូនេស៊ី ឥណ្ឌូ និងប្រជាជននៅមជ្ឈិមបូព៌ា ក៏ស្វែងរកសេវាសុខាភិបាលនៅសិង្ហបុរីផង ដែរ ជាពិសេសក្រសួងសុខាភិបាលកម្ពុជាមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជា មួយគ្នាលើវិស័យវេជ្ជសាស្ត្រ។

សម្តេចតេជោបានមានប្រសាសន៍ថាថ្វីបើសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ត្រូវបានបង្កើតនៅចុងឆ្នាំ ២០១៥ នេះក៏ដោយ ក៏ការងាររបស់យើងនៅ មានច្រើនណាស់ ដោយសម្តេចបានសុំឱ្យសិង្ហបុរីបន្តជួយថែមទៀតក្នុងការ ពង្រឹង និងពង្រីកពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរ។ ក្នុងឆ្នាំកន្លងមកទំហំ ពាណិជ្ជកម្មរវាងកម្ពុជា និងសិង្ហបុរីមានជាង ២ ពាន់ ៧០០ លានដុល្លារ គឺ មិនទាន់សមស្របនឹងសក្តានុពលដែលយើងមាននោះទេ ដូច្នេះសុំរក មធ្យោបាយធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីបង្កើនទំហំពាណិជ្ជកម្មឱ្យបានកើនឡើង ថែមទៀត ជំរុញការវិនិយោគថែមទៀត ក៏ដូចជាការពិនិត្យទៅលើការជំរុញ ការហោះហើរត្រង់ឱ្យបានកាន់តែច្រើនថែមទៀតមកកម្ពុជា ដើម្បីបំពេញ សេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកទេសចរ ដោយសារសិង្ហបុរីជាមជ្ឈមណ្ឌលទេស- ចរណ៍ដ៏ធំមួយមានភាពងាយស្រួល ដល់ការបន្តដំណើរពីសិង្ហបុរីមក កម្ពុជា។

លោកជំទាវប្រធានសភាសិង្ហបុរីបានឯកភាពនូវអ្វីដែលសម្តេចតេជោ បានលើកពីទំនាក់ទំនងទ្វេភាគី និងបានសម្តែងនូវការពេញចិត្តចំពោះ ទំនាក់ទំនងដែលមានការរីកចម្រើនក្នុងពេលកន្លងមក។ លោកជំទាវបាន ថ្លែងអំណរគុណសម្តេច ដែលបានអញ្ជើញទៅចូលរួមបណ្តុះបណ្តាលអតីតនា- យករដ្ឋមន្ត្រីសិង្ហបុរី **ឆី ខ្វាន់យូ** កាលពីខែកន្លងទៅ។

នៅក្នុងជំនួបសវនាការជាមួយលោកជំទាវ Halimah Jacobប្រធាន សភានៃសហរដ្ឋអាមេរិកសិង្ហបុរីនៅវិមានព្រឹទ្ធសភាឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** អនុ ប្រធានទី១ព្រឹទ្ធសភាបានមានប្រសាសន៍វាយតម្លៃខ្ពស់ ព្រមទាំងចាត់ទុក

សម្តេចអគ្គមហាេណ្ឌចត្រី **ហេង សំរិន** ទទួលជួបសវនាការ ជាមួយ ឯកឧត្តម **ជុន អ៊ុយថា**

សម្តេចអគ្គមហាេណ្ឌចត្រី **ហ៊ុន សែន** ទទួលជួបសវនាការ ជាមួយ ឯកឧត្តម **ជុន អ៊ុយថា**

ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់លោកជំទាវនាឱកាសនេះថា បានរួមចំណែកដ៏ធំ ធេងដល់ការពង្រឹងពង្រីកចំណងមិត្តភាព កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អរវាង ប្រជាជន និងប្រទេសទាំងពីរ ជាពិសេសរវាងស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិទាំងពីរផង ដែរ។ ឯកឧត្តមមានប្រសាសន៍ថា បើពិនិត្យអំពីប្រវត្តិនៃទំនាក់ទំនងការទូត ប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសទី ១ ដែលបានទទួល ស្គាល់ឯករាជ្យរបស់ប្រទេសសិង្ហបុរី។ ប្រមុខរដ្ឋ ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ក្រសួង ស្ថាប័ននៃប្រទេសទាំងពីរកម្ពុជា-សិង្ហបុរី បានធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទស្សនកិច្ច ទៅវិញទៅមកជាបន្តបន្ទាប់។ ដោយឡែកនៅក្នុងក្របខណ្ឌសភាទាំងពីរ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភាកម្ពុជា បានបំពេញទស្សនកិច្ចសិក្សាចំនួន ០២ លើកនៅសភាសិង្ហបុរីនៅឆ្នាំ២០១៤កន្លងមក។ ក្នុងឋានៈជាប្រទេស ជិតខាងនិងគ្រួសារអាស៊ាន ប្រទេសទាំងពីរបានជំរុញឲ្យមានកិច្ចព្រម ព្រៀង និងអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីសេវាកម្មផ្លូវអាកាសការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ ការពង្រីកសមត្ថភាពរដ្ឋបាលសាធារណៈ ការចែក រំលែកបទពិសោធន៍អំពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ ឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** ក៏បានស្នើដល់លោកជំទាវប្រធានសភាសូមជំរុញឲ្យមានការ លើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងសភាទាំងពីរបន្ថែមទៀតដើម្បីធ្វើឲ្យ មានការផ្លាស់ប្តូរទស្សនកិច្ចទៅវិញទៅមក ទាំងក្នុងក្របខណ្ឌសមាជិក- សភា និងមន្ត្រីនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន។

លោកជំទាវ HalimahYacob ប្រធានសភានៃសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី បានមានប្រសាសន៍កោតសរសើរ ចំពោះការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស របស់ប្រទេសកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានសម្តេច អគ្គមហាេណ្ឌចត្រី **ហ៊ុន សែន** ជានាយករដ្ឋមន្ត្រី។ លោកជំទាវ បានសន្យាថានឹងជម្រាបដល់រដ្ឋាភិបាលប្រទេសសិង្ហបុរីដើម្បីជួយផ្តល់អា- ហារូបករណ៍ដល់និស្សិតខ្មែរបានទៅសិក្សានៅប្រទេសសិង្ហបុរី និងជួយ បណ្តុះបណ្តាលលើបច្ចេកវិជ្ជាទំនើបៗ ដើម្បីបម្រើដល់ការធ្វើសមាហរណ- កម្មអាស៊ាននាពេលខាងមុខ និងឲ្យស្របតាមទិដ្ឋភាពអាស៊ានដែលត្រូវការ ផ្នែកជំនាញបច្ចេកទេស។

គួរបញ្ជាក់ដែរថា ក្នុងអំឡុងនៃដំណើរទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជាលោកជំទាវ ប្រធានរដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរី ក៏បានអញ្ជើញទៅទស្សនកិច្ចនៅព្រះ បរមរាជវាំង និងសារមន្ទីរជាតិផងដែរ។

ក្នុងខែឧសភានេះដែរ គណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់រដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋ កូរ៉េដឹកនាំដោយឯកឧត្តម **ជុន អ៊ុយថា** (Chung Ui-Hwa) ប្រធានរដ្ឋស- ភាកូរ៉េបានអញ្ជើញមកបំពេញទស្សនកិច្ចមិត្តភាពជាផ្លូវការ នៅព្រះរាជា-

ឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** ទទួលជួបសវនាការ ជាមួយ លោកជំទាវ Halimah Yacob

ណាចក្រកម្ពុជារយៈពេល៣ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ដល់ថ្ងៃទី១៣ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ។ ក្នុងពេលស្នាក់នៅរាជធានីភ្នំពេញ ឯកឧត្តម **ជុន អ៊ុយថា** បានជួបសវនាការជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំរបស់កម្ពុជារួមមាន : សម្តេចពណ្ត- ចត្រី **ហេង សំរិន** ប្រធានរដ្ឋសភា សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋ- មន្ត្រី និងឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** អនុប្រធានទី១ព្រឹទ្ធសភា។ ក្នុងដំណើរ បំពេញទស្សនកិច្ចនេះ ក្រៅពីទស្សនាប្រាសាទអង្គរវត្តនៅខេត្តសៀមរាប គណៈប្រតិភូក៏បានទៅធ្វើទស្សនកិច្ចនៅមជ្ឈមណ្ឌលគាំពារមាតា និងទារក ទស្សនាសារមន្ទីរប្រល័យពូជសាសន៍ទួលស្ទឹង និងវាលពិឃាតជើងឯក ព្រមទាំងបានចូលរួមក្នុងពិធីសម្តែងបើកឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ មជ្ឈ- មណ្ឌលចក្ខុវេទនាមិត្តភាពកម្ពុជា-កូរ៉េ ស្ថិតនៅក្នុងបរិវេណមន្ទីរពេទ្យព្រះអង្គ ខ្នង ដែលកសាងឡើងក្រោមជំនួយឥតសំណងរបស់រដ្ឋាភិបាលសាធារ- ណរដ្ឋកូរ៉េ។

ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ប្រធានរដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរីនិងប្រទេស កូរ៉េខាងត្បូងនៅកម្ពុជានាឱកាសនេះ បានបង្កើនចម្រើនទំនាក់ទំនង មិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ល្អប្រសើររវាងប្រទេសទាំងពីរ ជា ពិសេសរវាងស្ថាប័នសភានៃប្រទេសទាំងពីរ ។ ឆ្លងតាមជោគជ័យនៃ ដំណើរទស្សនកិច្ចនេះ ក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងចម្រើនទំនាក់ទំនងកិច្ចសហប្រតិ- បត្តិការរវាងសភាទាំងពីរ ដែលកាន់តែត្រូវបានលើកកម្ពស់ទាំងក្នុងតំបន់ និង លើឆាកអន្តរជាតិ ។

ទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ២០១៥

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ទទួលថវិកាពីសប្បុរសជនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសដែលបានឧបត្ថម្ភដល់កាកបាទក្រហមកម្ពុជា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុង ទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥

ដូចជារៀងរាល់ឆ្នាំដែរ កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ចូលរួមជាមួយសមាគមជាតិចំនួន ១៨៩ ទូទាំងសកលលោកប្រារព្ធពិធីអបអរសាទរទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ហើយដែលឆ្នាំ ២០១៥ នេះ មានប្រធានបទ **“កម្លាំងមនុស្សធម៌ : គោលការណ៍គ្រឹះគូសកម្មភាព”** ។ ឆ្នាំ ២០១៥ នេះ ក៏ជាការកត់សំគាល់ខួប ៥០ ឆ្នាំ នៃការអនុម័តជាផ្លូវការគោលការណ៍គ្រឹះទាំង ៧ របស់ចលនានោះគឺ ភាពមនុស្សធម៌ ភាពមិនលំអៀង អព្យាក្រឹត្យភាព ឯករាជ្យភាព សេរីភាព ស្ម័គ្រចិត្ត ឯកភាព និងសកលភាព ។

និងកំពុងបន្តព្រះរាជកិច្ចមនុស្សធម៌ជាគំរូ ប្រោសប្រទានព្រះរាជទ្រព្យសម្ភារៈ ឧបត្ថម្ភដល់កាកបាទក្រហមកម្ពុជារួមជាមួយនឹងព្រះរាជកិច្ចយោងសាកសួរសុខទុក្ខដោយផ្ទាល់ព្រះអង្គដល់ប្រជានុរាស្ត្រតាមតំបន់ជនបទឆ្ងាយៗដាច់ស្រយាល ។ ព្រះរាជវិរៈគំរូមនុស្សធម៌ទាំងអស់នេះហើយ ដែលជាកម្លាំងជម្រុញធ្វើឱ្យកាកបាទក្រហមកម្ពុជាសម្រេចបានជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ ។

កាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងមកនេះ នៅក្នុងអង្គមិទ្ធិញ្ជាថ្នាក់ជាតិ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានការចូលរួមពីសប្បុរសជនមកពីស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ នីតិប្រតិបត្តិ ប្រតិភូមកពីចលនាកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម អង្គទូតនានា សប្បុរសជនជាតិ-អន្តរជាតិ មហាជនក្នុងរាជធានី សមាជិក សមាជិកា អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត យុវជនកាកបាទក្រហមកម្ពុជា សារុបជាង ៤ ពាន់នាក់ សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា បានថ្លែងគូសបញ្ជាក់ថាឆ្នាំ ២០១៥ នេះ គឺថ្នាំខួបទី ៦០ នៃការបង្កើតសមាគមជាតិកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ១៨ កុម្មៈ ១៩៥៥-១៨ កុម្មៈ ២០១៥ ហើយដែលក្នុងរយៈពេលនេះ **ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ** ដោយមានការយោងដង្ហែរពី **សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ ព្រះប្រធានកិត្តិយសកាកបាទក្រហមកម្ពុជា** បានបន្សល់ទុកនូវស្នាព្រះហស្ត និងព្រះរាជសកម្មភាពជាព្រះវិរៈគំរូមនុស្សធម៌ដ៏ឆ្លើម ជាមគ្គុទ្ទេសក៍នាំមុខដល់កាកបាទក្រហមកម្ពុជានិងពលរដ្ឋគ្រប់រូប ។ ជាមួយគ្នានេះ **ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី** ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន

សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិតប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជានៅបានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងស្ថាប័ន កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ដែលតែងតែបានគាំទ្រនិងសម្របសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការរបស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជានៅគ្រប់ទីកន្លែង និងបានថ្លែងអំណរគុណជាអនេក ចំពោះសប្បុរសជនជាតិអន្តរជាតិទាំងគ្រហស្ថទាំងបញ្ចេញដល់តែងតែគាំទ្រនិងបរិច្ចាគថវិកាដល់កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ទាំងនៅថ្នាក់កណ្តាល ទាំងនៅតាមសាខារាជធានី-ខេត្ត ធ្វើឱ្យសមាគមជាតិមានធនធានថវិកាសម្ភារៈ សម្រាប់ផ្តល់សេវាកម្មជួយប្រជាពលរដ្ឋងាយរងគ្រោះបានទាន់ពេលវេលា ជាពិសេសបានរួមចំណែកធ្វើឱ្យសាខា អនុសាខា ពង្រឹងបានភាពម្ចាស់ការ ពង្រឹងបានវិសាលភាពប្រតិបត្តិការ ក្នុងដែនរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តរបស់ខ្លួន ។

ជាមួយនឹងការលើកឡើងពីសមិទ្ធផលសំខាន់ៗ សម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** បានលើកឡើងពីបញ្ហាប្រឈមនានា ដែលកាកបាទក្រហមកម្ពុជាមានតួនាទីចូលរួមចំណែកដោះស្រាយក្នុងនាមជាជំនួយការឱ្យអាជ្ញាធរសាធារណៈក្នុងវិស័យមនុស្សធម៌ ជាពិសេសនៅឆ្នាំ ២០១៥ នេះ ដែលនោះគឺជាបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ផលប៉ះពាល់បង្កដោយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បញ្ហាចំណាកស្រុក ការកើតមានជំងឺឆ្លងថ្មី បញ្ហាក្រៀងក្រាម អំពើហិង្សា ។ល។ ដែលតម្រូវឱ្យមានការគិត រួមដោះស្រាយរួមគ្នា ប្រមូលផ្តុំកម្លាំង និងធនធានដើម្បីជួយអ្នកងាយរងគ្រោះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាព ។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** ថ្លែងសុន្ទរកថាក្នុង ទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥

នៅចំពោះមុខបញ្ហាប្រឈមទាំងអស់នេះ សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** បានប្តេជ្ញាថានឹងបន្តយកអស់កម្លាំងកាយចិត្ត ដឹកនាំភារកិច្ច មនុស្សធម៌ ដើម្បីអ្នកងាយរងគ្រោះទាំងឡាយ ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់គោល- ការណ៍គ្រឹះទាំង ៧ និងបានអំពាវនាវសូមសប្បុរសជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានជាតិ- អន្តរជាតិ ទាំងក្រហម ទាំងបព្វជិត បន្តគាំទ្រ និងឧបត្ថម្ភដល់សមាគមជាតិ ដោយការស្ម័គ្រចិត្ត និងតាមសម្រាប់ជា ។

នៅក្នុងឱកាសដ៏រីសេសរីសាលនោះដែរ លោក **បេអេត ស្វែស្ត្រី** ប្រធានប្រតិភូគណៈកម្មាធិការអន្តរជាតិកាកបាទ ក្រហម ប្រចាំភូមិភាគ បានថ្លែងបញ្ជាក់ថា ខួបឆ្នាំទី ១៥២ របស់ចលនាកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទ ក្រហម គឺជាឆ្នាំខួបទី ៥០ នៃការអនុម័តគោលការណ៍គ្រឹះទាំង ៧ ហើយ ដែលសមាគមជាតិធានានៅលើសកលលោក ចាត់ទុកគោលការណ៍ទាំង អស់នេះ ជាមាតិកាដ៏ល្អក្នុងការបំពេញសកម្មភាពមនុស្សធម៌ ជាពិសេសគឺ សង្ឃឹមដល់អ្នករងគ្រោះដែលរងទុក្ខវេទនា។ លោក **បេអេត** នៅបាន ថ្លែងការអបអរសាទរចំពោះភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ដែលបានធ្វើឱ្យកាកបាទក្រហមកម្ពុជា សម្រេច បានលទ្ធផលគួរសរសើរក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ លោកនៅបានថ្លែង អំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋ មន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងដល់ សកម្មភាពរបស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ហើយក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការ អន្តរជាតិកាកបាទក្រហម លោកបានថ្លែងបញ្ជាក់សារជាថ្មីពីការបន្តគាំទ្រ និងរឹតបន្តឹងសហប្រតិបត្តិការជាមួយកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ។

ដូចគ្នានេះដែរលោកស្រី **អាន ឡឺឃ្មែរ** ប្រធានប្រតិភូសហព័ន្ធអន្តរ- ជាតិប្រចាំទីក្រុងបាងកកបានគូសបញ្ជាក់ថា ជោគជ័យរបស់កាកបាទ ក្រហមកម្ពុជា និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅទូទាំងប្រទេស មិនអាចសម្រេចបាន ឡើយ ប្រសិនបើពុំមានការដឹកនាំដ៏ត្រឹមត្រូវ និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត របស់សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ដែលជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តដ៏ ពិតប្រាកដម្នាក់ បានបូជាកម្លាំងកាយចិត្តអស់ជាង ២១ ឆ្នាំ រួចមកហើយ ដើម្បីបុព្វហេតុពង្រឹងការអភិវឌ្ឍរបស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ។

ក្នុងបរិយាកាសប្រកបដោយសុខុមាលភាព សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានលើកឡើងពីសមិទ្ធផល និង

សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុន សែន** អានរបាយការណ៍ជូនអង្គមិទ្ធិព្រហ្មទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥

ជោគជ័យរបស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជា ព្រមទាំងបានផ្តល់ អនុសាសន៍ ឱ្យសមាគមជាតិបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគី ពាក់ព័ន្ធ ជា ពិសេសជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ រួមជា- មួយនឹងការបន្តពង្រឹង និងពង្រីកកម្លាំងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ជាពិសេស អ្នក ស្ម័គ្រចិត្តវ័យក្មេងដែលជាយុវជនកាកបាទក្រហម ឱ្យដើរជាតំរូវឈានមុខ ក្នុងការងារមិត្តអប់រំមិត្ត ចូលប្រឡូក ឱ្យកាន់តែសកម្មក្នុងការងារមនុស្ស- ធម៌។ សម្តេចតេជោនៅបានអំពាវនាវដល់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងដៃគូ សហប្រតិបត្តិការព្រមទាំងសប្បុរសជនជាតិ អន្តរជាតិ អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ ថ្នាក់ទាំងអស់ សូមបន្តរក្សាពង្រឹងសាមគ្គីភាព ឯកភាព និង កិច្ចសហប្រតិ- បត្តិការល្អជាមួយកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ត្រូវនាំគ្នាគោរពនូវការប្រកាន់ ខ្ជាប់របស់កាកបាទក្រហមកម្ពុជាទៅនឹងគោលការណ៍គ្រឹះទាំង ៧ របស់ កាកបាទក្រហមកម្ពុជា និងត្រូវចូលរួមជាមួយក្នុងការកសាងភាពធន មាំរបស់សហគមន៍ ។

អង្គមិទ្ធិព្រហ្មទិវាមូលបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយបរិយាកាសនិងស្មារ- តីនៃវប្បធម៌ចែករំលែកទឹកចិត្តមនុស្សធម៌ រួមជាកម្លាំងដើម្បីបុព្វហេតុ មនុស្សធម៌ និងបាននាំមកនូវជោគជ័យនៃការរៀនរករកមូលនិធិសម្រាប់ ប្រតិបត្តិការឆ្នាំ ២០១៥ នូវថវិកាសារុបជាដុល្លារចំនួន ១៣.៣៦៦.២៨៦ ដុល្លារអាមេរិក ។/

ក្រុមសិល្បៈសម្តែងរបាំជូនពរដល់អង្គមិទ្ធិព្រហ្មទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម និងអង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥

សកម្មភាពជួយប្រជាជនទីក្រៅដោយគ្រោះមហន្តរាយខ្យល់កន្ត្រាក់ ដើមឆ្នាំ ២០១៥ នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ដើមឆ្នាំ ២០១៥ ពិសេសនៅចុងខែមេសា និងដើមខែឧសភា គ្រោះធម្មជាតិខ្យល់កន្ត្រាក់បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ និងខូចខាតផ្ទះ សំបែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអស់ជាច្រើនខ្នង ព្រមទាំងខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈជាច្រើនផងដែរ ដូចជា សាលារៀន វត្ត អារាម អគារសាលាស្រុក ប៉ុស្តិ៍នគរបាល បង្គោលអគ្គិសនី និងរលំផ្សារ ។ គ្រោះធម្មជាតិខ្យល់កន្ត្រាក់ឆ្នាំនេះ បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់គ្រប់ស្រុក ក្រុងទូទាំងខេត្ត លើ ៣៧ ឃុំ សង្កាត់ ។ សរុបការខូចខាត គិតមកដល់ថ្ងៃទី ០៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ រួមមានលំនៅស្ថានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ១ ០២៥ ខ្នង ក្នុងនោះ ខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរមាន ២១៥ ខ្នង រហូសប្រជាពលរដ្ឋ ០៨ នាក់ តែពុំមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតទេ ខូចដំបូលសាលារៀនចំនួន ១០ ខ្នង ប៉ុស្តិ៍នគរបាល ០១ ខ្នង ដួលបង្គោលអគ្គិសនី ១៦ បង្គោល ផ្សារបឹងត្រកូន ០១ ខ្នង និងរលំផ្សារថ្មពួកដែលមានទំហំ ៤០ ម៉ែត្រ x ៨០ ម៉ែត្រ ទាំងស្រុង ។ ក្នុងចំណោម

ឯកឧត្តម តែ គឹមយ៉ាង ជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ និងផ្តល់អំណោយជូនប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់

ប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់ បានទទួលអំណោយពីឯកឧត្តម តែ គឹមយ៉ាង

ខ្យល់កន្ត្រាក់ទាំងនោះ គឺមានពីរលើកដែលបង្កឲ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរជាងគេ គឺមួយលើកនៅថ្ងៃទី ២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥ និងមួយលើកទៀតនៅថ្ងៃទី ០៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ក្នុងនោះមានស្រុកថ្មពួក ខូចខាតផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋ ៥៧៩ ខ្នង (ខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ១០៩ ខ្នង) និងស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខូចខាតផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋ ១២៦ ខ្នង (ខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ៤៣ ខ្នង) ។

ទោះបីស្ថានភាពខ្យល់កន្ត្រាក់នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យដើមឆ្នាំនេះធ្វើឲ្យខូចខាតច្រើនពិតមែន តែអាស្រ័យដោយមានការដឹកនាំណែនាំជាប្រចាំពីប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់កណ្តាលចុះជួយខេត្ត គូបផ្សំជាមួយភាពម្ចាស់ការ និងស្មារតីទទួលខុសត្រូវរបស់គណៈអភិបាលខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ស្រុក ក្រុងនីមួយៗ បានចាត់ចែងកម្លាំងចម្រុះធ្វើអន្តរាគមន៍ជំហានដំបូង ជួយដល់ការលំបាករបស់ប្រជាពលរដ្ឋបានទាន់ពេលវេលា ក្នុងនោះ បានប្រើកម្លាំងយោធា និងកងរាជអាវុធហត្ថចំនួន ៧៧៤ នាក់ កម្លាំងប៉ូលីស ១០១៥ នាក់ ក្រុមការ

ងារ ៦០ នាក់ បានជួយរុះរើសាងសង់ផ្ទះបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញបាន ៣១២ ខ្នង ដូចជា ស្រុកអូរជ្រៅ ២៩ ខ្នង ស្រុកស្វាយចេក ០៨ ខ្នង ស្រុកថ្មពួក ២១០ ខ្នង ក្រុងប៉ោយប៉ែត ៣៨ ខ្នង ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ១៨ ខ្នង ស្រុកភ្នំស្រុក ០៩ ខ្នង ។

ក្រៅពីនេះ ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី តែ គឹមយ៉ាង ប្រធានក្រុមការងារចុះជួយខេត្ត រួមជាមួយសមាជិករដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា ក្រុមការងារគ្រប់ថ្នាក់ គណៈអភិបាលក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ស្រុក ក្រុង រួមទាំងសាខាកាកបាទក្រហមខេត្ត ស្រុក បានចុះសួរសុខទុក្ខ សំណេះសំណាល និងផ្តល់អំណោយដោយផ្ទាល់ជាបន្តបន្ទាប់ជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមភូមិ ឃុំ សង្កាត់ នីមួយៗ ដើម្បីសម្រួលដល់ការលំបាកចំពោះមុខរបស់គ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋដែលបានរងការខូចខាតទាំងនោះ សរុបរួមមាន អង្ករ ៣៣.៤០០ តោន ស័ង្កសី ៤.១០៨ សន្លឹក កៅស៊ូតង់ ២៤៨ តង់ មី ១១.១១៦ កេសតូច ត្រីខ ៤.៩១៤ កំប៉ុងទឹកត្រី ១.៤៥២ ដប ទឹកស៊ីអ៊ីវ ១.៤៥២ ដប ប៊ីចេង ២២៥ កញ្ចប់ មុង ១.០០៧ កូយ ៩៩៧ ក្រមា ១.០៨៧ សារុង ១.៥១៨ សាប៊ូ

កម្លាំងចម្រុះធ្វើអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់ ចុះជួយសាងសង់ផ្ទះ និងផ្តល់អំណោយជូនប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់

ផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋដែលរងគ្រោះខូចខាតដោយខ្យល់កន្ត្រាក់

១.២០៨ ដុំ ធុងទឹក ២០ លីត្រ ៣២ ធុង ទឹកសុទ្ធ ១៨០ យួរ ប្រេងឆា ៣៨២ ដប នំធុង ៤៣៤ ធុង ឈើក្រប ៩៣ ដើម ថវិកា ២៨.០៤៧.៩៦០ រៀល ក្នុងនោះ សំភារៈថវិកាអំណោយផ្ទាល់ របស់ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **តែ គឹមយ៉ាន** មានសង្កសី ៣.៤៩១ សន្លឹក អង្ករ ១១.៩៥០ គីឡូក្រាម តង់ ៧៧ មី ៤៣៤ កេស មុង ៣៥៤ ភួយ ៣៥៤ ក្រម៉ា ៤៣៤ សារុង ៨៦៨ ត្រីខក់ប៉ុង ៦៦ យួរ ទឹកស៊ីអ៊ីវ ៦៦ យួរ សាប៊ូ ៤៣៤ ដុំ នំធុង ៤៣៤ ធុង និង ថវិកាចំនួន ៥០.០០០ រៀល ក្នុងមួយគ្រួសារចំពោះគ្រួសារដែលរង គ្រោះធ្ងន់ធ្ងរ ។ ក្រៅពីនេះ ឧបត្ថម្ភសង្កសី ២៥ សន្លឹក និងឈើក្រប

ឯកឧត្តម **តែ គឹមយ៉ាន** ជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ និង ផ្តល់អំណោយជូនប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់

១៣ ដើម សម្រាប់ជួសជុលប៉ុស្តិ៍នគរបាលឃុំឡើងវិញផងដែរ ។ សរុបមក អាស្រ័យដោយមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់អាជ្ញាធរដែនដី សមត្ថកិច្ច កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធក្រុមការងារគ្រប់ថ្នាក់ ក៏ដូចសាខាកាកបាទក្រហម ក្នុងការចុះសួរសុខទុក្ខ សំណោះសំណាល និងចែកអំណោយជួយដោយផ្ទាល់ផងនោះធ្វើឲ្យគ្រួសារ ប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលរងគ្រោះទាំងនោះមានភាពកក់ក្តៅនិងបង្ក បាននូវជំនឿជឿជាក់លើទឹកចិត្តមនុស្សធម៌ និងការដឹកនាំដ៏ត្រឹម ត្រូវរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ។

សាខាកាកបាទក្រហមកម្ពុជាខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កម្លាំងយោធា កងរាជអាវុធហត្ថ និងកម្លាំងប៉ូលីស ផ្តល់អំណោយ និងជួយសាងសង់ផ្ទះជូនប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី ២០ ខែឧសភា លោកជំទាវ **ម៉ែន សំអុន** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច បាននាំថវិកាសម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ឃីន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ប្រគល់ជូនអ្នករងរបួសចំនួន ១៦ នាក់ ក្នុងហេតុការណ៍គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ជំនួត នៅខេត្តស្វាយរៀង ដែលកំពុងសម្រាកព្យាបាលជំងឺនៅមន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត ដោយក្នុងម្នាក់ៗទទួលបានថវិកា ១ លានរៀល ។ រីឯក្រុមគ្រួសារសពកម្មករ-កម្មកាវិនី ដែលស្លាប់ចំនួន ១៩ នាក់ ត្រូវបានសម្តេចតេជោផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំនួន ២ លានរៀល ក្នុងមួយគ្រួសារ ។ ក្នុងឱកាសនោះដែរ លោកជំទាវក៏បានឧបត្ថម្ភប្រាក់ផ្ទាល់ខ្លួន ដល់អ្នកកំដរកម្មកររងគ្រោះចំនួន ១៦ នាក់ក្នុងម្នាក់ៗទទួលបានប្រាក់ ១០ ម៉ឺនរៀលផងដែរ។ សូមជម្រាបថាគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ជំនួតរវាងរថយន្តក្រុងបុករថយន្តដឹកកម្មករកាលពីព្រឹកថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ បណ្តាលឲ្យកម្មករ-កម្មកាវិនីចំនួន ១៩ នាក់ ស្លាប់ និង ២១ នាក់ រងរបួស ។

ថ្ងៃទី ១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** ប្រធានគណៈប្រចាំការគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អនុប្រធានទី១ ព្រឹទ្ធសភា បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខក្រុមប្រឹក្សា មន្ត្រីមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅសង្កាត់បឹងទំពុន ក្នុងខ័ណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ ដែលក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តម **សាយ ឈុំ** បានឧបត្ថម្ភដល់គ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋចាស់ជរា គ្មានទីពឹងនូវថវិកា និងសម្ភារៈមួយចំនួន ព្រមទាំងទទួលយកសំណូមពរសុំកសាងលូបង្ហូរទឹកចេញនារដូវវស្សា ដែលមានប្រវែងជាង ១ គីឡូម៉ែត្រ ផងដែរ។

ថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកឧត្តម **ទួន ញ៉ែល** អនុប្រធានទី ២ រដ្ឋសភា សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីប្រារព្ធធ្វើប្រារព្ធជុំវិញខួបទី ១៥២ ទិវាពិភពលោកកាកបាទក្រហម អង្គចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រោមប្រធានបទកម្លាំងមនុស្សធម៌ គោលការណ៍គ្រឹះក្នុងសកម្មភាព នៅខេត្តកំពង់ធំ។ ក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមបានចូលរួមជាថវិកាចំនួន ៩.០០០ ដុល្លារ ដោយគិតរួមទាំងថវិកាចូលរួមរបស់សប្បុរសជនផងសរុបជាង ៧០.០០០ ដុល្លារ។ គួរបញ្ជាក់ថា ក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ នេះដែរ ឯកឧត្តម **ទួន ញ៉ែល** បានអញ្ជើញបំពេញការងារនៅខេត្តកំពង់ធំ រួមមាន ការប្រជុំក្រុមការងារ ប្រជុំដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹង និងបញ្ហាប្រឈមនានាជាមួយគណបក្សខេត្ត គណបក្សស្រុក និងអញ្ជើញពិនិត្យដំណើរការសាងសង់សមិទ្ធផលនានាក្នុងខេត្ត ក្នុងនោះមានសំណង់អាគារសិក្សា និងការជួសជុលផ្លូវលំដើម។ ក្នុងការចុះបំពេញការងារនោះ ឯកឧត្តម **ទួន ញ៉ែល** បានចំណាយថវិកាចំនួន ១៣០០ ដុល្លារ ផងដែរ ។

ថ្ងៃទី ១២ ខែឧសភា ឯកឧត្តម **គង់ គឹម** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អគ្គនាយករាជរដ្ឋាភិបាលខេមរភូមិន្ទ និងឯកឧត្តម **ហ៊ុន សុផារ៉ា** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ បានអញ្ជើញចូលរួមប្រកាសសាងសង់ផ្លូវក្រាលប្រកបដោយចំនួនបីខ្សែប្រវែង ២៤ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង ៥ ម៉ែត្រ ឆ្លងកាត់ភូមិតាមាន់សែនជ័យ ភូមិពេលសែនជ័យ និងភូមិប្រាសាទក្រហមសែនជ័យ ស្រុក ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ក្នុងខែឧសភានេះដែរ ឯកឧត្តម **ម៉ុក ម៉ារ៉េត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា សមាជិកសភាមណ្ឌលតាវែវ បានជួបប្រជុំជាមួយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាស្រុកសំរោង ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង១១ និងយុវជនស្រុកចំនួន២៩៦នាក់និងបើកការដ្ឋានដីកប្រឡាយមួយខ្សែប្រវែង៤៥០ម៉ែត្រជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវផងដែរ ។

ថ្ងៃទី ៨ ខែឧសភា ឯកឧត្តម **អ៊ុក ម៉ីនឈឿន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានក្រុមសមាជិកព្រឹទ្ធសភាប្រចាំភូមិភាគ ២ បានចុះមកស្វែងយល់ពីគោលបំណងរបស់ក្រុមប្រឹក្សាស្រុកឃុំ និងគណៈអភិបាលស្រុកកោះសូទិនខេត្តកំពង់ចាម។

ថ្ងៃទី ២៣ ខែឧសភា ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **បង ប្រសិទ្ធ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និងជាប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិចុះជួយមូលដ្ឋានខេត្តកំពត បានអញ្ជើញស្វែងយល់អំពីការលំបាក និងតម្រូវការរបស់ក្រុមអ្នកផលិតអំបិលនៅសាលប្រជុំសហគមន៍អ្នកផលិតអំបិល ខេត្តកំពត ។

ថ្ងៃទី០៩ខែឧសភាឆ្នាំ២០១៥ឯកឧត្តម**ម៉ែម ម៉ីននាង**អនុប្រធានគណៈកម្មការទី១០នៃព្រឹទ្ធសភា និងលោកជំទាវ បានរៀបចំបាយសាមគ្គី និងនាំយកអំណោយចែកជូន បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋគ្មានទីពឹង ចាស់ជរា និងក្មួយៗកុមារកំព្រា ចំនួន ១២៥០ នាក់ 'នៅក្នុងសង្កាត់ស្ទឹងមានជ័យ ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ។ ឯកឧត្តម និងលោកជំទាវ បានជូនអំណោយដល់ប្រជាពលរដ្ឋគ្មានទីពឹង ចាស់ជរាក្នុងម្នាក់ៗទទួលបានសារុងមួយ ថវិកា ២ ម៉ឺនរៀល និងក្មួយៗកុមារកំព្រា ក្នុងម្នាក់ៗទទួលបានសំលៀកបំពាក់១សម្រាប់ កាបូប១ ស្បែក១ក្បាល បិច១ដើម ថវិកា ៥ ពាន់រៀល ។

ក្នុងខែឧសភានេះដែរ ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ែណែត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានចុះជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខកងទ័ព កងនគរបាលជាតិ និងកងរាជអាវុធបាត់ដៃលក់ពងឈរជើងការពារបូរណភាពទឹកដីនៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ-ឡាវ-វៀតណាម និងនាំយកអាវភ្លៀងដែលសម្តេច តេជោ **ហ៊ុន សែន** និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិតផ្តល់ជូនផងដែរ ។

សកម្មភាពសមាជិករដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា-រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស

ថ្ងៃទី ២ ខែឧសភា ឯកឧត្តម **ហ៊ុនម៉ាណី** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា តំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ស្ពឺ បានអញ្ជើញសម្តេច ដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការសាលាធម្មសភា ព្រមទាំងសមិទ្ធផលនានានៅវត្ត សុវណ្ណគិរី ឃុំជង្រែក ស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។

ក្នុងខែឧសភានេះដែរ ឯកឧត្តម **សុខ ផេង** សមាជិកគណៈកម្មាធិការ កណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិចុះជួយ ផ្នែកវិស័យសុខាភិបាលរបស់ខេត្តតាកែវ និងជាប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់ ជាតិចុះជួយស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ និងឯកឧត្តម **ស្រី មេន** សមាជិកគណៈ កម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានជួបជាមួយប្រជាជនឃុំ សំបូរ និងឃុំធ្លក ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ។

ថ្ងៃទី ១០ ឧសភា ឯកឧត្តម **ហាង សាវ័ន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តព្រៃវែង ឯកឧត្តម **ហ៊ុំ ហឿន** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ប្រធានក្រុមការងារថ្នាក់ ជាតិចុះជួយស្រុកព្រះស្តេច ឯកឧត្តម **យន សារ៉ាណា** បានអញ្ជើញពិនិត្យសកម្មភាព ធ្វើផ្លូវក្រាលខ្សាច់ភ្នំមួយខ្សែប្រវែងជាង១៦គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង ១២ ម៉ែត្រ នៅក្នុងស្រុក ព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង ។

ថ្ងៃទី ២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ឯកឧត្តម **ឡាយ វណ្ណៈ** សមាជិក គណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិ- បាលខេត្តតាកែវ បានជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខ និងនាំយក អំណោយរបស់សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ហ៊ុនសែន** ផ្តល់ជូនប្រជា- ពលរដ្ឋរងគ្រោះដោយខ្យល់ព្យុះកន្ត្រាក់នៅពីរកន្លែងផ្សេងៗគ្នា ប្រមាណ ៣០០ គ្រួសារ ក្នុងស្រុកបាទី និងស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ ។

ថ្ងៃទី១០ខែឧសភាឆ្នាំ២០១៥ឯកឧត្តម **ហ៊ុនម៉ាណី** សមាជិកគណៈកម្មា ធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្ត ពោធិ៍សាត់ និងលោកជំទាវ បានអញ្ជើញសម្តេចសមិទ្ធផលមួយចំនួន រួមមាន រូបគំនូរពុទ្ធប្រវត្តិ និងសាលារក្ខត នៅវត្តសុភ័ក្តិមុនីវង្ស ស្ថិតនៅក្នុង ភូមិទួលម្កាក់ សង្កាត់រលាប ក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

ថ្ងៃទី ០៥ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រុមសកម្មជនយុវជនគណបក្សស្រុកកំពង់ត្របែក ខេត្តព្រៃវែង និងសកម្មជនឃុំ ត្រូវបានប្រកាសទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ប៊ែន បញ្ញា** សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល និងឯកឧត្តម **ហាស់ សារ៉េត** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះជួយស្រុកកំពង់ត្របែក ។

កម្មវិធីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសកម្មជនយុវជន គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងទំរង់ ១១ នៃសង្កាត់ស្វាយត្រវាំង និងសកម្មជនយុវជនគណបក្សសង្កាត់ស្វាយត្រវាំង នៅថ្ងៃ ១០ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ នានាការគណបក្ស ក្រុងច្បារមន ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ។ ក្នុងភូមិនីមួយៗ មានបេក្ខជន ៥រូបបោះយក ៣រូបនៅថ្នាក់សង្កាត់ បេក្ខជន ១០ រូប ជ្រើសប្រធាន ១ រូប អនុប្រធាន ១ រូប សមាជិក ៣ រូប ។ ការបោះឆ្នោតនេះ មានការចូលរួមសង្កេតការពី ប្រធានសាខាបក្សភូមិ

ទំរង់ ១១ នៃសង្កាត់ស្វាយត្រវាំង តំណាងគណបក្សស្រុកទាំង ៧ នៃខេត្តកំពង់ស្ពឺ តំណាងក្រុមការងារយុវជនគណបក្សខេត្ត ក្រុង ស្រុក នៃខេត្តកំពង់ចាម និងខេត្តក្បួងឃ្មុំ។ ពិធីនេះមានការចូលរួមអធិបតីពីសំណាក់ ឯកឧត្តម **តៃ ប៊ុនខៀង** ប្រធានក្រុមការងារយុវជនគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាថ្នាក់កណ្តាល ឯកឧត្តម **សត្យារត** ប្រធានគណប្រចាំការគណអចិន្ត្រៃយ៍គណបក្សខេត្ត ។

ថ្ងៃទី ១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកឧត្តម **កង ហ៊ាង** សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាល អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ស្ពឺ និងជាប្រធានក្រុមការងារចុះពង្រឹងស្រុកគងពិសី បានអញ្ជើញអធិបតីភាពក្នុងពិធីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសកម្មជនយុវជនថ្នាក់ភូមិ និងឃុំ នៅឃុំពេជ្រមុនី ស្រុកគងពិសី ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដែលរៀបចំដោយគណបក្សស្រុក ក្រុមសកម្មជនយុវជនគណបក្សស្រុក មានយុវជនឈរឈ្មោះសរុប ៧៥នាក់ ក្នុងនោះមាន ១៣ ភូមិ ក្នុងមួយភូមិមានបេក្ខជនឈរឈ្មោះ ៥ នាក់ និងឃុំមានបេក្ខជន ៧ នាក់ សរុប ៧២ នាក់ ហើយបេក្ខជនដែលជាប់ឆ្នោតនៅឃុំមានចំនួន ៥ នាក់ និងភូមិមានចំនួន ៣៩ នាក់ ដែលមានអ្នកចូលរួមបោះឆ្នោត និងអ្នកសង្កេតការណ៍ចំនួន ១៤៩ នាក់។

សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស

ចាប់ពីថ្ងៃទី ៣ ដល់ថ្ងៃ ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជនគណបក្ស នៅក្រៅប្រទេស ទទួលបន្ទុកខាងអូស្ត្រាលី-ញ៉ូហ្សី- ឡែន ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម **គឹមសន្តិភាព** និងសមាជិក សមាជិកា ចំនួន ១៦ រូប បានទៅបំពេញការងារនៅ ក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ។ ក្រុមការងារបានជួបជាមួយ បងប្អូនសមាជិកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា រៀបចំអាហារសាមគ្គីជាមួយនិស្សិតខ្មែរ នៅទីក្រុងម៉ែលប៊ែន និងទីក្រុងស៊ីដនី ហើយក្រុមការងារក៏បានជួបសម្តែង ការគួរសមជាមួយប្រធានយុវជនគណបក្សលីវឺរវ៉េល ។

នៅថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ លោក **យុន ប៊ុនហួរ** ប្រធានក្រុម សកម្មជនយុវជនគណបក្សស្រុកបារាយណ៍ ខេត្តកំពង់ធំ បានរៀបចំកិច្ច ប្រជុំប្រចាំខែឧសភា និងដាក់ទិសដៅសម្រាប់ខែមិថុនានៅស្នាក់ការគណបក្សស្រុក ដោយមានសមាជិកចូលរួមប្រជុំមកពីអនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សស្រុក ប្រធានក្រុមសកម្មជនគណបក្សឃុំទាំង ១៨។

នាថ្ងៃទី ០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ក្រុមរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនៃ ក្រុមការងាររៀបចំអង្គការចាត់តាំងយុវជនគណបក្សនៅក្រៅប្រទេស ដឹក នាំដោយ ឯកឧត្តម **គ្រួន ថេវវ៉ាត** ព្រមទាំងប្រធាន និងអនុប្រធាន សមាជិក សមាជិកា សរុប ២០ រូប បានជួបប្រជុំជាលើកដំបូងនៅស្នាក់ការកណ្តាល គណបក្សដោយផ្តោតសំខាន់ទៅលើការរៀបចំបែងចែកតួនាទីភារកិច្ច និង របៀបរបបធ្វើការ និងការរៀបចំផែនការមេ ។

នាថ្ងៃទី ១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកឧត្តម **អ៊ុយ រ៉ី** អនុប្រធានគណៈប្រចាំការគណបក្សខេត្ត និងឯកឧត្តម **ជាម ច័ន្ទសោភ័ណ** ប្រធានក្រុមការងារយុវជន គណបក្សខេត្តបាត់ដំបង បានរៀបចំពិធី សំណេះសំណាល និងរៀបចំផែនការ សម្រាប់ពង្រឹងការងារយុវជន ជាមួយ ប្រធាន អនុប្រធាន សមាជិក គណបក្ស សង្កាត់ ភូមិ និងយុវជនគណបក្សសង្កាត់ ភូមិ ចំនួន ២៣០ នាក់ នៅស្នាក់ការគណបក្សក្រុងបាត់ដំបង។

លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ចំណូលពន្ធដារខែមេសា

នៅក្នុងខែមេសាឆ្នាំ ២០១៥ កន្លងទៅនេះពន្ធដារប្រមូលបានចំណូលពន្ធបង់ចូលថវិកាមានចំនួនប្រមាណ៨១៧ពាន់លានរៀលឬប្រមាណជាង ២០៤ លានដុល្លារអាមេរិក។ ចំណូលនេះបើប្រៀបធៀបនឹងចំណូលពន្ធដារខែមេសាឆ្នាំ ២០១៤ មានការកើនឡើងប្រមាណ ៤០,៩% ។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានបញ្ជាក់ថាប្រាក់ចំណូល ដែលរកបានក្នុងរយៈពេល ៤ ខែឆ្នាំ ២០១៥ ស្មើនឹង ៤៥,៥ % នៃផែនការកំណត់ក្នុងច្បាប់សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៥ ។

តាមការវិភាគប្រភេទពន្ធយើឃើញថាចំណូលក្នុងឆ្នាំ២០១៥មានការកើនឡើងគ្រប់ប្រភេទពន្ធក្នុងនោះប្រភេទពន្ធសំខាន់ៗដែលមានការកើនឡើងដូចជាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សកើនឡើងប្រមាណ៣ ១,៦% ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញកើនឡើង ៥០,៤% និងអាករពិសេសកើនឡើង ៣៩,៧% និងអាករលើតម្លៃបន្ថែមកើន ៣០,៨ % ។

បើពិនិត្យតាមវិស័យ ចំណូលក្នុងខែមេសានេះមានការកើនឡើងស្ទើរគ្រប់សកម្មភាពដែរក្នុងនោះផ្នែកសេវាហិរញ្ញវត្ថុកើនឡើងប្រមាណ៣៩%។ ផ្នែកកេសដ្ឋៈកើនឡើង២២,៩%។ ផ្នែកទូរគមនាគមន៍កើនឡើង២៣,៣%។ ផ្នែកនីហរំណ-អាហរំណកើនឡើង១៧,១%។ ផលិតផលគ្រឿងប្រើប្រាស់កើនឡើង៣,៩%។ ផ្នែកផលិតសម្លៀកបំពាក់កើន១១,៥%។ ផ្នែកសណ្ឋាគារ និងផ្ទះសំណាក់កើនឡើង ៤៤,៥ % ។ ផ្នែកថ្នាំជក់កើនឡើង៩៥,៥ % ។ ផលិតយានយន្តកើន ១៨១,៤% និងផ្នែកលក់គ្រឿងចក្រកើនឡើង ៥៧,៩ % ។

ចំណូលគយខែមីនា

អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជាបានឲ្យដឹងថា ប្រាក់ចំណូលពន្ធគយប្រចាំខែមីនាឆ្នាំ ២០១៥ នេះមានចំនួន ៥២២ លានរៀល ឬប្រមាណ ១២៩លានដុល្លារអាមេរិកពោលមានកំណើនប្រមាណ ១៧% បើប្រៀបធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីខែមីនាឆ្នាំ ២០១៤ ។

ដោយឡែកបើពិនិត្យតួលេខសរុបប្រចាំត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០១៥ឃើញថាចំណូលគយ និងរដ្ឋាកររកបាន ១៤៧០ ពាន់លានរៀល ឬប្រមាណ ៣៦៣ លានដុល្លារ គឺមានកំណើនស្មើនឹងជិត ១៣ % បើប្រៀបធៀបនឹងចំណូលត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ ២០១៤ ។

វិស័យធានារ៉ាប់រងត្រីមាសទី ១

នៅក្នុងរយៈពេលបីខែនៃឆ្នាំ ២០១៥ សេវាកម្មធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជាបានប្រមូលប្រាក់ចំណូលចំនួនប្រមាណជាង ១៦ លានដុល្លារ ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាកាលពីឆ្នាំមុន ដែលមានត្រឹមតែជិត ១៤លានដុល្លារ ។ វិស័យនេះនៅកម្ពុជាមានប្រតិបត្តិករសរុបចំនួន១២ ក្នុងនោះមានក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅចំនួន ៧ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតចំនួន ៣ និងខ្នាតតូច២ ដែលកំពុងតែផ្តល់សេវាកម្មធានារ៉ាប់រងលើអគ្គិភ័យវិស្វកម្ម បុគ្គលសុខភាពថយន្តសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ។ល។

វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុត្រីមាសទី ១

ក្នុងរយៈពេលត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ ២០១៥ នេះទទួលបានប្រាក់បញ្ញើកើនឡើង ១០៩,៥៥លានដុល្លារឬប្រមាណ២០%ខណៈកាលពីត្រីមាសឆ្នាំមុនមានប្រាក់បញ្ញើសរុបប្រមាណ ១,០១ ពាន់លានដុល្លារ និងប្រាក់កម្ចីសរុបប្រមាណ ២,៣ ពាន់លានដុល្លារ ។

មកដល់ពេលនេះ នៅទូទាំងកម្ពុជាមានស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុសរុបប្រមាណ ៤២ ស្ថាប័ននៅក្នុងនោះមានចំនួន ៧ ដែលទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណទទួលប្រាក់បញ្ញើពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ការនាំចេញឧស្សាហកម្មកាត់ដេរត្រីមាសទី ១

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានឲ្យដឹងថានៅត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំនេះកម្ពុជានាំចេញផលិតផលនៃឧស្សាហកម្មកាត់ដេរសរុប ១,៧៣ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ កាលពីត្រីមាសទីមួយឆ្នាំ ២០១៤ ចំនួននាំចេញមាន ១,៥៦ ពាន់លានដុល្លារ ។ ចំនួននេះមានការកើនឡើងប្រមាណជា ១១%។

ការនាំចេញអង្ករត្រីមាសទី ១

សហព័ន្ធស្រូវអង្ករកម្ពុជាបានអះអាងថានៅក្នុងត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំនេះកម្ពុជានាំចេញអង្ករកើនឡើងរហូតដល់ទៅ ៧៧ % បើធៀបនឹង រយៈពេលដដែលកាលពីឆ្នាំ ២០១៤ ។

ពីខែមករា ដល់ខែមីនា កម្ពុជាអាចនាំអង្ករចេញទៅក្រៅប្រទេសបានចំនួនប្រមាណ ១៤៩៤៦៤ តោន។ កាលពីត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ ២០១៤ កម្ពុជាអាចនាំចេញបានត្រឹមតែ ៨៤៣៣១ តោន ។

ដោយឡែក នៅក្នុងខែមីនាឆ្នាំនេះកម្ពុជានាំចេញអង្ករបានប្រមាណ ៧៥៨៦៧ តោនកើនឡើងប្រមាណ ១០១% ពីបរិមាណនាំចេញចំនួន ៣៧៦៧៦ តោនក្នុងខែកុម្ភៈ ។

ក្នុងខែមីនានេះដែរ អង្ករដែលមានទីផ្សារនាំចេញរបស់កម្ពុជាមាន ៤ ប្រភេទធំៗក្នុងនោះអង្ករផ្កាម្លិះចំនួន២៥៣២០ តោនស្មើនឹង ៣៤%នៃការនាំចេញសរុប,អង្ករក្រអូបមានចំនួន ៦៣៤៧ តោនស្មើនឹង ៨% អង្ករសចំនួន ៤០១៧៨ តោនស្មើនឹង ៥៣% និងអង្ករចំហុយចំនួន ៤០២២ តោនស្មើនឹង ៥% ។

ដោយឡែកសហភាពអឺរ៉ុបបានអះអាងថា នៅក្នុងការកត់ត្រាអំពីតួលេខដែលសហភាពអឺរ៉ុបនាំចូលអង្ករបង្ហាញថា ការនាំចូលអង្ករពីកម្ពុជាមានចំនួនច្រើនគឺនៅលំដាប់ទី២ក្នុងចំណោមប្រទេសនាំចូលធំៗចំនួន៤ ។ អង្ករកម្ពុជានាំចេញទៅសហភាពអឺរ៉ុបមានបរិមាណច្រើនជាងអង្ករថៃ។

នៅក្នុងចំណោមអង្ករចំនួន ១០៥៩២៤៣ តោន ដែលបណ្តាប្រទេស៩ បាននាំចូលទៅសហភាពអឺរ៉ុប បរិមាណអង្ករដែលកម្ពុជានាំចេញមានចំនួនច្រើនជាងគេដោយឈរនៅលំដាប់ទីពីរបន្ទាប់ពីប្រទេសឥណ្ឌា ។ កម្ពុជាបានទទួលចំណែកទីផ្សារអង្ករប្រមាណ ២២,២% នៃទីផ្សារអង្ករសហភាពអឺរ៉ុបពោលច្រើនជាងថៃ ដែលមានបរិមាណត្រឹមតែ១៧,៨% ។ ប៉ុន្តែបរិមាណអង្ករកម្ពុជានៅចាញ់ប្រទេសឥណ្ឌា ដែលទទួលបានចំណែក

២៣,៨%។

ក្រៅពីឥណ្ឌូ,កម្ពុជា និងថៃនៅមានអង្គនាំចេញពីប្រទេសប៉ាគីស្ថាន ប្រមាណ១៥%។ ក្រៅពីនោះមានការនាំចេញពីអាមេរិក អូស្ត្រាលី រៀតណាម ភូមា ហ្គីយ៉ាណាជាដើម ប៉ុន្តែប្រទេសទាំងនេះមានចំនួនប្រមាណ ទាបជាង ៥ % ។

ការព្យាករណ៍អំពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

របាយការណ៍ថ្មីមួយ ដែលចេញផ្សាយដោយស្ថាប័នមូលនិធិរូបិយវត្ថុ អន្តរជាតិ(IMF)បានបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ នេះ កម្ពុជាវិញនឹង ទទួលបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រមាណ ៧,២ %។ ដោយឡែកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៦ វិញកំណើនអំពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានឹងទទួលបានក្នុងរង្វង់ដូច គ្នាផងដែរ ។

សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៥ ការព្យាករណ៍របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅខ្ពស់រយៈពេលជាប់ទី ៣ បន្ទាប់ពីប្រទេសឡាវ ដែលគេព្យាករណ៍ថានឹងទទួលបាន ៧,៣% ប្រទេសភូមាចំនួន ៨,៣%។

ការព្យាករណ៍អំពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០១៦ របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ គឺនៅកណ្តាលរវាងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងធនាគារពិភពលោក ។

ការព្យាករណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានអះអាងថា កម្ពុជានៅ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះវិញនឹងទទួលបានកំណើនប្រមាណ៧,៣%និងនៅ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ ប្រមាណ ៧,៥% ។ ដោយឡែកធនាគារពិភពលោកគឺទាំង ឆ្នាំ ២០១៥ និង ២០១៦ កម្ពុជាអាចទទួលបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រមាណ ៦,៩% ។

យោងទៅតាមឯកសារមួយដែលបោះពុម្ពផ្សាយហើយបច្ចុប្បន្ន កំពុង តែចែកចាយលក់នៅពេញពិភពលោករបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិសរសេរថា កម្ពុជាគឺជាប្រទេសមួយនៅក្នុងចំណោមប្រទេសជួរមុខចំនួន៧នៅ អាស៊ី។

នៅក្នុងរបាយការណ៍ព្រំដែននិងការអភិវឌ្ឍនៅអាស៊ី ៖ ជំនាន់ថ្មីនៃទីផ្សារថ្មី(Frontier and Developing Asia : The Next Generation of Emerging Markets) បានអះអាងថា បើកាលណាគេនិយាយអំពីព្រំដែន និងការអភិវឌ្ឍនៅអាស៊ី (Frontier and Developing Asia)គេត្រូវតែនឹកឃើញដល់ប្រទេសចំនួន ៧ ដែលរួមមានកម្ពុជា បង់ក្លាដេស ឡាវ ម៉ុងហ្គោលី ភូមា នេប៉ាល់ និងស្រីលង្កា ។

ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ក្នុងស្រុក និងក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បរទេស កំពុងដំណើរការយ៉ាងមមាញឹកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

វិស័យអាកាសចរណ៍

នៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នមានក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ក្នុងស្រុកចំនួន ៧ ក្នុងនោះក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ប្រតិបត្តិការដោយយន្តហោះស្លាប ចំនួន៥និងខ្សែអាកាសចរណ៍ចំនួន២។ ចំណែកក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បរទេស ដែលបើកដើរហោះហើរមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាមានចំនួន ២៦ ។

ក្រុមហ៊ុនប្រតិបត្តិការយន្តហោះស្លាបក្នុងស្រុករបស់កម្ពុជា គឺហោះហើរទៅកាន់ប្រទេសថៃ ប្រទេសរៀតណាម ប្រទេសចិន ប្រទេសកូរ៉េខាង ត្បូង និងប្រទេសជប៉ុនដោយផ្ទាល់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្ពុជាក៏មានក្រុមហ៊ុន អាកាសចរណ៍បរទេសចំនួន ២៦ ដែលបាន និងកំពុងហោះហើរមកកាន់ កម្ពុជាក្នុងនោះមានក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍មកពីប្រទេសថៃ ៣ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ២ សិង្ហបុរី ២ រៀតណាម ២ ឡាវ ១ កូរ៉េ ២ ហ្វីលីពីន ១ កាតា ១ និងប្រទេសចិន ១២ ក្រុមហ៊ុន ។

ចំណូលពីការលក់ប័ណ្ណចូលទស្សនាអង្គរខែមេសា

ភ្ញៀវទេសចររបរទេសចូលទស្សនាមណីយដ្ឋាន ប្រវត្តិសាស្ត្រអង្គរ ខេត្តសៀមរាប

អាជ្ញាធរជាតិអប្សរាបានប្រកាសថា ស្ថិតិភ្ញៀវទេសចររបរទេសចូល ទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរប្រចាំខែមេសាឆ្នាំ ២០១៥ ដោយទិញប័ណ្ណមាន ចំនួន ១៥៣៥៦២ ប័ណ្ណបើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៤ មានការកើនឡើង ៧,៨១% ហើយកម្រិតចំណូលសរុបដុល្លារចំនួន៤៣១០៦៦០ដុល្លារអាមេរិក កើនឡើង ៤,៧៥% បើធៀបនឹងខែមេសាឆ្នាំ ២០១៤ ។

អាជ្ញាធរជាតិអប្សរាក៏បានបន្ថែមថា ស្ថិតិភ្ញៀវបរទេសចូលទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គររយៈពេល ៤ ខែដើមឆ្នាំ ២០១៥ ភ្ញៀវបានទិញប័ណ្ណចូល ទស្សនាមណីយដ្ឋានអង្គរចំនួន ៨៤២៧១៩ នាក់មានការថយចុះ ០,២៧%បើធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០១៤ហើយកម្រិតចំណូលសរុបបាន ចំនួន ២៤១៥២១៤០ ដុល្លារ មានការថយចុះ ២,៣៧% ធៀបនឹង ៤ ខែ ដើមឆ្នាំ ២០១៤ ។

សូមមើលថា អាជ្ញាធរជាតិអប្សរាធ្លាប់បានប្រកាសអំពីស្ថិតិភ្ញៀវទេសចរ អន្តរជាតិចូលទស្សនាអង្គរ និងចំណូលលក់ប័ណ្ណចូលទស្សនាអង្គររួមមាន ឆ្នាំ ២០១៣ មានភ្ញៀវទេសចរសរុប ២០២១៧១៥ នាក់ ចំណែកចំណូល ប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៥៧៦៨៧៦៨០ ដុល្លារ។ រីឯឆ្នាំ ២០១៤ មានភ្ញៀវទេសចរ សរុប ២០៥៩៧០២ នាក់ ចំណូលចំនួន ៥៩៣៤២០០០ ដុល្លារ។

សមិទ្ធផលថ្មីៗ នៃវិស័យធារាសាស្ត្រ នៅកម្ពុជា

ឯកឧត្តម **ស៊ឹម គានហោ** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ពិនិត្យដំណើរការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ

ការរីកចម្រើនខាងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរយៈពេលជាងដប់ប្រាំឆ្នាំកន្លងមកនេះតាមរយៈការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី១ទី២និងទី៣ព្រមទាំងការអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការនាំអង្ករចេញឱ្យបាន ១លានតោនក្នុងឆ្នាំ២០១៥បានធ្វើឱ្យការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹកមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ជាពិសេសកំណើនផ្ទៃដីស្រោចស្រពមានការកើនឡើងខ្ពស់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ បើគិតមកដល់ចុងឆ្នាំ២០១៣ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រមានសក្តានុពលស្រោចស្រពរហូតដល់ជិត ១,៥ លានហិកតា ។

នៅក្នុងជំនួបជាមួយគណៈកម្មការទី ៣ នៃរដ្ឋសភាកាលពីថ្ងៃទី ២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នៅមន្ទីររដ្ឋសភា ឯកឧត្តម **ស៊ឹម គានហោ** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមបានឲ្យដឹងថា ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្ររបស់រដ្ឋបច្ចុប្បន្ននៃផ្ទៃដីជាង ២ លាន ៧ សែនហិកតា មានលទ្ធភាពអាចស្រោចស្រពផ្ទៃដីសរុបសរុបនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជារហូតដល់ ៥០% ។ ក្នុងរដូវប្រាំងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្ររបស់រដ្ឋ

មានលទ្ធភាពអាចស្រោចស្រពដល់ដីស្រែប្រាំងនៅទូទាំងប្រទេសបានប្រមាណជាកន្លះលានហិកតា។ ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបញ្ជាក់ថា ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រសម្រាប់ផ្តល់ទឹកជូនកសិករកាន់តែកើនឡើងជាលំដាប់ ។

លោក ចាន់ យុត្តា អ្នកនាំពាក្យក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមក៏បានឲ្យដឹងដែរថា តួលេខមូលចំនួន ២ លាន ៧ សែនហិកតាក្នុងរយៈពេល ៤ ទៅ ៥ ឆ្នាំមកនេះ បើនិយាយពីភាពរាំងស្ងួតយើងជួបតិចតួចណាស់ ស្ទើរតែមិនមានការខូចខាតដោយគ្រោះរាំងស្ងួត។ លើកលែងតែឆ្នាំណាដែលជួបគ្រោះរាំងស្ងួតខ្លាំង សូម្បីតែកាលពីឆ្នាំកន្លងទៅនៅពេលជួបគ្រោះរាំងស្ងួតខ្លាំង ក៏យើងនៅអាចជួយអន្តរាគមន៍ស្រោចស្រពបានដែរ។ ប្រការនោះគឺស្តែងឲ្យឃើញអំពីសក្តានុពលទឹកដែលយើងមាន ហើយប្រសិនបើយើងគ្មានប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រទេ យើងមិនអាចយកប្រភពទឹកមកស្រោចស្រពស្រូវលើផ្ទៃដីទាំងអស់ហ្នឹងបានទេ ។

លោក ចាន់ យុត្តា បានបញ្ជាក់បន្តថា បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាបានផលិតស្រូវប្រាំងក្នុងរង្វង់កន្លះលានហិកតា បើប្រៀបធៀបនឹងផ្ទៃដីបង្កបង្កើនផល(តួលេខមូលចំនួន២លាន៧សែនហិកតា) ។ ការធ្វើស្រូវប្រាំងគឺពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ។ សម្រាប់នៅកម្ពុជាស្រូវប្រាំងត្រូវការទឹកស្រោចស្រពប្រមាណជា ១ ម៉ឺន ៣ ពាន់ ទៅ ១ ម៉ឺន ៤ ពាន់ម៉ែត្រគីបក្នុងមួយហិកតា ។

នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យធារាសាស្ត្រនៅទូទាំងប្រទេស ខេត្តពោធិសាត់ត្រូវបានក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថាទទួលបានជ័យលាភីលេខ ១ ក្នុងការអភិវឌ្ឍ និងស្ថាបនាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនានាក្នុងខេត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាព។ ក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលជាពិសេស អំណោយជាច្រើនរបស់សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** បានស្ថាបនាទំនប់ធំៗដូចជាទំនប់ទឹកដំណាក់អំពិលទំនប់ទឹកចរិតទំនប់ទឹកលេខ ៣ និងលេខ ៥ ដែលស្រោចស្រពលើផ្ទៃដី ៦០.០០០ ហិកតា ដោយមិនទាន់បានរាប់បញ្ចូលទំនប់ និងប្រឡាយខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមជាច្រើនទៀត ដែលស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីជាង ៧០.០០០ ហិកតា ស្មើនឹង ៧០% លើផ្ទៃដីទូទាំងខេត្តពោធិសាត់ ដែលបង្កលក្ខណៈឲ្យការបង្កបង្កើនផលរបស់ប្រជា-កសិករក្នុងខេត្តពោធិសាត់ទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ ។

ចំណែកឯគម្រោងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រវីក្រវិញ ក៏ត្រូវបានឯកឧត្តម **លីម គានហោ** មានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងកាលពីពេលកន្លងទៅនេះថា នៅពេលគម្រោងវីក្រទាំងមូលធ្វើរួចបញ្ជាទឹកសម្រាប់ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែងស្វាយរៀង និងមួយផ្នែករបស់ខេត្តកំពង់ចាម ដែលមានផ្ទៃដីសរុបប្រមាណ ៣០ ម៉ឺនហិកតានោះនឹងអស់បញ្ហាខ្វះទឹកទៀតហើយ ។ គម្រោងនាំទឹកទន្លេមេគង្គពីកោះសូទិន ខេត្តកំពង់ចាម មកស្រោចស្រពដីស្រែនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងនេះមិនត្រឹមតែបានទឹកមកស្រោចនៅក្នុងខេត្តទាំងពីរនេះទេ គឺថែមទាំងបាននាំមកផ្លូវទឹកថ្មីសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន ដូចជាការប្រើប្រាស់កាណូតតូចៗនៅក្នុងមូលដ្ឋានទាំងនោះជាដើម ហើយជាគោលការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺទំនប់ស្ថិតនៅសងខាងប្រឡាយ និងត្រូវបានកសាងជាផ្លូវលំជន-បទសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនថែមទៀត។ គម្រោងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រវីក្រ បើយោងតាមឯកសាររបស់ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយមបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានពីរដំណាក់កាលដោយប្រើប្រាស់ថវិកាម៉ូឌឺណូទានបានមកពីប្រទេសចិន និងថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសរុបប្រមាណ ២០០ លានដុល្លារ ។ គម្រោងជំហានទី ១ ចំណាយថវិកាប្រមាណ ១០០ លានដុល្លារ សម្រាប់ដឹកស្ពានព្រែកមួយខ្សែមានប្រវែងជាង ៤០ គីឡូម៉ែត្រ។ នៅក្នុងផ្នែកទី ១ មានប្រឡាយប្រវែង ១៣ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹងមាត់លើ ៥៥ ម៉ែត្រ និងទទឹង

បាតក្រោម ២៥ ម៉ែត្រ ចាប់ពីឃុំមហាលាភ ស្រុកកោះសូទិន ខេត្តកំពង់ចាម ដល់ឃុំស្វាយជីក្រាយស្រុកស៊ីធរកណ្តាលខេត្តព្រៃវែង ។ ផ្នែកទី ២ មានប្រវែង ២៧ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹងមាត់លើ ៤៤ ម៉ែត្រ និងទទឹងបាតក្រោម ១៨ ម៉ែត្រ ចាប់ពីឃុំស្វាយជីក្រាយ ស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ដល់ឃុំតាដោកស្រុកកំចាយមារ ខេត្តព្រៃវែង។ ក្រៅពីគម្រោងដឹកស្ពានព្រែកខាងលើ នៅមានគម្រោងដឹកប្រឡាយមេពីរខ្សែប្រវែង ៧៨ គីឡូម៉ែត្រ។ ប្រឡាយទី ១ មានប្រវែង ២៨.៥ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹងមាត់លើ ២៥.៥ ម៉ែត្រ ទទឹងបាតក្រោម ៨.៥ ម៉ែត្រ ចាប់ពីឃុំស្វាយជីក្រាយ ស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ដល់ឃុំដំរីពួនស្រុកព្រៃវែង។ ប្រឡាយទី ២ ប្រវែង ៤៣ គីឡូម៉ែត្រ ទទឹងមាត់លើ ២៣ ម៉ែត្រ ទទឹងបាតក្រោម ១១ ម៉ែត្រ ចាប់ពីឃុំតាដោកដល់ឃុំកំចាយមារឃុំប្រា-ហូត ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង។ សាងសង់សំណង់មេយកទឹកពីរកន្លែងសំណង់បញ្ជាល់ទឹក១៦ កន្លែង និងសំណង់បែងចែកទឹក២២ កន្លែង។ គម្រោងជំហានទី ១ នេះ ធានាការស្រោចស្រពលើដីស្រូវវស្សាបានចំនួន ១០៨.៣០០ ហិកតា និងផ្ទៃដីស្រូវប្រាំង ២៧.១០០ ហិកតា នៅក្នុងស្រុកអូររាំងឌី ស្រុកកោះសូទិន ក្នុងខេត្តកំពង់ចាម និងស្រុកមេសាងស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ស្រុកកំចាយមារ ស្រុកព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង។ គម្រោងខាងលើនេះសិក្សាដោយក្រុមហ៊ុនចិនឈ្មោះ The Consortium of Guangdong Foreign Construction Co.,Ltd & Guangdong Yauatian Engineering Company និងសាងសង់ដោយក្រុមហ៊ុន Guangzhou Wanan Costruction Supervision Col., Ltd ដែលមានរយៈពេលសាងសង់ចំនួន ៥២ ខែ ដោយបានចាប់ផ្តើមកាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៣ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតែងកំណត់ថា ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងការពង្រឹងសន្តិសុខស្បៀងត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិវឌ្ឍវិស័យធារាសាស្ត្រឲ្យបានខ្លាំងក្លា ព្រោះវាមានសារៈប្រយោជន៍ណាស់ចំពោះប្រជា-កសិករកម្ពុជា ក្នុងការធ្វើកសិកម្មដើម្បីធានាដល់ការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក និងការនាំចេញទៅប្រទេសដទៃទៀត។ ម្យ៉ាងទៀតកសិកម្មនៅតែមានតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការជំរុញផលិតក្នុងស្រុក ការបង្កើតការងារ និងរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ជាពិសេសប្រជាជននៅជនបទ។

ពង្រឹងគុណភាពប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យអប់រំក្រោមទិសស្នេហា " មានធនធានមនុស្សទើបមានការអភិវឌ្ឍ "

ឯកឧត្តម **ហង់ ជួនណារ៉ុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា និងឯកឧត្តម **ខួយ យុនហួរ** អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តកំពត អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបិទ និងចែករង្វាន់ជ័យលាភីសិស្សពូកែទូទាំងប្រទេស ផ្នែក អក្សរសិល្ប៍ គណិតវិទ្យា រូបវិទ្យា ថ្នាក់ទី៩ និងទី១២ នៅខេត្តកំពត (៣០.៤.២០១៥)

វិស័យអប់រំកំពុងត្រូវបានធ្វើកំណែទម្រង់យ៉ាងទូលំទូលាយ និងស៊ីជម្រៅដើម្បីធានាឲ្យបាននូវសមត្ថភាព និងភាពឆ្លើយតបនៃការអប់រំដែលបានដើរតួនាទីដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិក្រោមពាក្យស្នេហា " **មានធនធានមនុស្សទើបមានការអភិវឌ្ឍ** " ។ សមិទ្ធផលដែលបានសម្រេចក្នុងវិស័យអប់រំបានបញ្ជាក់ឲ្យឃើញច្បាស់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ចំពោះតួនាទី និងភារកិច្ចការងារអប់រំយុវជន សំដៅធ្វើយ៉ាងណាឲ្យដំណើរការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំទទួលបានជោគជ័យ ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ ២០១៤-២០១៨ និងស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រតុល្យភាពដំណាក់កាលទី ៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការអនុវត្តលើវិស័យអប់រំគ្រប់កម្រិតកំពុងមានសន្ទុះខ្លាំងក្លា ទាំងថ្នាក់មត្តេយ្យថ្នាក់បឋមសិក្សាមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធថ្នាក់ឧត្តមសិក្សាការអភិវឌ្ឍយុវជន អប់រំកាយ និងកីឡា។

អនុវិស័យអប់រំកុមារតូចនៅថ្នាក់មត្តេយ្យបានបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការពង្រីកសេវាអប់រំកុមារតូចតាមគ្រប់រូបភាពជាពិសេសមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ការកសាងឯកសារគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីការគាំពារនិងអភិវឌ្ឍន៍កុមារតូច។ ឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥ សាលាមត្តេយ្យសិក្សាដ្ឋមាន ៣៤៤៣ កើន ២៥៩ មត្តេយ្យសិក្សាឯកជន ២៣៥ កន្លែង កើន ១៤ កន្លែង និងមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍

២៥៤៦ កន្លែង កើន ២៣៦ កន្លែង មានទីតាំងក្នុង ៩៥៩ ឃុំ-សង្កាត់ ក្នុងចំណោម ១៦៣៣ ឃុំ-សង្កាត់។ ជាមួយសាលាមត្តេយ្យសិក្សាគ្រប់រូបភាពមាន៦២២៤សាលា/កន្លែង កើន ៥៩៩។ ប្រការនេះបានជួយឲ្យកុមារដែលវ័យសិក្សាបានចូលរៀនត្រឹមត្រូវតាមអាយុ ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាត្រួតថ្នាក់ និងបោះបង់ការសិក្សានៅបឋមសិក្សា។ កុមារអាយុពី ០ ទៅក្រោម ៦ ឆ្នាំ បានទទួលសេវាអប់រំគ្រប់រូបភាពមាន ៣៦០ ០៤១ នាក់ ស្មើនឹង ១៩.៥% នៃចំនួនប្រជាជនអាយុពី ០ ទៅក្រោម ៦ ឆ្នាំ ស្រី ១៨២២៩៤ នាក់ ស្មើនឹង ៥០.៦ % ។ កុមារបានទទួលសេវាអប់រំកុមារតូចតាមរាជធានីខេត្តមានការកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ បើធៀបនឹងឆ្នាំសិក្សា ២០១៣-២០១៤។ ប៉ុន្តែការកើនឡើងនេះមានលក្ខណៈនៅយឺតនៅឡើយ ដោយសារការផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ការពង្រីកសេវាអប់រំកុមារតូចគ្រប់រូបភាព មិនទាន់ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ។ បុគ្គលិកអប់រំមាន១០០១៥នាក់ស្រ្តីមាន៩១.៥% ក្នុងនោះបុគ្គលិកអប់រំមត្តេយ្យសិក្សាដ្ឋមាន៥០២២នាក់ស្រ្តី៩៥.៩% បុគ្គលិកមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ ២៧៨៦ នាក់ ស្រ្តី ៩៧% និងបុគ្គលិកមត្តេយ្យសិក្សាឯកជន ២២០២ នាក់ ស្រ្តី ៧៥.៨ % ។

អនុវិស័យបឋមសិក្សាបានបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ប្រមូលកុមារជួបការលំបាកឲ្យបានចូលរៀនតាមកម្មវិធី និងអន្តរាគមន៍ពិសេសការលើកកម្ពស់បំណិនអំណាននៅកម្រិតដំបូងនៃបឋមសិក្សា និងការទប់ស្កាត់ការបោះបង់ការសិក្សា។ ទោះយ៉ាងណាការបន្តផ្តល់អន្តរាគមន៍ដល់ក្រុមកុមារជួបការលំបាកការលើកកម្ពស់បំណិនអំណាន និងគណិតវិទ្យានៅកម្រិតដំបូងនៃបឋមសិក្សា និងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងនៅសាលារៀននឹងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត។ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៤-២០១៥សាលាបឋមសិក្សាសាធារណៈមាន ៧០៥១ កើន៥៨ ធៀបនឹងឆ្នាំសិក្សា២០១៣-២០១៤។ សាលារៀនមិនគ្រប់កម្រិតចំនួន ៨១៦ មក ៧៤៣ ។ សាលាកុមារមេត្រី(កម្រិតមធ្យមនិងអភិវឌ្ឍន៍)កើនពី ៥០៦៨ ដល់ ៥១៤៩។ សាលាបឋមសិក្សាឯកជនមាន ២៩៧ មានទីតាំងនៅគ្រប់រាជធានីខេត្ត។ ថ្នាក់រៀនមាន ៥៩៦៥៤ កើន ២០០។ បន្ទប់រៀនមាន ៤២៤៨០ កើន ៧៤៨ ។ សិស្សបឋមសិក្សាមាន ២០១២១៧៥ នាក់ ស្រ្តី ៩៧០៩៩៩ នាក់ ស្មើនឹង ៤៨.៣% ចំនួន ៦១៦៣៦ នាក់ ស្រី ២៣៩៩០ នាក់ សិស្សបឋមសិក្សាឯកជន ៧៣៧៩៤ នាក់ ស្រី ៣៦ ៦៨៦ នាក់ ស្មើនឹង ៤៩.៧%។ អត្រាពិតចូលរៀនថ្មី

តាមរយៈលទ្ធផលប្រឡងសិស្សពូកែទូទាំងប្រទេស ថ្នាក់ទី៩ ក្នុងចំណោមជ័យលាភី មានលេខ ១ លេខ ២ និងលេខ ៤ សិស្សានុសិស្សនៃវិទ្យាល័យ នេតយ៉ង់ ខេត្តបាត់ដំបងទទួលបានទាំងអស់

សាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទភ្នំពេញ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ

សរុបមាន ៩៩.៤% ស្រី ១០០% (ចំណុចដៅ ESP ១០០% ស្រី១០០%) ក្នុងនោះ អត្រាពិតចូលរៀនថ្មីបឋមសិក្សាសាធារណៈ ៩៥.៩% កើន ០.៦% ស្រី ៩៦.៥% ថយ ១.២% និងអត្រាពិតចូលរៀនថ្មីបឋមសិក្សាឯកជន ៣.៥% ស្រី ៣.៥% ។ ប្រការនេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា កុមារកម្ពុជាកាន់តែទទួលបានការអប់រំប្រកបដោយ សមធម៌។ បុគ្គលិកអប់រំបឋមសិក្សាមាន ៥៥៧៨៨ នាក់ស្រី ២៦៤៣១ នាក់ស្មើនឹង ៤៧.៤% ថយ ១៧០ នាក់ ស្រីកើន ៨៤៤ នាក់។ បុគ្គលិកបង្រៀន ៤៤២៩២ នាក់ ស្រី ២៣២២៧ នាក់ ស្មើនឹង ៥២.៤% ថយ ៦០៣ នាក់ ស្រីកើន ៥៥៧ នាក់។ គ្រូបង្រៀន២ថ្នាក់ពីរវេនមាន១៧០៣៥នាក់ស្រី៥៨០១នាក់និងគ្រូបង្រៀនថ្នាក់គូប ១៩៨១ នាក់ ស្រី ៨៥២ នាក់។ គ្រប់សាលារៀនបានទទួលថវិកាដំណើរការនិងកែ លម្អអសាលារៀន។ សាលារៀននីមួយៗមានការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍បុរេចាំឆ្នាំ ដែលមានការចូលរួមពីគណៈកម្មការទ្រទ្រង់សាលា។ រាល់ចំណូលចំណាយមាន តារាងតម្លាភាពបិទផ្សាយ។ ប្រការនេះបានជួយឲ្យសាលារៀនមានលទ្ធភាពប្រមូល កុមារចូលរៀន និងមានការចូលរួមពីសហគមន៍កាន់តែប្រសើរឡើង។

អនុវិស័យមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអប់រំបច្ចេកទេសបានបង្ហាញពីវឌ្ឍន- ភាពក្នុងការទប់ស្កាត់សិស្សបោះបង់ការសិក្សា ការពង្រឹងយន្តការវាយតម្លៃលទ្ធផល សិក្សា និងការប្រឡងថ្នាក់ជាតិ។ ឆ្នាំសិក្សា ២០១៤-២០១៥ នេះ គ្រឹះស្ថានមធ្យម សិក្សាមាន ១៧០៤ ក្នុងនោះ អនុវិទ្យាល័យមាន ១២៤៩ និងវិទ្យាល័យ ៤៥៥ ចែក ចេញជាវិទ្យាល័យ ពីថ្នាក់ទី៧ដល់ទី១២មាន៤២៥និងវិទ្យាល័យពីថ្នាក់ទី១០ដល់ទី ១២មាន៣០។ អនុវិទ្យាល័យកើន៥និងវិទ្យាល័យកើន១១ក្នុងចំណោមវិទ្យាល័យ ទាំង ៤៥៥ មានវិទ្យាល័យធនធាន ៣៦ កើន ៧ បើធៀបនឹងឆ្នាំសិក្សា២០១៣- ២០១៤។ ឃុំ-សង្កាត់ ១៤១ លើ ១៦៣៣ស្មើនឹង៨.៦% មិនទាន់មានអនុវិទ្យាល័យ និងស្រុក ៨ លើ ១៩៧ ស្មើនឹង ៤ % មិនទាន់មានវិទ្យាល័យនៅឡើយ ដោយសារ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ និងស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រមិនអំណោយផល ជាពិសេសនៅ តាមតំបន់កោះ និងតំបន់ព្រៃភ្នំដែលប្រជាជនរស់នៅរាយប៉ាយ។ ស្រុកទាំងនោះរួម មានស្រុកថ្មបាំងខេត្តកោះកុង ស្រុកពេជ្រាជាខេត្តមណ្ឌលគីរី ស្រុកវ៉ែនសែតាវែងអូរ ជុំអណ្តូងមាសអូរយ៉ាដាវ និងលំដាត់ខេត្តរតនគីរី។ បច្ចុប្បន្ននេះ ទោះបីស្រុក និងឃុំ ខ្លះមានវិទ្យាល័យ និងអនុវិទ្យាល័យហើយក៏ដោយ ក៏នៅមានស្រុក និងឃុំមួយចំនួន ទៀតនៅមានបញ្ហាខ្លះអគារសិក្សា អគារសិក្សាចាស់ខ្រុឌទ្រោម រោងដោល ដែល ទាមទារឲ្យមានការដោះស្រាយជាបន្ទាន់ ។ សិស្សមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិសាធារ- ណៈមាន៥៤៦៨៦៤នាក់ស្រី២៧៥២២២នាក់ស្មើនឹង៥០.៣%កើន៨២៣៨នាក់ ក្នុងនោះស្រី ៧៤៤៩ នាក់។ សិស្សមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិឯកជនមាន៣៦១៥នាក់ ស្រី ១៩០៦ នាក់ ស្មើនឹង ៥២.៧%។ អត្រាឆ្លងភូមិសិក្សាពីបឋមសិក្សាទៅមធ្យម សិក្សាបឋមភូមិមានការកើនឡើង និងអត្រាបោះបង់ការសិក្សានៅបឋមសិក្សាថយ ចុះ។ សិស្សមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិសាធារណៈមាន ២៦២០៧២ នាក់ ស្រី

សិស្សានុសិស្សនៃអនុវិទ្យាល័យ ជីបាប្រោល ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

១២៨៥៩៤ នាក់ ស្មើនឹង ៤៩% ថយ ៤២២១ នាក់ ស្រីកើន ១៥៥៧ នាក់។ សិស្ស មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិឯកជនមាន ២៦៩៤០ នាក់ ស្រី ១២៨៨០ នាក់ ស្មើនឹង ៤៧.៨%។ មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិមានបុគ្គលិកអប់រំ ៣២៥២៥ នាក់ ស្រី ១២៩៣៣ នាក់ ស្មើនឹង ៣៩.៧% ។ បុគ្គលិកបង្រៀនមាន ២៧.៧៩៣ នាក់ ស្រី ១១៤៨៤ នាក់ ស្មើនឹង ៤២.៦% ។ មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមានបុគ្គលិកអប់រំ ១៤០៥៥ នាក់ ស្រី ៤៥០៥ នាក់ ស្មើនឹង ៣២% កើន ៧២៥ នាក់ ស្រី ៦៤៦ នាក់។ បុគ្គលិកបង្រៀន ១២២២៧ នាក់ ស្រី ៤០៥៣ នាក់ត្រូវជា ៣៣.១% កើន ៦៧០ នាក់ ស្រី ៦២០ នាក់។ ទោះយ៉ាងណាការពង្រីកសេវាមធ្យមសិក្សាការអនុវត្តប្រព័ន្ធរំព្រកជាមុន ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបោះបង់ការសិក្សាការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀន ជា ពិសេសមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងគណិតវិទ្យា ការរៀបចំសាលាមធ្យមសិក្សាគុំ និង ការពង្រឹងដំណើរការវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេសត្រូវការការយកចិត្តទុក ដាក់បន្ថែមទៀត។

ចំពោះអនុវិស័យមធ្យមសិក្សាបានបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព មធ្យមសិក្សា ដូចជាការរៀបចំចំណុះសិស្សមធ្យមសិក្សាឆ្នាំ ២០៣០ ការលើកកម្ពស់អភិ- បាលកិច្ចគ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សា និងសមត្ថភាពមន្ត្រីមធ្យមសិក្សា។ គ្រឹះស្ថានមធ្យម សិក្សាទូទាំងប្រទេសមាន ១១០ កើនចំនួន ៥ ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៣ ក្នុងនោះគ្រឹះ- ស្ថានមធ្យមសិក្សារដ្ឋមាន ៤៣ និងឯកជន ៦៧ ដែលមានទីតាំងនៅតាមបណ្តាភាព- ធានីខេត្តចំនួន ១៩។ គ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នមាន ១៤ ។ គ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សាស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាមាន ៦៣ រដ្ឋ ៩ និងឯកជន ៥៤។ គ្រឹះស្ថានមធ្យមសិក្សា ៣៨ បណ្តុះ បណ្តាលថ្នាក់ក្រោមបរិញ្ញាបត្រ។ ឆ្នាំ២០១៣-២០១៤គ្រូបង្រៀនមធ្យមសិក្សាមាន ១១៥៦៦នាក់ ស្រី ១៦៦៧ នាក់ ក្នុងនោះគ្រូបង្រៀនកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ ៣៤០៩ នាក់ ស្រី ៦២០ នាក់ គ្រូបង្រៀនកម្រិតបរិញ្ញាបត្រជាងខ្ពស់មាន ៧១៤០ នាក់ ស្រី ៩៣០

សាលាបឋមសិក្សា ហ៊ុន សែន ក្រុង ក្នុងក្រុងព្រះសីហនុ ខេត្តព្រះសីហនុ

សកម្មភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវរវាងគ្នារបស់សិស្សានុសិស្ស ក្នុងបណ្ណាល័យមួយនៅរាជធានីភ្នំពេញ

នាក់ និងគ្រូបង្រៀនកម្រិតបណ្ឌិត ៨៣៦ នាក់ ស្រី ៦៨៩ នាក់។ និស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ រងមាន ១៥៦៣៥ នាក់ ស្រី ៧២៩៩ នាក់ ក្នុងនោះនិស្សិតអាហារូបករណ៍ ១៦៣២ នាក់ ស្រី ៥៧១ នាក់ ធៀបនឹងឆ្នាំសិក្សាកន្លងមកនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រមាន ៨០៧៦ នាក់ ស្រី ៣៤៥ នាក់។ និស្សិតកំពុងសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រមាន ២១៤២៦ នាក់ ស្រី ៩២៥៤៣ នាក់។ និស្សិតកំពុងសិក្សាថ្នាក់ក្រោយបរិញ្ញាបត្រមាន ១៩១៩១ នាក់ កើន ៨.២% ក្នុងនោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ១៨០១០ នាក់កើន ៨.១% និង ថ្នាក់បណ្ឌិត ១១៨១ នាក់កើន ៩% ។ ប្រការនេះបង្ហាញថាកម្ពុជាមានសុទិដ្ឋនិយម ក្នុងការកសាងធនធានមនុស្សប្រកបដោយសមត្ថភាពខ្ពស់ ។

ការអភិវឌ្ឍយុវជនក៏បង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការកែលម្អរចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សា កុមារ និងយុវជននៃការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។ អនុវិស័យអប់រំកាយ និងកីឡា ក៏ បង្ហាញឲ្យឃើញពីសមិទ្ធផលនៃវិស័យកីឡារបស់កម្ពុជានៅថ្នាក់តំបន់ និងសាកល- លោក។ ជាមួយគ្នានេះសកម្មភាពអប់រំកាយ និងកីឡានៅតាមសាលារៀន និងកីឡា មហាជនក៏កំពុងត្រូវបានជំរុញយ៉ាងសកម្ម។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងពិធីបិទសន្និបាតបូកសរុបការងារអប់រំយុវជន និងកីឡាឆ្នាំ ២០១៣-២០១៤ និងទិសដៅឆ្នាំ ២០១៤-២០១៥ នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែមីនាឆ្នាំ២០១៥ បានផ្តល់អនុសាសន៍ដ៏សំខាន់ ដើម្បីពង្រឹងវិស័យអប់រំឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ថែមទៀតនោះ គឺត្រូវអនុវត្តគោលនយោបាយធានាលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំ ប្រកបដោយសមធម៌ឲ្យបានស៊ីជម្រៅគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពិតប្រាកដ។ អនុវត្តឲ្យសកម្ម ខ្លាំងក្លាលើគោលនយោបាយលើកកម្ពស់គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពសេវាអប់រំនៅ គ្រប់កម្រិតឧត្តមសិក្សា ដោយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើមុខជំនាញវិស្វកម្មឧស្សាហ- កម្ម កសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យាពិសេសត្រូវជំរុញកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់

សិស្សនៃសាលាបឋមសិក្សា **ហ៊ុន សែន** ក្បែរ ក្នុងស្រុកកណ្តាលស្ទឹង ខេត្តកណ្តាល

សកម្មភាពសិក្សានៃសិស្សសាលាឯកជនមួយកន្លែង ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ

និស្សិតឲ្យមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រកាន់តែស៊ីជម្រៅ ស្របតាមបរិការណ៍នៃការអភិ វឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមបែបថ្មី សំដៅធ្វើយ៉ាងណាឲ្យអ្នកសិក្សាមានសមត្ថភាពមានពហុ ជំនាញក្នុងការបង្កើនផលិតភាព និងសហគ្រិនភាពដើម្បីបំពេញឲ្យបាននូវតម្រូវការ ជំនាញសមត្ថភាពជាសារវ័ន្តនៃសេចក្តីត្រូវការដ៏ទទួលបាននៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍ វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា២០១៥-២០២៥។ អនុវត្តឲ្យសកម្មលើគោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍស្ថាប័ននិងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីអប់រំសម្រាប់ធ្វើវិជ្ជាជីវៈការអនុវត្តឲ្យ សកម្មលើការងារយុវជនដោយបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះយុវជនបំផុស និង ជំរុញលក្ខណសម្បត្តិជាវិជ្ជមាននិងផ្តល់ឱកាសឲ្យពួកគេអភិវឌ្ឍសក្តានុពលក្នុងការ សិក្សាអប់រំការងារសុខភាពការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនិងការចូលរួមចំណែកក្នុងការ អភិវឌ្ឍគ្រួសារសហគមន៍ និងប្រទេសជាតិប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និង សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ព្រមទាំងជឿជាក់លើសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន។ វាយតម្លៃលើការអនុវត្ត គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍយុវជនដែលបានដាក់ចេញកន្លងមកនិងរៀប ចំបណ្តាញយុវជនស្ម័គ្រចិត្តទាំងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ សំដៅប្រមូលផ្តុំម្ខាង យុវជនចុះជួលដល់មូលដ្ឋានសហគមន៍នានាក្នុងចលនា " កូនល្អ សិស្សល្អ មិត្តល្អ ពលរដ្ឋល្អ" ។

ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយភាពប្រាកដនិយមរបស់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺបានបង្កើតនូវក្តីសង្ឃឹមដ៏មុតមាំ និង ជំនឿទុកចិត្តយ៉ាងជ្រាលជ្រៅនៅលើមាត់នៃកំណែទម្រង់និងការអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំ យុវជន និងកីឡា សម្រាប់អនាគតកម្ពុជាមួយប្រកបដោយស្ថិរភាពវិបុលភាព និង វឌ្ឍនភាពជានិរន្តរ៍ ។

សាលារៀនឯកជន **អាយ ស៊ី អេស (ICS)** ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ

សង្គ្រាមលោកលើកទី២ - មេរៀនដ៏ជូរចត់សម្រាប់បណ្តាសង្គ្រាម

ដោយច្បាំងដណ្តើមយកភាគច្រើន នៃទឹកដីអឺរ៉ុប បានយ៉ាងឆាប់រហ័សនោះ កងទ័ពណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ ដែលបានទៅដល់ជាយូរជាងរបស់សហភាពសូវៀត នៅក្នុងសមរម្យឆ្នាំ ១៩៤១ ហាក់ដូចជាម៉ាស៊ីន សង្គ្រាមមួយដែលមិនអាចបញ្ឈប់បាន ។

នៅក្នុងខែតុលាឆ្នាំ១៩៤១ហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់បានចាប់ផ្តើមធ្វើ ការវាយលុកមួយទៅរដ្ឋធានីរបស់ប្រទេសរុស្ស៊ីដោយ ប្រសិទ្ធិនាមថា "Operation Typhoon" (ប្រតិបត្តិការ ព្យុះសង្សារ) ។ វាត្រូវសន្មតថានឹងកម្ទេចក្រុងមូស្កូនៅ ក្នុងរបស់ដែលហៅថា មាត់ដង្កាប់ ២ គឺការវាយប្រហារ នៅក្នុងពេលព្រមគ្នាពីខាងជើង និងខាងត្បូង។

កងទ័ពសូវៀតបានវាយបកវិញយ៉ាងខ្លាំងក្លា ទប់ បង្អាក់ផែនការរបស់ហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការដ៏ឆាប់ រហ័សមួយនេះ ។ ការប្រយុទ្ធគ្នានៅក្រុងមូស្កូបានប្រ- ព្រឹត្តទៅជាយូរជាហេតុនៅទំនាងខែមករា ឆ្នាំ ១៩៤២ និងមានបញ្ចប់នៅក្នុងការបរាជ័យនៅក្នុងសមរម្យមិ លើកដំបូងរបស់កងទ័ពណាហ្ស៊ី ។

ការប្រយុទ្ធនេះ គឺជាការប្រយុទ្ធដ៏បង្ហូរឈាមដុត មួយនិងជាការតស៊ូដែលបានបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់ ច្រើនដុតនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រពិភពលោកនិងក្រោយ មក ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាចំណុចផ្លូវបត់ក្តៅបំផុតប្រវត្តិ មួយនៅក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងកងទ័ពណាហ្ស៊ី ។ អនុ- ស្សាវរីយ៍ទាំងឡាយនៃការប្រយុទ្ធនៅ តែស្ថិតនៅថ្មីៗ នៅឡើយសម្រាប់ទាហានជើងចាស់ នៅក្នុងសង្គ្រាម លោកលើកទី២។

នៅក្នុងអំឡុងការប្រយុទ្ធនៅទីក្រុងមូស្កូនៅក្នុងខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤១ មានការវាយឆ្លុះនៅតំបន់ឆ្ងាយដាច់ ស្រយាលទាំងឡាយរបស់កងទ័ពណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់។

អាភាសនាពុក ហាក់ដូចជាស្ថិតនៅខាងកងទ័ពសូវ- វៀត ដោយសារសមរម្យជូរចត់នាំយកភ្លៀងមកយ៉ាង ខ្លាំង និងបន្ទាប់មករដូវត្រជាក់ បានយាយដល់កងទ័ព ណាហ្ស៊ីដែលមិនបានដឹង ជាមួយសីតុណ្ហភាពកក យ៉ាងពិសេស។ នៅពេលដែលការប្រយុទ្ធគ្នាដ៏សាហាវ រាលដាលយ៉ាងរហ័សនោះ អ្នកទីក្រុងមូស្កូត្រូវរស់នៅ ក្នុងក្តីរន្ធត់ភិតភ័យគ្រប់យ៉ាងដោយសារសង្គ្រាម ដូច ជាការស្រែកឃ្លានភាពត្រជាក់ ការវិនាសអន្តរាយ បាត់ បង់គ្រួសារ និងអ្នកជាទីស្រឡាញ់។

ភាគច្រើននៃការធ្វើឲ្យភ័យខ្លាចទាំងអស់នោះ គឺ ការទម្លាក់គ្រាប់បែក ការទម្លាក់ប្រចាំថ្ងៃ ដោយបន្តកើត មានឥតឈប់ឈរ។

ទាហានសូវៀតជិត១លាននាក់ បានស្លាប់នៅក្នុង អំឡុងធ្វើប្រតិបត្តិការការពារនិងវាយបកទៅលើសត្រូវ ដែលរួមបញ្ចូល ការសាងសង់ខ្សែក្រវាត់ការពារចំនួន ៣ នៅក្នុងតំបន់ក្រុងមូស្កូ ក៏ដូចជាការដាក់ពង្រាយទា- ហានបម្រុងផងដែរ។ លទ្ធផលនៃការប្រយុទ្ធនៅក្រុងមូ ស្កូ គេបានឃើញកងទ័ពអាណ្លីម៉ង់ត្រូវបានវាយប្រាស ត្រឡប់ទៅវិញជិត២០០គីឡូម៉ែត្រពីរដ្ឋធានី និងបាន ក្លាយទៅជាបរាជ័យលើកដំបូងមិនធ្លាប់មាន ចំពោះ កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់កងទ័ព Wehrmacht ដែលជាកងទ័ព មិនអាចផ្តាច់ផ្តាច់បាន និងមិនចេះចាញ់នោះ។

ខាងក្រោមនេះ ជាកាលប្បវត្តិនៃសង្គ្រាមលោក លើកទី២ដែលបានដកស្រង់ពីប្រភពឯកសារបរទេស

-ថ្ងៃទី ១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៣១ ជប៉ុនលុកលុយ Manchuria

-ថ្ងៃទី ០២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៣៥ - ខែឧសភាឆ្នាំ១៩៣៦ ពួកហ្សាស៊ីស្តីអ៊ីតាលី លុកលុយ វាយដណ្តើមយក និងបញ្ចូលជា ឧបសម្ព័ន្ធនូវប្រទេសអេត្យូពី។

-ថ្ងៃទី២៥ខែតុលា - ថ្ងៃទី ០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៣៦ពួកណាហ្ស៊ី អាណ្លីម៉ង់ និងពួកហ្សាស៊ីស្តីអ៊ីតាលី ចុះហត្ថលេខា លើសន្ធិសញ្ញា សហប្រតិបត្តិការនៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ តុលា។ ថ្ងៃទី ០១ ខែវិច្ឆិកា កិច្ចព្រម ព្រៀងក្រុងរ៉ូម-ប៊ែរឡាំង ត្រូវបាន ប្រកាស។

-ថ្ងៃទី២៥ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៣៦ ពួកណាហ្ស៊ីអា- ណ្លីម៉ង់ និងចក្រពត្តិជប៉ុនចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញា Anti-Comintern ដឹកនាំប្រឆាំងសហភាពសូវៀត និង ចលនាកុម្មុយនីស្តអន្តរជាតិ ។

-ថ្ងៃទី ០៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៣៧ ជប៉ុនលុកលុយ ប្រទេសចិន ចាប់ផ្តើមសង្គ្រាមលោកលើកទី២នៅប៉ា ស៊ីហ្វិក។

-ថ្ងៃទី ២៩ ខែកញ្ញាឆ្នាំ ១៩៣៨ ប្រទេសអាណ្លីម៉ង់អ៊ី តាលី អង់គ្លេស និងបារាំង បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ច ព្រមព្រៀងក្រុងមូយនិច ដែលបង្ខំឲ្យសាធារណរដ្ឋឆេ- កូស្លូវ៉ាគីប្រគល់ទឹកដី Sudetenland រួមទាំងទីតាំងការ ពារកងទ័ពដ៏សំខាន់របស់ឆេកូស្លូវ៉ាគីនោះផង ទៅឲ្យ ណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់។

-ថ្ងៃទី១៤-១៥ខែមីនាឆ្នាំ១៩៣៩បារាំង និងអង់- គ្លេស ធានាបូរណភាពនៃព្រំដែនរបស់រដ្ឋប៊ូឡូញ ។

-ថ្ងៃទី២៣ខែសីហាឆ្នាំ១៩៣៩ពួកណាហ្ស៊ីអាណ្លី- ម៉ង់ និងសហភាពសូវៀត ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រម ព្រៀងមិនឈ្លានពានគ្នាមួយ ។

-ថ្ងៃទី០១ខែកញ្ញាឆ្នាំ ១៩៣៩ អាណ្លីម៉ង់លុកលុយ ប្រទេសប៊ូឡូញផ្តើមសង្គ្រាមលោកលើកទី២នៅអឺរ៉ុប ។

-ថ្ងៃទី០៣ខែកញ្ញាឆ្នាំ ១៩៣៩ ដោយគោរពតាម ការធានារបស់ពួកគេ នូវបូរណភាពព្រំដែនរបស់ប៊ូ- ឡូញនោះ អង់គ្លេស និងបារាំងប្រកាសសង្គ្រាមទៅលើ ប្រទេសអាណ្លីម៉ង់។

-ថ្ងៃទី១៧ខែកញ្ញាឆ្នាំ១៩៣៩សូវៀតចូលប្រទេស ប៊ូឡូញពីខាងកើត ។

-ថ្ងៃទី២៧-២៩ខែកញ្ញាឆ្នាំ១៩៣៩ក្រុងវ៉ាស្សីបាន ចុះចាញ់នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែកញ្ញា។ រដ្ឋាភិបាលប៊ូឡូញ បានគេចខ្លួន ដោយនិរទេសកាត់តាមប្រទេសរ៉ូម៉ានី ។ ប្រទេសប៊ូឡូញត្រូវបែងចែកការគ្រប់គ្រង។

-ថ្ងៃទី៣០ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ១៩៣៩-ថ្ងៃទី ១២ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៤០ សហភាពសូវៀតចូលប្រទេសហ្វាំងឡង់ ផ្តើម នូវរបស់ដែលហៅថាសង្គ្រាមរដូវត្រជាក់។

-ថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៤០ - ថ្ងៃទី ២២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤០ អាណ្លីម៉ង់វាយប្រហារអឺរ៉ុបខាងកើត បារាំង និងបណ្តាប្រទេសអព្យាក្រឹតតូចតាច ប្រទេស លុចហ្សឺប៊ូត្រូវបានកាន់កាប់នៅថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ប្រទេសហុល្លង់ចុះចាញ់នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែឧសភា និង

កងទ័ពសហភាពសូវៀត ទទួលជ័យជម្នះលើពួក ណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ នៅទីក្រុងប៊ែរឡាំង

ប្រទេសប៊ែលហ្ស៊ិក ចុះចាញ់នៅ ថ្ងៃទី២៨ខែ ឧសភា។ ថ្ងៃទី១០ខែមិថុនាឆ្នាំ ១៩៤០ អ៊ីតាលី ចូលធ្វើ សង្គ្រាម។ អ៊ីតាលីលុកលុយភាគខាងត្បូងប្រទេស បារាំងនៅថ្ងៃទី២១ខែមិថុនា។

-ថ្ងៃទី១០ខែកក្កដាឆ្នាំ១៩៤០-ថ្ងៃទី៣១ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤០ សង្គ្រាមអាភាសដ៏លម្អិតលម្អាតចាការ ប្រយុទ្ធរបស់អង់គ្លេសបានបញ្ចប់ នៅក្នុងការបរាជ័យ ដោយពួកណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ឈ្នះ។

-ថ្ងៃទី ១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៤០ ពួកអ៊ីតាលីលុក លុយប្រទេសអេហ្ស៊ីប ដែលត្រូវគ្រាដោយប្រទេស អង់គ្លេស និងលីប៊ី។

-ថ្ងៃទី២៧ខែកញ្ញាឆ្នាំ ១៩៤០ អាណ្លីម៉ង់អ៊ីតាលី និងជប៉ុនចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញាត្រីភាគី។

-ខែកុម្ភៈឆ្នាំ១៩៤១អាណ្លីម៉ង់បញ្ជូន Afrika Korps ទៅបន្ថែមកម្លាំងកងទ័ពអ៊ីតាលី ដែលចាប់ផ្តើមចុះ ខ្សោយ ។

-ថ្ងៃទី ០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៤១- ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤៦ អាណ្លីម៉ង់ អ៊ីតាលី ហុងគ្រី និងប៊ូលហ្គារី លុក លុយ និងបែងចែកជាបំណែកៗនូវប្រទេសយូហ្គោស្លា វី ។ យូហ្គោស្លាវីចុះចាញ់នៅថ្ងៃទី១៧ខែមេសា។ អា- ណ្លីម៉ង់ និងប៊ូលហ្គារីលុកលុយប្រទេសក្រិកនៅក្នុងការ គាំទ្ររបស់អ៊ីតាលី។

-ថ្ងៃទី ១០ ខែមេសាឆ្នាំ ១៩៤១ ពួកមេដឹកនាំរបស់ ចលនាភេរវជន Ustasa ប្រកាសនូវរបស់ដែលហៅថា ប្រវត្តិឯករាជ្យត្រូវបាន ។

-ថ្ងៃទី ២២ ខែមិថុនាឆ្នាំ ១៩៤១ - ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤១ ពួកណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ និងដៃគូសម្ព័ន្ធមិត្ត Axis របស់ខ្លួន (លើកលែងតែប៊ូលហ្គារី) បានលុកលុយ សហភាពសូវៀត ហ្វាំងឡង់ស្វែងរកការប៉ះប៉ូវទឹកដី ដែលបានបាត់បង់នៅក្នុងយុទ្ធសន្តិភាពបញ្ចប់សង្គ្រាម រដូវត្រជាក់ដែលបានចូលរួមជាមួយសម្ព័ន្ធមិត្តនៅមុន ការលុកលុយបន្តិច។

-ថ្ងៃទី ០៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤១ ការវាយបកមួយរបស់ សហភាពសូវៀត បានរុញច្រានកងទ័ពអាណ្លីម៉ង់ពី ជាយក្រុងមូស្កូ នៅក្នុងការដកដង្ហើមច្របូកច្របល់ មួយ។

-ថ្ងៃទី ០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤១ ជប៉ុនទម្លាក់គ្រាប់បែក

នៅ Pearl Harbor។

-ថ្ងៃទី ០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤១ អាមេរិកបានប្រកាសសង្គ្រាមទៅលើប្រទេសជប៉ុន ចូលក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ។ កងទ័ពជប៉ុនបានឡើងគោកនៅប្រទេសហ្វីលីពីន នៅឥណ្ឌូចិន-បារាំង (រៀតណាមឡាវ កម្ពុជា) និងនៅសិង្ហបុរីរបស់អង់គ្លេស។ នៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៤២ ហ្វីលីពីនឥណ្ឌូចិន និងសិង្ហបុរីស្ថិតនៅក្រោមការកាន់កាប់របស់ប្រទេសជប៉ុន។

-ថ្ងៃទី ១១-១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤១ ពួកណាហ្ស៊ីអាណ្លីម៉ង់ និងដៃគូសម្ព័ន្ធមិត្ត Axis របស់ខ្លួនបានប្រកាសសង្គ្រាមជាមួយអាមេរិក។

-ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤២ កងនាវាចម្បាំងអង់គ្លេស និងអាមេរិក បានបញ្ឈប់ការរុលទៅមុខរបស់កងនាវាចម្បាំងជប៉ុននៅឥណ្ឌូចិនមហាសមុទ្រប៉ាស៊ីហ្វិក នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ។

-ថ្ងៃទី ២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤២ - ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៤២ អាណ្លីម៉ង់ និងដៃគូសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ខ្លួន ចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកច្នៃទៅលើសហភាពសូវៀត ។

-ខែសីហា-ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤២ កងទ័ពអាមេរិក បានបញ្ឈប់ការរុលទៅមុខរបស់កងទ័ពជប៉ុនហួសទៅកាន់ប្រទេសអូស្ត្រាលីនៅ Guadalcanal នៅកោះសូឡូម៉ុង។

-ថ្ងៃទី ២៣-២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤២ កងទ័ពអង់គ្លេស បានធ្វើឲ្យកងទ័ពអាណ្លីម៉ង់ និងអ៊ីតាលីបរាជ័យនៅ El-Alamein នៅប្រទេសអេហ្ស៊ីប បណ្តាលឲ្យកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តអាណ្លីម៉ង់ដកថយ នៅក្នុងសហព័ទ្ធជ្របរបស់ទ័ពទ្រង់ប្រទេសលីប៊ី និងព្រំដែនខាងកើតប្រទេសទុយនេស៊ី។

-ថ្ងៃទី ០៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤២ កងទ័ពអាមេរិក និងអង់គ្លេសឡើងគោកនៅចំណុចជាច្រើន នៃឆ្នេរសមុទ្រប្រទេសអាល់ហ្សេរី និងម៉ារ៉ុកនៅអាហ្វ្រិកខាងជើងរបស់បារាំង។

-ថ្ងៃទី ២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤២-ថ្ងៃទី ០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៤៣ ទាហានសូវៀតបានវាយបកវិញជ្រៀតចូលខ្សែក្រវាត់ហុងគ្រី និងរ៉ូម៉ានីនៅទិសពាយ័ព្យ និងទិសនិរតីនៃទីក្រុងស្តាលីនហ្គ្រា និងធ្វើឲ្យកងទ័ពទី៦ របស់អាណ្លីម៉ង់ជាប់អន្ទាក់នៅក្នុងទីក្រុង។

-ថ្ងៃទី ០៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៤៣ អាណ្លីម៉ង់បាន ចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកដោយរក្សា ដីច្រើនសម្បើមនៅជិត Kursk នៅសហភាពសូវៀត។ សូវៀតបានបង្អាក់ការវាយប្រហារនេះ នៅក្នុងរយៈពេលមួយសប្តាហ៍ និងចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកមួយរបស់ពួកគេផ្ទាល់។

-ថ្ងៃទី ២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៤៣ ក្រុមប្រឹក្សា Fascist Grand Council ទម្លាក់លោកបេនីតូមូសូលីនី ដែលធ្វើឲ្យសេនាប្រមុខអ៊ីតាលី លោក ហេត្រូ បេដូកលីយ៉ូមានលទ្ធភាពបង្កើតរដ្ឋាភិបាលមួយ។

-ថ្ងៃទី ០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៤៣ រដ្ឋាភិបាលបេដូកលីយ៉ូចុះចាញ់សម្ព័ន្ធមិត្តណាហ្ស៊ី ដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។ អាណ្លីម៉ង់រឹបអូសកាន់កាប់ភ្លាមៗទីក្រុងរ៉ូម

និងភាគខាងជើងប្រទេសអ៊ីតាលី បង្កើតរបបហ្សាស៊ីស្ត អាយ៉ង់មួយនៅក្រោមមូសូលីនី ដែលត្រូវបានរំដោះចេញពីគុកដោយកងកម្លាំងដូអាណ្លីម៉ង់ នៅថ្ងៃទី ១២ ខែកញ្ញា។

-ថ្ងៃទី ០៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៤៣ កងទ័ពសូវៀតរំដោះទីក្រុងគៀវ។

-ថ្ងៃទី ២២ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តដើរឡើងគោកដោយជោគជ័យនៅជិត Angio នៅខាងត្បូងទីក្រុងរ៉ូមបន្តិច។

-ថ្ងៃទី ០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តរំដោះបានទីក្រុងរ៉ូម។

-ថ្ងៃទី ០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤៤ ទាហានអាមេរិក និងអង់គ្លេសឡើងគោកដោយជោគជ័យនៅឆ្នេរខ្សាច់ Normandy របស់បារាំងលើករណសិរ្សទី២ប្រឆាំងអាណ្លីម៉ង់។

-ថ្ងៃទី ២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពសូវៀតចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកដ៏ធំសម្បើមមួយនៅភាគខាងកើត Byelorussia (Belarus) បំផ្លាញមជ្ឈមណ្ឌលកងទ័ពអាណ្លីម៉ង់ និងបានតម្រង់ឆ្ពោះទៅទិសខាងលិច ទៅទន្លេ Vistula ឆ្លងពីទីក្រុងវ៉ាស្សាវីនៅកណ្តាលប្រទេសប៉ូឡូញនៅថ្ងៃទី ០១ ខែសីហា។

-ថ្ងៃទី ០១ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៤ - ថ្ងៃទី ០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពលូចលាក់មិនមែនកុម្មុយនីស្ត Home Army បានក្រោកឈរឡើងប្រឆាំងអាណ្លីម៉ង់នៅក្នុងការខិតខំមួយដើម្បីរំដោះទីក្រុងវ៉ាស្សាវី នៅមុនការមកដល់របស់កងទ័ពសូវៀត។ ការរុលទៅមុខរបស់សូវៀតបានឈប់នៅត្រើយខាងកើតនៃទន្លេ Vistula។ នៅថ្ងៃទី ០៥ ខែតុលា អាណ្លីម៉ង់បានទទួលយកការចុះចាញ់របស់ទាហាននៅសល់របស់កងទ័ព Home Army ដែលប្រយុទ្ធនៅវ៉ាស្សាវី។

-ថ្ងៃទី ១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តឡើងគោក នៅភាគខាងត្បូងប្រទេសបារាំងនៅជិតទីក្រុង Nice និងធ្វើចលនាទៅមុខយ៉ាងឆាប់រហ័សឆ្ពោះទៅទន្លេ Rhin នៅទិសឦសាន។

-ថ្ងៃទី ២០-២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តបានទៅដល់ទីក្រុងប៉ារីស។ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា កងទ័ពបារាំងសេរី គាំទ្រដោយកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តចូលទៅក្នុងរដ្ឋធានីបារាំង។

-ថ្ងៃទី ២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៤ ការលេចមុខរបស់កងទ័ពសូវៀតនៅទន្លេ Prut អន្លងពួកប្រឆាំងរ៉ូម៉ានីដើម្បីផ្តល់លំរបប Antonescu។ រដ្ឋាភិបាលថ្មីសម្រេចបាននូវយុទ្ធសន្តិភាពមួយ និងបានផ្លាស់ប្តូរភ្លាមចូលទៅក្នុងសង្គ្រាម។

-ថ្ងៃទី ២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៤-ថ្ងៃទី ២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤៤ នៅក្រោមការដឹកនាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិស្វ៊ាតី ដែលមានទាំងពួកកុម្មុយនីស្ត និងមិនមែនកុម្មុយនីស្ត អង្គការពស៊ីលូចលាក់របស់ស្វ៊ាតីក្រោកឡើងប្រឆាំងអាណ្លីម៉ង់ និងរបបហ្សាស៊ីស្តជនជាតិដើមស្វ៊ាតី។

-ថ្ងៃទី ១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៤៤ ប្រទេសហ្វាំងឡង់

សម្រេចយុទ្ធសន្តិភាពជាមួយសហភាពសូវៀត ចាកចេញពីដៃគូសម្ព័ន្ធភាព Axis។

-ថ្ងៃទី ២០ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៤៤ កងទ័ពអាមេរិកឡើងគោកនៅហ្វីលីពីន។

-ថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៤៤ អាណ្លីម៉ង់ចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកនៅទីបញ្ចប់នៅទិសខាងលិច ដែលគេស្គាល់ថាជាការប្រយុទ្ធនៅ Bulge នៅក្នុងការប៉ុនប៉ងមួយដើម្បីដណ្តើមមកវិញនូវប្រទេសប៉ែលហ្សិក និងបំបែកកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្ត នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនប្រទេសអាណ្លីម៉ង់។ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៤៥ អាណ្លីម៉ង់បានស្ថិតនៅក្នុងការដកថយ។

-ថ្ងៃទី ១២ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៤៥ សូវៀតបានចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុកច្នៃយុទ្ធរំដោះទីក្រុងវ៉ាស្សាវី និងទីក្រុងក្រាកូវ នៅក្នុងខែមករាកាន់កាប់ទីក្រុងប៊ុយដាប៉េស្តបន្ទាប់ពីបានឡោមព័ទ្ធជុំខ្មែរនៅថ្ងៃទី ១៣ ខែកុម្ភៈ បណ្តាលឲ្យពួកអាណ្លីម៉ង់និងអ្នកសហការហុងគ្រីរបស់ពួកគេចាកចេញពីប្រទេសហុងគ្រី នៅដើមខែមេសា បង្ខំឲ្យស្លូតត្រង់ចុះចាញ់ ជាមួយការកាន់កាប់ទីក្រុង Bratislava នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែមេសា និងកាន់កាប់ទីក្រុងវីយែននៅថ្ងៃទី ១៣ ខែមេសា។

-ថ្ងៃទី ០៧ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៤៥ កងទ័ពអាមេរិកឆ្លងកាត់ទន្លេ Rhin នៅ Remagen។

-ថ្ងៃទី ១៦ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៤៥ កងទ័ពសូវៀតបានចាប់ផ្តើមធ្វើការវាយលុករបស់ពួកគេនៅទីបញ្ចប់ និងឡោមព័ទ្ធទីក្រុងប៊ែរឡាំង។

-ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៤៥ អង្គការ Partisan ដែលប្រឆាំងទាហានណាស៊ី ដឹកនាំដោយមេដឹកនាំកុម្មុយនីស្តយូហ្គោស្លាវី លោក ចូសេតទីតូ កាន់កាប់ទីក្រុង Zagreb និងទម្លាក់របប Ustasa។ ពួកមេដឹកនាំ Ustasa គេចខ្លួនទៅអ៊ីតាលី និងអូទ្រីស។

-ថ្ងៃទី ៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៤៥ ហ៊ីត្លែរធ្វើអត្តឃាត។

-ថ្ងៃទី ០៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៤៥ អាណ្លីម៉ង់ចុះចាញ់ក្នុងសង្គ្រាម។

-ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៤៥ កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តដណ្តើមកាន់កាប់អូធីណាវ៉ា ជាកោះឈប់ចុងក្រោយនៅមុនកោះទាំងឡាយរបស់ជប៉ុន។

-ថ្ងៃទី ០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៥ អាមេរិកទម្លាក់គ្រាប់បែកបរមាណូនៅហ៊ីរ៉ូស៊ីម៉ា។

-ថ្ងៃទី ០៨ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៥ សហភាពសូវៀតប្រកាសសង្គ្រាមជាមួយប្រទេសជប៉ុន និងចូល Manchuria។

-ថ្ងៃទី ០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៥ អាមេរិកទម្លាក់គ្រាប់បែកបរមាណូនៅណាហ្គាសាគី។

-ថ្ងៃទី ០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៤៥ ដោយបានយល់ព្រមជាគោលការណ៍ដោយឥតលក្ខខណ្ឌ នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៤៥ នោះ ជប៉ុនបានចុះចាញ់ជាផ្លូវការបញ្ចប់សង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ។

ហេតុភ្លេច

(បទពាក្យ៧)

- ១- ជិតដាច់ខ្យល់ស្លាប់ស្រាប់ដង្ហោយ
បន់ស្មុមបានរស់ខ្លួនប្តេជ្ញា
- ២- គ្មានចង់បានអ្វីក្រៅ(ពី)ជីវិត
សូមតែមួយផ្នែកអរពេកពន់
- ៣- ពេលរួចផុតទុក្ខអរពេកក្រៃ
កំហឹងក្តៅធំប្រែត្រជាក់
- ៤- ឈឺខ្លាំងតាំងយកដំរីបន់
នេះជម្ងឺភ្លេចប្រថាប់កាយ
- ៥- ពេលខឹងច្រឡោតកាប់ទាត់ជាក់
ស្រវឹងចូលពោះភ្លេចទោសា
- ៦- ឆាប់ខឹងឆាប់ភ្លេចម្តេចមិនចាំ
ដល់ពេលបានផ្អែកភ្លេចប្រមាណ
- ៧- លោកលន់ភ្លេចខ្លួនពូនសម្លំ
រកស៊ីខុសច្បាប់ភ្លេចផ្លូវធម៌
- ៨- មានកង់ចង់ជិះម៉ូតូឡាន
អប់រំផ្លូវល្អពុំសូវស្តាប់
- ៩- ជួញកេរ្តិ៍ប្បធម៌ឈឺថ្មឆ្នាក់
ជក់ជួញថ្នាំញៀនចង់មានខ្លាំង
- ១០- យើងបានរស់រានឆ្លងផុតគ្រោះ
គ្រួសារបានសុខ ជាតិផ្អែងពិត

ហៅអ្នកផងឲ្យជួយអាសា
តាំងចិត្តសត្វាមិនភ្លេចគុណ។
ធ្វើអ្វីមិនគិតទោះស្រាលធ្ងន់
គ្មានគិតលោកលន់បុណ្យមានប្រាក់។
ជនខ្លះសប្បាយភ្លេចសច្ចៈ
ភ្លេចគុណជំពាក់ហាក់រសាយ។
ពេលជម្ងឺគ្រាន់ពងមាន់ស្តាយ
គួរជនទាំងឡាយគិតពិចារ។
តែពេលត្រជាក់មួយកែវស្រា
បណ្តោយអាត្មាភ្លេចភ្លាំងបាន។
អស់ជាងបីឆ្នាំយំគ្រប់ប្រាណ
សមពាក្យបុណ្យមានភ្លេចក្រ។
មាសប្រាក់ស្តុកស្តម្ភភ្លេចខ្មៅ-ស
ចង់មានភ្លេចក្រប្បូក្តីស្លាប់។
គិតខាងតែបានចង់មានឆាប់
ប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ទោសទុក្ខខ្លាំង។
បួយកមាសប្រាក់លាក់បិទបាំង
ភ្លេចពាក្យសច្ចៈថាសុចរិត។
ជាបុណ្យជំណាស់ក្នុងជីវិត
គួរចាំពាក្យសត្វថាដឹងគុណ។

និពន្ធដោយ: ឯកឧត្តម **អ៊ុយលី**
សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

សិទ្ធិមូល

រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ចប់សព្វគ្រប់ភរិយាសួរស្វាមី ៖
- យើងទៅក្រេបចន្ទទឹកឃ្មុំនៅឯណាបង ?
- ត្រូវហើយ បងឱ្យអូនមានសិទ្ធិសំរេចចង់ទៅទីណាក៏បាន។
- ល្អណាស់! អីចឹង យើងទៅហុងកុងព្រមទេ ?
- បងនិយាយហើយថា អូនចង់ទៅទីណាក៏បាន ចំណែកបងការងារច្រើនណាស់ បងត្រូវនៅផ្ទះខំរកលុយដោះបំណុលគេមិនអាចទៅជាមួយអូនបានទេ។

ស្តីកងារតម្លៃ

ក្រោយពីដល់កែវគ្គា អស់ស្រាថ្នាំមួយដប នាយប្រញូ សួរ ៖
- មើលពីរនាក់ឯងដឹងទេ នៅស្រុកយើងនេះ ស្លឹកស្លឹកចោកជាងគេ ?
នាយប្រញូ ឆ្លើយឆ្លង ៖
- យើស ! សំណួររាក់កំភែលអញ្ចឹងក៏សួរដែររឺយ ។ នែស្លឹកដែល ចោកជាងគេ គឺស្លឹកម្កាក់។
យើងសួរឯងស្លឹកអ្វីថ្លៃជាងគេ ?

- នៅស្រុកយើងនេះ ស្លឹកថ្លៃជាងគេគឺ ស្លឹកដើមប្រាំតម្លឹងដឹងហើយនៅ ?
នាយប្រញូដែលមិនទាន់បាននិយាយសោះនោះក៏លូកមាត់ ៖
- ខុសស្រឡះហើយសម្លាញ់ ! ស្លឹកដែលមានតម្លៃថ្លៃជាងគេ គឺស្លឹកត្រចៀក។ តើពួកឯងព្រមកាត់ស្លឹកត្រចៀកលក់ឱ្យគេក្នុងតម្លៃប្រាំតម្លឹងដែររឺទេ ? ហើយរីងរិតតែថ្លៃពិសេសទៅទៀតនោះ គឺស្លឹកត្រចៀកល្អចេះត្រងត្រាប់ស្តាប់ពាក្យទុន្តានស្តីប្រដៅរបស់ឱកឌុយ ត្រូបាអាចារ្យ ពាក្យសប្បុរស ខុសត្រូវល្អអាក្រក់ ។

អស់ពីខ្លួន

នាង ង៉ាង ជានារីបង់បង់លំនឹងល្អែងកន្ទុយលេខដែលប្តីបើកប្រាក់ខែឱ្យមកប៉ុន្មានអស់ប៉ុណ្ណឹង ។ ដោយទ្រាំទ្រទៅទៀតលែងរួច ទើបប្តីដាក់ឱសានវាទឱ្យប្រពន្ធ ៖
- បងទ្រាំលែងរួចហើយ ពេលនេះអូនត្រូវជ្រើសរើសយកមួយទៅ រវាងបងនិងកន្ទុយលេខ តើអូនជ្រើសរើសយកមួយណា ពិតប្រាកដ ?
- ចាំស ខ្ញុំជ្រើសរើសយកប្តីសម្លាញ់ហើយ!
- ម៉េចពីមុន អូនមិននិយាយអីចឹង ?
- ព្រោះពេលនេះអូនអស់រលីងពីខ្លួនហើយបង !។

ធ្វើលេខាខ្ញុំ

ព្រឹកមួយ កញ្ញា ខ្មៅ ដ៏ស្រស់ប្រិមប្រិយ បានដើរចូលក្រុមហ៊ុនលក់ អាហារបំប៉នសុខភាពដើម្បីសុំបម្រើការងារ ។ លោកនាយក ខ្យង ឆ្លើយដោយគំរោះគំរើយ ៖
- កន្លែងនេះ មិនទទួល អ្នកមិនធ្លាប់ធ្វើការងារក្រុមហ៊ុនទេ !
- ជម្រាបប្រសាសន៍ លោកនាយក នាងខ្ញុំធ្លាប់ធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុនលក់គ្រឿងសំអាងជាងពីរឆ្នាំដែរ ...ចាំ ។
- ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុននេះ មិនទទួលអ្នករត់ចោលការងារទេ !
- ជម្រាបប្រសាសន៍ លោកនាយក នាងខ្ញុំមិនបានរត់ចោលការងារទេ គឺគេដកខ្ញុំតើចាំ ។
- អើ... មនុស្សខ្ជិល ទើបត្រូវគេដក ។ ក្រុមហ៊ុននេះមិនទទួលយកមនុស្សគេដក ដោយសារខ្ជិលធ្វើការទេ !
- ប៉ុន្តែគេដក មិនមែនមកពីនាងខ្ញុំខ្ជិលធ្វើការឯណា...ចាំ ។
- ចុះមកពីមូលហេតុស្តី ?
- ជម្រាបប្រសាសន៍ លោកនាយក មកពីថ្ងៃមួយលោកស្រី ម៉ាយ៉ាប្រពន្ធលោកនាយកខ្យង ចូលមកទាន់ ឃើញនាងខ្ញុំកំពុងអង្គុយនៅលើស្តៅលោកនាយក...ចាំ ។
- ពិតប្រាកដ មែន ?
- ជម្រាបប្រសាសន៍ គឺពិតប្រាកដមែន... ចាំ ។
- ហិះ ហិះ... អីចឹងបាន ស្អែកមកធ្វើការចុះ ធ្វើលេខាខ្ញុំ ! ។

គិតយ៉ាងម៉េច ?

ល្ងាចមួយ អ្នកស្រីឡែន ត្អូញត្អែរប្រាប់ លោកឡាំ ជាប្តី ៖
- បងអ្នក... អ្នកស្រីនី នៅផ្ទះខាងលិចយើងទិញអាវដូចអាវខ្ញុំអីចឹង ។ ចាប់ពីពេលហ្នឹងទៅ ខ្ញុំលែងបានលេចធ្លោជាងគេ ដូចកាលពីមុនទៀតហើយ ។
លោកឡាំជ្រួញចិញ្ចើមសួរវិញ៖
- បើអីចឹង អូនគិតយ៉ាងម៉េច ? ចង់ទិញអាវថ្មី ឬចង់ប្តូរផ្ទះទៅនៅកន្លែងណា ដែលស្រីៗមិនទាន់ពាក់អាវដូចរបស់អូនឯង ? ។

អ្នកឧបត្ថម្ភ ឧបត្ថម្ភ ប្រជាជន លេខ ១៦៨

១-	លោកជំទាវ ម៉ែន	សំអែន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច	៤០០.០០០ រ
២-	ឯ.ឧ	តែ	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានក្រុមការងារវេជ្ជសាស្ត្រខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១០០ ដុល្លារ
៣-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការកណ្តាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	១០០ ដុល្លារ
៤-	ឯ.ឧ	ហ៊ុន	ប្រធានគណៈកម្មការទី ៤ នៃរដ្ឋសភា	១០០ ដុល្លារ
៥-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា និងលោកជំទាវ ទួន ដួន	១០០ ដុល្លារ
៦-	ឯ.ឧ	ត្រូវ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០ ដុល្លារ
៧-	ឯ.ឧ	ថេង	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងទេសចរណ៍	១០០ ដុល្លារ
៨-	ឯ.ឧ	ត្រូវ	សមាជិកព្រឹទ្ធសភា	១០០ ដុល្លារ
៩-	ឯ.ឧ	គង់	ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកដ្ឋាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	១០០ ដុល្លារ
១០-	ឯ.ឧ	លង់	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តកំពង់ចាម	១០០ ដុល្លារ
១១-	ឯ.ឧ	ខៀវ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០ ដុល្លារ
១២-	ឯ.ឧ	អូស្តាន	ប្រធានគណៈចលនាសាសនិកគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០ ដុល្លារ
១៣-	ឯ.ឧ	ស្រី	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តក្រចេះ	១០០ ដុល្លារ
១៤-	ឯ.ឧ	ធី	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សរាជធានីភ្នំពេញ	១០០ ដុល្លារ
១៥-	ឯ.ឧ	ឈឹត	អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តព្រះសីហនុ	១០០ ដុល្លារ
១៦-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	អនុប្រធានគណៈកម្មការទី ១០ នៃព្រឹទ្ធសភា	១០០ ដុល្លារ
១៧-	ឯ.ឧ	យូ	សមាជិកក្រុមការងារវេជ្ជសាស្ត្រ ប្រធានក្រុមការងារវេជ្ជសាស្ត្រស្រុកឱរ៉ាល់	១០០ ដុល្លារ
១៨-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបាត់ដំបង			១០០ ដុល្លារ
១៩-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាប			១០០ ដុល្លារ
២០-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបន្ទាយមានជ័យ			៥០ ដុល្លារ
២១-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងកិច្ចការនារី			៥០ ដុល្លារ
២២-	ឯ.ឧ	លីម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	២០០.០០០ រ
២៣-	ឯ.ឧ	ម៉ែម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៤-	ឯ.ឧ	ថា	អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	២១៣.៤៧០ រ
២៥-	ឯ.ឧ	ជូ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល	៥០ ដុល្លារ
២៦-	ឯ.ឧ	អ៊ុក	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងព័ត៌មាន	២០០.០០០ រ
២៧-	ឯ.ឧ	ឃឹម	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	៥០ ដុល្លារ
២៨-	ឯ.ឧ	ធី	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ	៥០ ដុល្លារ
២៩-	ឯ.ឧ	សុ	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តព្រះសីហនុ	៥០ ដុល្លារ
៣០-	ឯ.ឧ	ចាយ	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាម	៥០ ដុល្លារ
៣១-	ឯ.ឧ	សុស	អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលព្រះវិហារ	៥០ ដុល្លារ
៣២-	ឯ.ឧ	នៈ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	២០០.០០០ រ
៣៣-	ឯ.ឧ	យូន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	៥០ ដុល្លារ
៣៤-	ឯ.ឧ	កៅ	អនុប្រធានក្រុមការងាររដ្ឋាករកណ្តាលចុះជួយខេត្តកោះកុង	៥០ ដុល្លារ
៣៥-	ឯ.ឧ.ឧ.សេនីយឯក	មាស ចិន្តា	អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការជាតិប្រឆាំងគ្រឿងញៀន	៥០ ដុល្លារ
៣៦-	ឯ.ឧ	បូន	អនុរដ្ឋលេខាធិការទិស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	២០០.០០០ រ
៣៧-	ឯ.ឧ	សេង	ជំនួយការផ្ទាល់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន	២០០.០០០ រ
៣៨-	ឯ.ឧ	គឹម	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ	៥០ ដុល្លារ
៣៩-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	សមាជិកគណៈកម្មាធិការកណ្តាលគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	១០០.០០០ រ
៤០-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	សមាជិកព្រឹទ្ធសភា	១០០.០០០ រ
៤១-	ឯ.ឧ	ធី	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ	១០០.០០០ រ
៤២-	លោកជំទាវ ស៊ីង	ស៊ីយ៉ុត		១០០.០០០ រ
៤៣-	ឯ.ឧ	គឹម	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៤-	ឯ.ឧបណ្ឌិត មាស	ប៊ុន	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១០០.០០០ រ
៤៥-	លោកជំទាវ ធីត្យ	ចំនួនស៊ីន	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	១០០.០០០ រ
៤៦-	ឯ.ឧ	នា	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិទ	១០០.០០០ រ
៤៧-	ឯ.ឧ	ម៉ែន	ប្រធានគណៈហិរញ្ញវត្ថុនៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តស្វាយរៀង	១០០.០០០ រ
៤៨-	ឯ.ឧ	រៀន	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិទ	១០០.០០០ រ
៤៩-	ឯ.ឧ	ម៉ៅ	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	១០០.០០០ រ
៥០-	ឯ.ឧ	ចាយ	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	១០០.០០០ រ
៥១-	ឯ.ឧ	អ៊ុន	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តកោះកុង	១០០.០០០ រ
៥២-	លោក	អោម	ប្រធាននាយកដ្ឋានច្បាប់ វិវាទ និងស្ថិតិនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	១០០.០០០ រ
៥៣-	លោក	សុខ	អនុប្រធានក្រុមការងារវេជ្ជសាស្ត្រព្រះជ័យជំនឿ និងបុព្វាទ្ធ ១ ស្រុកស៊ីវិកកណ្តាល ប្រធានក្រុមហ៊ុនសម្បត្តិវិសាល	១០០.០០០ រ
៥៤-	ឧកញ៉ា	សន	អនុប្រធានគណបក្សស្រុកកំពង់សំណា	២០ ដុល្លារ
៥៥-	លោក	សារុ	មន្ត្រីសាលាខេត្តប៉ៃលិន	៧០.០០០ រ
៥៦-	លោក	សារុ	មន្ត្រីសាលាខេត្តប៉ៃលិន	៧០.០០០ រ
៥៧-	លោក	សារុ	មន្ត្រីខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ខេត្តមណ្ឌលគិរី	៧០.០០០ រ
៥៨-	ឯ.ឧ	ហ៊ុន	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ	៥០.០០០ រ
៥៩-	លោកជំទាវ ខេង	សំច័រដា	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកិច្ចការនារី	៥០.០០០ រ
៦០-	ឯ.ឧ	សាយ	ទីប្រឹក្សាសម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិទ	៥០.០០០ រ
៦១-	ឯ.ឧ	ពត	សមាជិកក្រុមការងារវេជ្ជសាស្ត្រខេត្តកំពង់ចាម	៥០.០០០ រ
៦២-	ឯ.ឧ	ហេង	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៦៣-	លោក	ស្រី	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ
៦៤-	លោក	យូន	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០ រ

អ្នកឧបត្ថម្ភ ចរន្តនាព្រឹ ប្រជាជន លេខ ១៦៨

៦៥-	លោកជំទាវ សៀម	ចំនួនថ្នាំ	.....	៥០.០០០៛
៦៦-	លោក ថា	ចំនួនថ្នាំ	សមាជិកក្រុមការងារគណៈកម្មាធិការកណ្តាលចុះជួយខេត្តព្រះសីហនុ	៥០.០០០៛
៦៧-	កញ្ញា ផាង	និងស្រី	មន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍	៥០.០០០៛
៦៨-	លោក ថោ	ម៉េងជ្រូង	អភិបាលក្រុងប៉ោយប៉ែត	៥០.០០០៛
៦៩-	លោក ផ៊ុំ	វារ្យ	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រុងសៀមរាបសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០៛
៧០-	លោក សុខ	សុខ	ប្រធានមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០៛
៧១-	លោក គឹម	ប៊ុនណា	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តសៀមរាបប្រធានសាខាគណបក្សមន្ទីរសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	៥០.០០០៛
៧២-	លោក គាត	ប៊ុនល	ប្រធានគណៈកម្មាធិការគណបក្សសង្កាត់ផ្សារកណ្តាល ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៥០.០០០៛
៧៣-	លោក ចាម	ឱណា	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្ស ខណ្ឌដូនពេញ ប្រធានគណៈកម្មការផ្សារកណ្តាល	៥០.០០០៛
៧៤-	លោក ហង់	បូ	ប្រធានក្រុមការងារចុះ ប្រជុំរៀង ស្រុកសំរោង ខេត្តតាកែវ	៥០.០០០៛
៧៥-	គណៈកម្មាធិការគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាប្រចាំគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលខ្មែរកម្ពុជាក្រោម		រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	៤០.០០០៛
៧៦-	ឯ.ឧ ចេង	សាខុន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្ស ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០៛
៧៧-	លោក លី	សារី	ប្រធានមន្ទីរសាធារណការ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៤០.០០០៛
៧៨-	លោក គឹម	សុខធីន	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	៣០.០០០៛
៧៩-	ឯ.ឧ សុខ	ចុន្ទី	អភិបាលរងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	៣០.០០០៛
៨០-	ឯ.ឧ លី	ចន្ទឡារី	អនុប្រធានមន្ទីរមណ្ឌលជាតិវេជ្ជសាស្ត្របូរាណក្រសួងសុខាភិបាល សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តតាកែវ	៣០.០០០៛
៨១-	លោក ម៉េង	សុខលីម	សមាជិកគណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធនធានទឹក	៣០.០០០៛
៨២-	លោក ចាន់	សុខនាត	អភិបាលស្រុកស្វាយចេក.....	៣០.០០០៛
៨៣-	លោក ឃុ	ពៅ	អនុប្រធានគណៈត្រួតពិនិត្យគណបក្សខេត្តព្រះសីហនុ	៣០.០០០៛
៨៤-	លោក ទេព	ចិន្ទី	អនុប្រធានលេខាធិការដ្ឋានអមគណៈកម្មការទី ៤ នៃព្រឹទ្ធសភា សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តតាកែវ	៣០.០០០៛
៨៥-	កញ្ញា កែវ	សុខាតា	អភិបាលរងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	២០.០០០៛
៨៦-	ឯ.ឧ ចូង	ចិន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨៧-	លោក ឈរ	ប៊ុនធីន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨៨-	លោក ម៉េង	ហាត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៨៩-	លោក លីម	ចិន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	២០.០០០៛
៩០-	លោក លីម	ចេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល.....	២០.០០០៛
៩១-	លោក ឃ្លោក	សំអោង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	២០.០០០៛
៩២-	លោក ថា	គឹមលីន	ប្រធានលេខាធិការដ្ឋានអមគណៈកម្មការទី ៤ នៃព្រឹទ្ធសភា	២០.០០០៛
៩៣-	លោក ហួង	រៀន	ប្រធានគណៈហិរញ្ញវត្ថុនៃគណៈកម្មាធិការគណបក្សខេត្តបាត់ដំបង	២០.០០០៛
៩៤-	លោក ម៉ូ	ចុន្ទី	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	២០.០០០៛
៩៥-	លោក ផ៊ុំ	សំអោង	អធិការរងនៃអធិការដ្ឋានក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	២០.០០០៛
៩៦-	លោក គឹម	ចាន់ធីត្យ	អាជីវករ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	២០.០០០៛
៩៧-	លោក លី	សារុន	មន្ត្រីក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ	១៥.០០០៛
៩៨-	លោក ផ៊ុំ	សាវន	អនុប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១៥.០០០៛
៩៩-	ឯ.ឧ សេង	សុខុន	សមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការគណបក្សក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	១០.០០០៛
១០០-	ឯ.ឧ ប៊ុន	សច្ចៈ	អគ្គនាយកកិច្ចការបច្ចេកទេសនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០១-	លោក ម៉ូ	លីហួត	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកំពង់ចាម	១០.០០០៛
១០២-	លោក ជួន	ចន្ទឡារី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៣-	លោក ចួន	ពៅជ្រូង	ប្រធាននាយកដ្ឋានទឹកស្អាត ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៤-	លោក ម៉េង	រៀន	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្សនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៥-	លោក សេវ	សម្បស្ស	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងនៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១០៦-	លោក ឈុន	ប៊ុនឈុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៧-	លោក ចេង	ប៊ុនតេង	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៨-	លោក ស្វាយ	សុគន្ធី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១០៩-	លោក សុខ	ចំណាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១០-	លោក សេវ	សម្បារ	ប្រធានការិយាល័យបណ្តុះបណ្តាលនៃនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងធនធានមនុស្ស នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១១១-	លោក ធីត	ចិន្ទី	ប្រធានការិយាល័យគណនេយ្យនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១១២-	លោក សែម	សំណាង	ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនាយកដ្ឋានធារាសាស្ត្រ កសិកម្ម នៃក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	១០.០០០៛
១១៣-	លោក សុខ	តារា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៤-	លោក សុ	ឆន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៥-	លោក ហួត	ឆាន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៦-	លោក ធីម	ចុន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៧-	លោក ធីម	រៀនធីន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៨-	លោក សារុន	សម្បត្តិ	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១១៩-	លោក សេ	ចិន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១២០-	លោក ធីម	សុខធីន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១២១-	លោក ជួន	ឧត្តរា	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១២២-	លោក ឈុន	ប៊ុន	សមាជិកក្រុមការងារចុះខេត្តកណ្តាល	១០.០០០៛
១២៣-	កញ្ញា ម៉ារ៉ា	គឹមហៀង	មន្ត្រីក្រុមហ៊ុន JC សាខាបាត់ដំបង	១០.០០០៛
១២៤-	លោក យស	ធីន	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកកំពង់សារ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១២៥-	លោក ធីន	ចន្ទី	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកកំពង់សារ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១២៦-	លោក ធីន	គឹម	សមាជិកក្រុមការងារចុះស្រុកបាត់ ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛
១២៧-	លោក ឈរ	សុខធីន	មន្ត្រីមន្ទីរគណបក្ស ខេត្តព្រៃវែង	១០.០០០៛

សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** ផ្តល់អនុសាសន៍ ១២ចំណុច សម្រាប់កំណែទម្រង់ការ គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

៦

សម្តេចតេជោ : វប្បធម៌សន្ទនា មិនគ្រប់ដណ្តប់លើដួងមនុស្ស ច្បាប់ និងមិនជំនួសយន្តការ ប្រជាធិបតេយ្យបានឡើយ

៨

កម្ពុជាទទួលបានដំណើរទស្សនកិច្ច របស់ប្រធានរដ្ឋសភានៃប្រទេសសិង្ហបុរី និងប្រធានរដ្ឋសភានៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ

១១

ទិវាពិភពលោក កាកបាទក្រហម អឌ្ឍចន្ទក្រហម ៨ ឧសភា ២០១៥

១៣

សកម្មភាពជួយប្រជាជនរងគ្រោះ ដោយគ្រោះមហន្តរាយខ្យល់កន្ត្រាក់ ដើមឆ្នាំ ២០១៥ នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

១៥

និពន្ធនាយក :

លោក **តាក ស៊ុនអ៊ុំ**

គណៈកម្មការនិពន្ធ

- ១. លោក ខៀវ ណារី
- ២. លោក អ៊ឹម សុន្ទរៈ
- ៣. លោក វង្ស សារុំផ
- ៤. លោក ទាវ សារៈមុនី
- ៥. លោក សុខ សុផន

លេខានិពន្ធ

- ១. លោក ជុំ សម្បត្តិ
- ២. លោក ម៉ក់ ឈិន

អ្នកបកប្រែភាសា

- ១. លោកស្រី ម៉ែន នារីសោភ័ក្ត

អ្នករចនា

- ១. លោក សុផាត វិរៈមុនី

វិចិត្រករ

- ១. លោក ធា សារុំផ

អាសយដ្ឋាន :

លេខ ២០៣

មហាវិថី ព្រះនរោត្តម

ភ្នំពេញ-កម្ពុជា

ទូរស័ព្ទលេខ :

០២៣ ២១៩ ០៦៥

Address :

No 203 Preah

Norodom Bld.

Phnom Penh Cambodia

Tel : 023 219 065

ក្របខ័ណ្ឌ

ពិធីបដិសណ្ឋារកិច្ច
ជូនដំណឹង **ខុខ អ៊ុយវ៉ា**
ប្រធានរដ្ឋសភា
នៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ
នៅវិមានរដ្ឋសភា

មាតិកា
Contents

វិចារណកថា : គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានតួនាទីស្នូលនៅក្នុងវប្បធម៌សន្ទនា..... ២

Editorial : *The Cambodian People's Party Plays Central Role in Culture of Dialogue*..... ៤

⇒ សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមរវាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ..... ៤

⇒ បង្កើតច្បាប់ស្តីពីសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មិនមែនជាការរឹតត្បិត សេរីភាពរបស់ពលរដ្ឋឡើយ..... ៥

⇒ សកម្មភាពសមាជិក រដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា រាជរដ្ឋាភិបាល និងមន្ត្រីគណបក្ស ១៧

⇒ សកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារយុវជនគណបក្ស ២០

⇒ លទ្ធផលមួយចំនួននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ២២

⇒ សមិទ្ធផលថ្មីៗ នៃវិស័យធារាសាស្ត្រនៅកម្ពុជា..... ២៤

⇒ ពង្រឹងគុណភាពប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យអប់រំក្រោមទិសស្លោក " មានធនធានមនុស្ស ទើបមានការអភិវឌ្ឍ " ២៦

⇒ ចំណេះដឹងទូទៅ : សង្គ្រាមលោកលើកទី២ - មេរៀនដ៏ជូរចត់សម្រាប់មនុស្សជាតិ..... ២៩

⇒ កំណាព្យ : រោគភ្លេច.....សំណើច ៣១

វិស័យកម្ពុជា

ក្រុមការងារ

THE PRACHEACHUN MAGAZINE

ឆ្នាំទី១៤ លេខ ១៦៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥

មជ្ឈមណ្ឌល មិត្តភាពកម្ពុជា-កូរ៉េ

មជ្ឈមណ្ឌលប្រទេសធានាយ ខេត្តកំពង់ចាម